

UNIVERSITETET I OSLO

Nytt på nett – gammelt på papir?

Om fotballdekningen i Aftenposten, VG og Dagbladet

Av Øystein Reistadbakk

10.05.2011

Masteroppgave i medievitenskap for lektorstudenter ved
Institutt for Medier og kommunikasjon

UNIVERSITETET I OSLO

Sammendrag

Denne oppgaven studerer hvordan Aftenposten, VG og Dagbladet tilnærmer seg fotballdekningen på papir og på nett. Den utforsker nærmere *om* innholdet differensieres de to mediene imellom, og variablene vinkling (og derunder nyhetskriterier), sjanger og kilder ble brukt for å belyse *hvordan* innholdet differensieres. 17 artikler ble studert ved hjelp av innholdsanalyse, og analysen ble også supplert av intervjuer med sportsredaktørene i de tre avisene. Funnene viser at nettavisene lever på at de er tidlig ute med nyhetene, og dette gjenspeilet seg i alle tre variablene. Papiravisene utkommer nødvendigvis senere i tid, og da tas visse grep for å sikre at man ennå har noe nytt eller annet å melde. Det innebar først og fremst at selve nyheten – kampen – sjelden var grundig omtalt på papir. I den sammenhengen skilte deg jeg har kalt nettavisenes tilleggsartikler seg ut, ved å ha flere fellestrekk med papiravisene. På denne måten argumenteres det for at papiravisene har en direkte konkurrent i egen nettavis. Kildeanalysen viste at det var en skjevhet i hvilke aktører som kommer til orde, hvor treneren var den hyppigst brukte kilden. Nettavisene siterer ofte fra tv, og det hevdes derfor at fjernsyn ofte utgjør nettets primærkilde. Papiravisene, derimot, søker etter beste evne å unngå tv.

Abstract

This thesis explores how the three newspapers Aftenposten, VG and Dagbladet approach their football coverage print and online. It explores in more detail *whether* the content is differentiated between the two media, and the variables angle (and hence news criteria), genre and sources were used to highlight *how* the content was differentiated. 17 articles were examined by content analysis, and the analysis was supplied by interviewing the sports editors in the three newspapers. The results show that the online newspapers' content is based on the fact that they are among the first to bring the news, and this was reflected in all three variables. The print media have an inevitable time delay, which has brought about a different focus to ensure their news value. This implied primarily that the news itself – the game – was rarely covered in-depth in the print media. In this respect the online newspapers' additional articles stood out by having more in common with the articles on print. I thereby claim that the print media have a competitor in their own online newspaper. The source analysis showed that there was a bias in which participants they chose to interview, and the manager was the most commonly used source. The online newspapers often cite from TV, and I thus claim that TV often constitutes the online newspapers' primary source. The print media, on the other hand, avoid TV to the best of their ability.

Forord

Denne oppgaven henvender seg i første rekke til personer med interesse for aviser, og jeg håper den kan være med på å sette ord på noen av forskjellene mellom papir- og nettaviser. At det var fotballdekningen som ble valgt for å belyse dette, gjorde at jeg kunne kombinere to av mine fremste interesseområder, men fotballinteresse er forhåpentligvis ingen forutsetning for å kunne lese denne oppgaven.

Først og fremst skylder jeg min veileder, Thore Roksvold (V-11), en stor takk. Hans engasjement for oppgaven har vært over all forventning, og de mange timene han har lagt ned for å hjelpe meg fram har vært uvurderlige.

Jeg vil også takke mine respondenter Jens Olav Kløvrud, Bertil Valderhaug og Trond Johannessen, som stilte opp på kort varsel og bød på innsiktsfulle og engasjerende samtaler.

Ellers rettes en takk til familie og medstudenter, som har vært viktige støttespillere i arbeidet med oppgaven.

Forskningsparken, mai 2011.
Øystein Reistadbakk

Innhold

1.0 Innledning.....	1
1.1 Problemstilling.....	2
1.2 Oppgavens oppbygging	3
2.0 Teori.....	4
2.1 Sport og medier – «sportsjournalistenes paradoks» og symbiose	4
2.1.1 Sport i avisene – fra analyse til nyhetsjakt.....	6
2.1.2 På papir og på nett	7
2.2 Sportsdekningen i Norges tre største aviser	8
3.0 Tilnærming og metode	11
3.1 Utvalg og validitet.....	11
3.2 Innholdsanalyse.....	12
3.3 Kvalitative intervju.....	14
3.4 Vinkling	15
3.4.1 Nyhetskriterier	16
3.4.2 De tre i-ene.....	16
3.4.3 Framing, agenda-setting og gatekeeper	18
3.5 Sjanger	19
3.6 Reliabilitet og generaliserbarhet	21
3.7 Avklaring av begreper.....	22
4.0 Analyse	23
4.1 Vinkling	23
4.1.1 Aktualitet	23
4.1.2 Sensasjon.....	26
4.1.3 Konflikt	27
4.1.4 Vesentlighet.....	28
4.1.5 Individsentrering	28
4.1.6 Intimisering.....	30
4.1.7 Intensivering.....	32
4.1.8 Oppsummering av avisenes vinkling og nyhetskriterier	34
4.2 Sjanger	36
4.2.1 Nyhetsartikkel	36
4.2.2 Nyhetsreportasje.....	39
4.2.3 Nyhetsintervju	40

4.2.4 Referering fra kampene	41
4.2.5 Oppsummering sjanger	42
4.3 Kilder.....	43
4.3.1 Antall kilder	44
4.3.2 Hvilke kilder?	45
4.3.3 Oppsummering kilder	47
5.0 Diskusjon og avslutning	49
5.1 «Nyhetene får du på nettet, bakgrunnen får du på papir».....	49
5.2 Hva skriver de om i «leketøysavdelingen»?	51
5.3 Nettet tar over?	52
5.4 Avslutning	53
Litteraturliste.....	56
Vedlegg 1. Intervjuguide	60
Vedlegg 2. Oppsummering av artiklene	61

1.0 Innledning

De seneste årene har det vært mye snakk om «papiravisenes død». Dette har riktignok også blitt proklamert tidligere, tilnærmet hver eneste gang et nytt medium har kommet på banen. Men hver gang har avisene klart å gjøre de nødvendige tilpasningene for å overleve. Nå har riktig nok norske nettaviser vært i drift i nesten 16 år (Bastiansen & Dahl 2003: 508), men det er ikke før de siste 3-4 årene, spesielt i lys av finanskrisen, at man har begynt å hevde at papiravisene sakte, men sikkert går mot et liv i avgrunnen. Mange av dagens unge har vokst opp som den «digitale generasjonen», og har ikke blitt vant til å nyte en papiravis til morgenmaten. I denne sammenhengen har det oppstått en interesse for å se nærmere på hvordan papiravisene løser «konkurransen» fra sine egne nettaviser, og hvordan man skal få en slik digital generasjon til å bytte «bits og bytes» med papir og trykksverte. For ennå er det slik at man ikke har funnet en forretningsmodell til nettavisene som genererer inntekter på samme måte som papiravisene gjør (Rosenstiel 2011, Andenæs 2008). Avishusene klamrer seg fast til papiravisene, og skifter stadig tilnærming i håp om å vinne tilbake leserne.

Papiravisenes kanskje største problem i dagens konkurransebilde er tidsetterslepet. Når abonnementsavisen, i mitt tilfelle Aftenposten, er å finne på dørkarmen om morgenen, har radioen, fjernsynet og nettavisene allerede gitt grunding informasjon om foregående dags begivenheter. Løssalgsavisene VG og Dagbladet plukkes vanligvis opp enda senere på dagen, og er dermed desto mer rammet av tidsetterslepet enn konkurrenten(e). Dette innebærer for eksempel at etter at en fotballkamp er ferdigspilt, vil de aller fleste enten ha sett kampen selv, sett høydepunktene på fjernsynet, hørt resultatet på radio og/eller lest om kampen på en eller flere av de respektive avisenes nettutgaver. For å gjøre papiravisen påfølgende dag leseverdig – altså unngå å repetere det «alle» allerede har fått med seg – kan man hevde at de bør bringe andre vinklinger, historier og innhold.

Grunnen til at jeg trekker fram en fotballkamp som eksempel, har sitt utspring i min store interesse for sport generelt, og fotball spesielt. For å pleie denne interessen gjennomgår jeg så vel papiraviser som nettaviser daglig. Slik holder jeg meg oppdatert, og slik har jeg noe å diskutere med andre med samme interesser – dem er det tross alt en del av. Samtidig har sport som studieområde i medievitenskapen ofte vært neglisjert. Sport har alltid hatt lav status, hvor for eksempel det å gå på en fotballkamp var forbeholdt den lavere, ikke-utdannede arbeiderklassen (spesielt i England). Peter Dahlé (2008: 16) skriver at da Universitetet i Bergen innførte et kurs i sport, medier og journalistikk, fulgte lokaltabloiden BA opp med tittelen «Universitetet – nå også for sportsidioter». Det å ha en særlig interesse for sport har altså til-

nærmet vært synonymt med å være idiot, mens eksempelvis tilsvarende interesse for kunst ikke gis samme epitet.

Motivasjonen for denne oppgaven stammer først og fremst fra en interesse for avismediene. I dagens stadig skiftende medielandskap synes det interessant å se på hvordan man differensierer innholdet mellom papir og nett. For det andre kan dette kombineres med min interesse for sport, hvor fotballdekningen kan være en fruktbar tilnærming for å studere forskjeller og likheter, da det er den samme hendelsen som skal omtales i begge medier. Jeg ønsker altså å se nærmere på hvordan innholdet i papir- og nettavisene faktisk manifesterer seg, og derigjennom se om det er noen forskjell. Gir papiravisene oss noe annet innhold? I så tilfelle, hva skriver de om da? Og hva skriver de om på nett? For å finne ut av dette har jeg valgt å undersøke hvordan Aftenposten, VG og Dagbladet tilnærmer seg denne utfordringen, ved å undersøke fotballdekningen etter to søndagsrunder i norsk eliteserie (Tippeligaen) på nett og på papir.

1.1 Problemstilling

Dette har resultert i følgende problemstilling:

- *Hva er forskjellene og likhetene mellom fotballdekningen på papir og på nett i Aftenposten, VG og Dagbladet?*

Hovedformålet med oppgaven vil altså være å utforske forskjeller og likheter mellom papir- og nettutgavene i Aftenposten, VG og Dagbladet, for å se i hvilken grad Norges tre største aviser (ikke medregnet Aftenposten Aften, som i skrivende stund innehar tredjeplassen) løser utfordringen med tidsetterslepet i forhold til sine nettutgaver i dekningen av en eliteserierunde i fotball (også kalt Tippeligaen) for menn. Jeg vil altså se etter likheter og forskjeller i artiklene som omtaler kampene på nett og papir, fra samme eliteserierunde (runde 17 og 29 i 2010).

For å undersøke dette vil det være naturlig å se på om det er forskjeller i *sjanger* for å distingvere de to utgavene. Det kan tenkes at i papiravisen vil man fokusere på andre ting enn kampen, siden dens forløp allerede er kjent når papiravisene leses. I journalistikken snakkes det også ofte om *vinklinger*. Mange har vel opplevd å glede seg til å lese hva avisene skrev om sitt favorittlag etter en seier, men skuffet måtte konstatere at journalisten bare hadde skrevet om det andre laget. Det andre laget var da gjenstand for artikkelens vinkling. Jeg vil se på om man vinkler forskjellig på papir og på nett. I tillegg har intervjuene en sentral rolle i medi-

ene, og jeg vil se på hvor mange *kilder* som brukes, hvilke kilder som brukes, og til en viss grad hvordan de brukes.

1.2 Oppgavens oppbygging

Selv om sport og medier har fått lite oppmerksomhet i medieforskningen, betyr ikke det at det ikke finnes teori som er relevant for min oppgave. I *kapittel 2* vil jeg gjennomgå noe av teorien på området, og spesielt den som relaterer seg til min studie. Her vil jeg også gi litt bakgrunnsinformasjon om avisene som skal være gjenstand for analyse, og belyse at på tross av den marginale forskningen på feltet har sport vært en viktig salgsvare både for avisene og sportsklubbene.

I en vitenskapelig forskningsstudie forholder man seg også til visse tilnærmingmåter som blant annet skal sikre at resultatene ikke bare er synsing, og forsøke å gjøre analysen så objektiv som mulig. I *kapittel 3* vil jeg derfor redegjøre for min metodiske tilnærming for å ivareta dette hensynet og belyse problemstillingen.

Deretter vil jeg i *kapittel 4* plassere de to eliteserierundene under lupen, og se på hvordan forskjeller og likheter kommer til uttrykk gjennom to eliteserierunder i 2010. Her vil funnene bli redegjort for, og dette vil bli belyst i relasjon til teori og metode. Som del av research har jeg også intervjuet sportsredaktørene i Aftenposten, VG og Dagbladet.

I *kapittel 5* vil jeg diskutere funnene, både i lys av analysen i kapittel 4 og intervjuene med redaktørene. Til slutt vil jeg oppsummere og trekke noen forsiktige konklusjoner.

2.0 Teori

Det er altså hvordan fotballdekningen skiller seg på papir og på nett som er hovedfokus i denne oppgaven. Forskning på sport og fotball har ikke vært et like prioritert område i medievitenskapen som for eksempel film og annen kultur. Det betyr ikke at forskningen har vært fraværende, og i dette kapittelet vil jeg redegjøre for relevant forskning på avisenes sports- og fotballdekning.

2.1 Sport og medier – «sportsjournalistenes paradoks» og symbiose

Dette området har, som tidligere nevnt, ikke vært det mest populære i medieforskningen. Mye av dette kan tilskrives dets lave status, både som interesse- og fagfelt. På tross av at sport er blant avisenes mest populære og salgbare stoff, sliter journalistene med omdømmet hos redaktører og kolleger i andre nyhetsavdelinger. I faglitteraturen om emnet (for eksempel Boyle & Haynes 2004, Dahlén 2008, Rowe 2004, Helland 2003) henvises det, med ulike formuleringer, til sportsjournalistenes paradoks:

«In the hierarchy of professional journalism it has been traditionally viewed disparagingly as the 'toy department', a bastion of easy living, sloppy journalism and 'soft news'. (...) However, commercially, sports journalism has always mattered to newspapers and the popular press specifically.» (Boyle 2006: 1)

Sport spiller en viktig rolle i omtrent alle aviser, det være seg om de bærer merkelappen «populære» eller «seriøse». Sportsstoff har vist seg å være av ypperste kioskvelter-art. VGs største salgstall noensinne ble for eksempel oppnådd den 24. juni 1998 – dagen etter at Tore André Flo og Kjetil Rekdal hadde sikret den famøse 2-1-seieren i Frankrike-VM over selveste Brasil – da 514 000 nordmenn kjøpte avisen (Flekke 2005: 83), og den mest sette tv-sendingen gjennom tidene er Norge – Mexico i fotball-VM 1994¹. Likevel har altså sportsjournalistikk lav status.

I mitt utvalg er det VG som satser tyngst på sport, og «hele Norges sportsavis» har daglig et 16-siders bilag i fargen som forbindes med både finans og sport: rosa. I sportssammenheng har italienske La Gazzetta dello Sport, med sin første utgave i april 1896 (Desbordes 2008: 365), vært en forgjenger og tidlig representant for sportsjournalistikk på rosa papir. I 2000 skilte også Sveriges største løssalgsavis, Aftonbladet, ut sportsstoffet i et eget rosa bilag. Våren 2005 fulgte VG – som for øvrig har samme eier som Aftonbladet, Schibsted – etter med sitt rosa bilag. Like før hadde Dagbladet opprettet et eget sportsbilag som skulle utkomme hver fredag, men svarte raskt med å lansere et daglig sportsbilag i tillegg (etter Revdal

¹ Ifølge denne listen, utviklet av NRK forskning: <http://www.nrk.no/nyheter/norge/1.5808512>

2005: 2, Sæther 2005). Som abonnementsavis har ikke Aftenposten vært like avhengig av de store sportsnyhetene for å selge aviser, og det har siden 1960 vært gjennomgående langt mindre sportsstoff (målt i dekning av førstedivisjonskamper, den gangs øverste serie, se Lea & Nesbø 1993) i Aftenposten enn hos de to løssalgsmotpartene, men det er likevel en dekning verdt å snakke om. De tre avisene har altså innsett at sportsdekning generelt og fotballdekning spesielt medfører store salgstall. I denne oppgaven skal jeg se på om man dekker fotball forskjellig på papir og på nett.

På tross av at sport har vist seg som et sentralt satsingsområde og en viktig inntektskilde for mange aviser, sliter altså journalistene med å oppnå tilsvarende anerkjennelse som sine kolleger i andre nyhetsavdelinger. «Leketøysavdelingen» (jf. Boyle 2006: 1) er ikke en uvanlig betegnelse for å illustrere at de ikke dekker viktige nyheter, og den manglende medieforskningen på området kan være med på å bygge opp under slike stereotyper. Men sports-hungrige medier i jakt på store opplagstall og seerskarer er ikke bare et resultat av stoffets publikumsappell. Med tiden har klubbene og organisasjonene utviklet seg til å bli profittsøkende bedrifter – de har gått fra «forening» til «forretning» (Helland 2003) – og helt sentralt i denne utviklingen har nettopp mediene stått. Knut Helland (2003) har i sin analyse av medienes dekning av fotballandslaget før, under og etter EM i 2000 brukt begrepet «symbiose» for å illustrere sportens og medienes sameksistens. Ordet stammer fra gresk, og «beskriver samliv mellom to individer av ulike arter som *begge har fordel av*» (Helland 2003: 13, min kursivering), og individene i dette tilfellet er sport på den ene siden og mediene på den andre. Især løssalgssavisene hadde neppe oppnådd de samme salgstallene uten sportens klubber, ledere og utøvere. På samme vis hadde ikke for eksempel Manchester United kunnet bli en globalt gjenkjent merkevare; ei heller hadde eliteseriekubbene hatt midlene til å kaste seg på penge- og lønnsгалoppen som i skrivende stund har ført mange klubber i økonomisk uføre, uten inntektene mediene genererer.

Idrettens ekspansjon har på mange måter blitt reflektert i pressens økende dekning av sport. For å benytte meg av Peter Dahléns (2008: 94) ord, er den generelle trenden «att sporten över tid [har] fått alltmer utrymme i pressen, vilket måste sättas i samband med utvecklingen av professionell idrott som nöjesprodukt: detta är en väsentlig aspekt av symbiosen mellan sport och medier, av sport/medie-komplexet». Ettersom idretten har utviklet seg til å bli et slikt underholdningsprodukt, har dette altså medført stadig større spalteplass. Den økende omtalen har igjen ført med seg flere tilskuere, flere solgte billetter, drakter og andre tilknyttede klubbprodukter, som i alt genererer stadig mer penger i klubbkassen. Idrettslagene og -klubbene har sett at mediedekning gir inntekter, og pressen har erfart at sportsny-

heter er en viktig salgsvare. Slik har symbiosen mellom sport og medier utviklet et gjensidig avhengighetsforhold, og som både ordets betydning og den overstående gjennomgangen antyder, er det et forhold som begge har nytte av. Når så denne symbiosen er et faktum, skal jeg i denne oppgaven se på hvordan den kommer til uttrykk i papir- og nettavisene. Dekker man fotballkamper på en annen måte på nett enn på papir?

2.1.1 Sport i avisene – fra analyse til nyhetsjakt

Det var mannen som har gitt navn til den mest prestisjetunge journalistiske prisutdelingen, Joseph Pulitzer, som var blant de første til å innse at sport var godt salgsstoff. Da han i 1883 tok over New York-avisen World, var å lage en egen sportsredaksjon noe av det første han gjorde. Han la også mer vekt på sensasjonspregede vinklinger og ga fotografiet en mer sentral rolle. Suksessen ble umiddelbar, med en opplagsøkning fra 15.000 til en tidobling bare to år senere, og i 1892 hevdet de å ha to millioner lesere daglig (etter Dahlén 2008: 67-68). I Norge lå vi, som på mange andre områder, noe etter, men på begynnelsen av 1920-tallet hadde sport funnet sin plass som et selvstendig journalistisk felt i norsk presse, særlig i hovedstadsavisene (Flekke 2005: 14). Aftenposten fikk sportsredaksjon med egne sider i 1919/1920 og Dagbladet i 1923/1924. VGs historie er noe mer omstendelig², men avisen vi kjenner i dag har satset på sport siden sin etablering i frigjøringsdagene i 1945.

Steinar Eggen og Jørn Fremstad (1993) har i sin studie av fotballjournalistikken i VG og Dagbladet fra 1960 til 1990 funnet at sport i avisene har endret seg fra analyse og refererende stil til nyhetsjakt og personfokusering. Dette medførte sterkere fokus på *hva* som skjedde, og et større fokus på profilene. Utviklingen mot nyhetsjakt og personfokusering er også noe man gjenfinner på andre nyhetsområder, og man kan si at utviklingen har gått fra sak til person (dette er også noe Johansen 2002 har funnet i politikken). Fjernsynet må ta mye av «skylden» for dette, hvor det med sine nærbilder har gjort fjerne personer til å bli noen vi nærmest føler at vi kjenner og er på fornavn med (Ottosen, Røssland & Østbye 2002: 134).

Siden radioen startet sine sendinger fra det privateide Kringkastingsselskapet i 1925, via opprettelsen av NRK og monopoldriften i 1933 (Bastiansen & Dahl 2003: 246-247), har avisene hatt en tidsmessig konkurrent i å rapportere fra sportsbegivenheter. Fjernsynet begynte sine ordinære sendinger i 1960, og begynte med direkteoverføring av den engelske FA-cupfinalen året etter. Overføring av «Tippekampen» begynte lørdag 29. november 1969

² Kort oppsummert: Den ble etablert under dens fulle navn, Verdens Gang, i 1868, forlatt av redaktøren Thommesen i 1910 – som startet konkurrenten Tidens Tegn samme år – og kjøpt opp av Thommesens nye avis i 1923. Tidens Tegn gikk inn i 1941, og i 1945 ble V.G. etablert i Tidens Tegns gamle lokaler i Akersgaten (Eide 1995: 42-43).

(Fossøy 2008: 30), og fra 1986 ble også norske seriekamper sendt direkte (Lote 2009). Rune Ottosen m.fl. (2002) framhever at da radioen og fjernsynet etablerte seg, oppsto det begge gangene en symbiose – altså et forhold begge hadde nytte av – mellom mediene. Fjernsynet, for eksempel, «sette rammevilkår som avisene måtte rette seg etter, men gjorde dei det, kunne dei to media leve godt og snylte på kvarandre» (Ottosen, Røssland & Østbye 2002: 134). Men avisene fikk i hvert fall økende konkurranse i å melde tilbake fra kampene, og måtte derfor endre sin tilnærming fra kamppreferater/analyse til større grad av personifisering og nyhetsjakt, noe som også framheves av Eggen og Fremstad (1993: 59):

«Den viktigste årsaken til VGs gradvise overgang fra analyse til nyhetsjakt er konkurransen om publikum i mediebransjen (...) VG kommer som regel seinere på markedet enn konkurrentene, og derfor må avisa finne sin egen vinkling for å selge produktet. De skal alltid ha en egen historie å fortelle leseren, helst en nyhet som konkurrentene ikke har fått tak i.»

Dette gjelder ikke bare VG, men også de to andre avisene som skal under lupen i denne oppgaven, Dagbladet og Aftenposten. Rett nok er sistnevnte vanligvis noe av det første man møter om morgenen dersom man er abonnent, men papiravisene opererer likevel med et tidsetterslep i forhold til etermediene. Siden midten av 1990-tallet etablerte også papiravisene sine egne nettgaver³. Disse, på sin side, holder ofte leseren oppdatert underveis gjennom sine livetjenester, og legger vanligvis ut sakene like etter at de er ferdigspilt. Sakene kommer altså ofte før radioen og fjernsynet har rukket å redigere sammen sine klipp om kampene, og de behøver derfor ikke å jakte egne vinklinger i like stor grad. Man kan si at i større grad er det nettavisene, med sitt tidsfortrinn, som dikterer hvordan de andre mediene skal rapportere, med tanke på at man alltid skal ha en egen historie å fortelle leseren (jf. sitatet ovenfor). Dette er noe av det jeg vil undersøke i denne oppgaven: Ettersom for eksempel Dagbladets nettside har hatt en sak liggende på verdensveven i flere timer før papiravisen leses neste dag, vil – og bør? – ikke innholdet i de to utgavene skille seg ut da? Og i så tilfelle, på hvilken måte?

2.1.2 På papir og på nett

Som et utgangspunkt for analysen er det viktig å påpeke hvordan de tre avishusene samarbeider i nett- og papirredaksjonene. Siden de første nettavisene ble lansert i 1995, har en vanlig tilnærming vært å holde de to redaksjonene separert. På denne måten sikrer man at de tilbyr selvstendige nyheter, men ettersom separasjonen eksempelvis kan medføre at to eller flere journalister sendes til samme sted for å dekke samme hendelse, kan det diskuteres hvor kostnadseffektiv en slik løsning er.

³ Brønnøysunds avis var først ute med nettgave 6. mars 1995 – to dager før Dagbladet (Bastiansen & Dahl 2003: 508).

VG var tidlig ute med å separere nett- og papirredaksjonen, og selv om arbeidet er blitt noe tettere i dag, har de vært å regne som uavhengige redaksjoner med hver sine redaktører og journalister inntil den nylige sammenslåingen som ble kunngjort i midten av januar 2011 (Huseby Jensen 2011). Dagbladet har etter flere kostnadskutt og omlegginger endt opp med en tydeligere integrering av nett og papir (Mossin 2010), og sportsavdelingen har vært sammen slått de siste to årene (intervju med sportssjef Jens Olav Kløvrud, 31.3.11). I sportsdekningen har Aftenposten et samarbeid kalt 100 % fotball med regional- og lokalaviser som Fædrelandsvennen, Stavanger Aftenblad, Adresseavisa og Bergens Tidende (Media Norge-samarbeidet), i tillegg til Romsdals Budstikke, Sunnmørsposten, Bladet Tromsø m.fl. Sportsredaksjonen var også den første i Aftenposten som slo sammen papir og nett (intervju med sportssjef Bertil Valderhaug 6.4.11) Disse ulike løsningene er viktig å ha i bakhodet når analysene foretas, da de har mye å si for nyhetsproduksjonen og tilnærmingene redaksjonene i mellom.

Ivar Andenæs (2008) har i sin studie av samarbeidet mellom nett og papir i nordnorske avishus funnet at de fleste avishusene sliter med å finne en god løsning i samarbeidet, og at mange av de samme artiklene blir kopiert til begge mediene. Dette er noe av hva jeg ønsker å undersøke i denne oppgaven. Legger man ut andre artikler på nett? I så tilfelle, hvordan skiller de seg fra de som står på trykk i papirutgaven?

2.2 Sportsdekningen i Norges tre største aviser

I konkurranse med spesielt Dagbladet i kioskenes og butikkenes avisstativ, oppdaget VG, som Pulitzer hadde gjort knappe 60 år tidligere, at god og fyldig dekning av sport ofte medvirker til å kapre lesernes gunst. Derfor utgjorde sportsstoffet ti prosent av den totale spalteplassen allerede i 1961 (Eide sitert i Flekke 2005: 8). Da avisen gikk over til tabloidformat ved årsskiftet i 1963, var det også en sportssak som skulle pryde forsiden: Et bilde av en flygende Toralf Engan, som hadde seiret i nyttårshopprennet i Partenkirchen dagen før, og Engan skrev faktisk selv om opplevelsen på avisens siste side (VG 2.1.1963). Siden den gangen har sport vist seg å være et viktig satsingsområde for aviser verden over. Dette gjelder også i VG, og om ikke andelen sport/øvrig innhold har økt nevneverdig de siste 50 årene, har iallfall avisen levnet liten tvil om at sport fremdeles har stor prioritet. Dette reflekteres også gjennom at de har Norges største, daglige sportsbilag.

Per Møller Pettersen (2006: 12) fant i sin analyse av sportsdekningen i VG og Dagbladet at sistnevnte i november 2006 og august samme år i snitt hadde i overkant av elleve sider sport daglig, og at fotballstoff omfattet 48 prosent av sportsnyhetene, mens VG hadde 42,7

prosent. Sportsstoffet generelt og fotball spesielt opptar med andre ord en sentral plass i Norges to løssalgssaviser.

Om man skal tolke VGs sportsseksjon som en refleksjon av hva folk ønsker å lese, kommer det tydelig fram at fotball er den dominerende sportsinteressen. Bernt Ove Flekke har gjort en kvantitativ analyse av VGs oppslag i tre utvalgsår 1961, 1981 og 2001. Den viste at i 1961 omhandlet 36 % av oppslagene fotball, mens man i 1981 faktisk så en nedgang til 32 %. Men i 2001 dreide nesten halvparten av oppslagene, 48 prosent, seg om det som kanskje er verdens mest populære sport. Sesongvariasjoner og innslag av mesterskap må selvfølgelig tas med i beregningen, men en tilfeldig stikkprøve i dag skulle nok ikke gjøre Flekkes resultat til skamme. I tillegg har Astrid Gynnild (1990: 40) funnet at førstesidestoffet som omhandler sport, har fellesnevneren fotball. «Nyare tal stadfestar også tendensen: Ei undersøking av sportsjournalistikken i ni skandinaviske aviser i 2001/2002, viser at like i overkant av halvparten av artiklane handlar om fotball» (*Mandag Morgen* november 2002, gjengitt i Flekke 2005: 66).

Even Martin Meslo (2001) fant i sin masteroppgave at Aftenposten har gjennomsnittlig 4,8 sider sportsstoff daglig, hvorav 3,5 sider i gjennomsnitt omhandlet fotball. Denne undersøkelsen er riktignok foretatt i sammenheng med avisenes dekning av Europamesterskapet i 2000, noe som har forskjøvet dekningen markant i fotballens retning. I Aftenposten utgjør sportsdelen 16,8 % av det totale innholdet i Meslos periode (hvor 6,6 % var fotballstoff), mens den i VG utgjorde 27,5 % (21,1 % fotballstoff) (Meslo 2001: 73). Aftenposten hadde altså lavere andel sportsstoff, og en tilsynelatende bredere sportsdekning enn løssalgsmotparten.

Martin Eide (1995) har studert VGs historie, og skriver at i satsingen på å nå de store lesergruppene, hadde VG sett seg ut kvinner og ungdom. Men en markedsanalytiker fra Aftenposten viste at menn sto for 75 prosent av kjøpsbeslutningene, og fokuset ble derfor flyttet mot mannens stereotypiske interesseområde: sport. Og det var et fornuftig satsingsområde, ettersom VG på området hadde

«alt et solid utgangspunkt. VG er sportsavisen framfor noen annen avis, ble det fastslått i en leserundersøkelse av Dagbladet og VG i 1966. Store sportsbegivenheter betydde salgstopper. Grunnlaget for sportsavisen var alt lagt på 50-tallet, der avisens sportsredaksjon jo var ledende når det gjaldt billedbruk og presentasjon» (Eide 1995: 277).

Grunnlaget var altså lagt tidlig, og en rask titt i både papir- og nettutgaven i dag skulle tilsi at sport ikke har fått noen mindre prioritet med årene.

Halvor Lea og Knut Nesbø (1993) har analysert Aftenpostens fotballdekning fra 1960 til 1990. Der VG og Dagbladet lever av de store enkelttoppslagene og forsidene, behøver ikke Aftenposten, som abonnementsavis – den gangen også i fullformat – å søke de personfokuser-te og dramatiske vinklingene på samme måte. Lea og Nesbøs analyse har vist at Aftenposten nesten gjennomgående har satt av om lag halvparten så mange spaltemillimeter i gjennomsnitt per serierunde, men de konkluderer også med at fotballdekningen likevel har en sentral plass i avisen (Lea & Nesbø 1993: 73-74). På denne tiden hadde også Aftenposten nesten like stor sportsdekning som sine løssalgsmotparter – den omfattet bare mindre fotball – men har i nye-re tid lagt seg på en linje hvor sport (tilsynelatende) har lavere prioritet enn i Dagbladet og spesielt VG, i hvert fall hva tilmålt plass angår. Aftenposten er, ifølge Lea og Nesbø ikke

«så avhengig av 'salgsstoff' [som løssalgssavisene], og sporten hadde blant annet av den grunn ikke samme prioritet i Aftenposten. På denne måten var det VG og Dagbladet som utviklet sportsjourna-listikken i Norge, mens Aftenposten ble diltende litt etter med honnøren edruelig og saklig journalis-tikk som skalkeskjul» (Lea & Nesbø 1993: 90).

Sport generelt og fotball spesielt har altså vært et sentralt satsingsområde i de tre avisene som skal under lupen i denne oppgaven. Når så avisene i dag har fått et tettere samarbeid mellom sine papir- og nettredaksjoner, skal jeg i analysen se på om fotballdekningen gjøres forskjellig på papir og på nett. Men først vil jeg redegjøre for veien dit.

3.0 Tilnærming og metode

Oppgavens hovedsiktemål er altså å finne ut av forskjeller og likheter i fotballdekningen på papir og på nett. For å sikre at analysen har en verdi i vitenskapelig sammenheng, benytter man seg vanligvis av ulike framgangsmåter, eller metoder. Som Østbye m.fl. (2007: 12) formulerer det: «Metoder er framgangsmåter som skal gi svar på spørsmål og sikre kvaliteten i kunnskapen vi får.» Under vil jeg først gjennomgå utvalget og drøfte det i forhold til validitet. Videre vil metodevalgene gjøres rede for, og deretter for vinkling, nyhetskriterier og sjanger, før en drøfting av reliabilitet og generaliserbarhet avrunder kapittelet.

3.1 Utvalg og validitet

For å belyse forskjeller og likheter mellom papir og nett har jeg altså valgt fotballdekningen. Her opererer nett- og papiravisene med i utgangspunktet like forutsetninger: Hendelsen/begivenheten som skal dekkes, er den samme. Avisene som skal analyseres, er Aftenposten, Dagbladet og VG, både papir- og nettutgavene. Jeg har valgt to eliteserierunder i 2010, den 17. og den 29. Disse ble valgt strategisk på forhånd, ut fra hva jeg trodde ville gi mest og best informasjon (Østbye et al. 2007: 44). Spesielt for den 29. runden var at resultatene hadde liten betydning for tabellplassering, og jeg anså det derfor som interessant å sammenligne hvordan avisene forholdt seg i den situasjonen. Det ble antatt at spesielt for variabelen vinkling kunne dette gi interessante funn. Den 17. runden ble valgt ettersom det var spilt en del kamper, men det ennå var høyst usikkert hvor lagene kom til å havne på tabellen. I tillegg valgte jeg den runden for å unngå andre sportsbegivenheter som opptar stor spalteplass, spesielt fotball-VM for herrer i Sør-Afrika som ble arrangert den sommeren. Jeg har valgt én kamp fra hver runde, hvor forutsetningen var at den hadde fått omtale i alle seks mediene. Alle artiklene som omtalte de respektive rundene den aktuelle dagen, ble inkludert, det vil si på kampdagen (søndag) på nett og neste dag på papir (mandag). Dette ga syv artikler til den 17. runden og ti artikler til den 29.

Validitet «vil si gyldighet (eller troverdighet eller bekreftbarhet), og det dreier seg først og fremst om relevansen av data og analyse i forhold til problemstillingen» (Østbye et al. 2007: 25). Dataene er i denne studien 17 artikler fordelt på to fotballrunder. De skal være med på å belyse forskjeller og likheter i fotballdekningen på papir og på nett. Disse vil bli analysert med utgangspunkt i tre variabler: vinkling (og derunder nyhetskriterier), sjanger og kilder. Begrepene vil bli nærmere redegjort for lenger nede, men i første omgang synes det nødvendig å påpeke hvorfor de er valgt for å belyse problemstillingen. I *vinklingen* gjenspeiler det seg hvordan de to mediene velger å fokusere på samme hendelse. Ettersom papiravise-

ne utkommer lenge etter en kamp er ferdigspilt, mens nettavisene kan publisere artikler nesten idet kampen er ferdig, vil jeg gjøre en sammenligning av hva de to mediene velger å fokusere (vinkle) på. Nyhetskriteriene gjenspeiler seg ofte i valg av vinkling, og nyhetskriteriene vil derfor danne utgangspunkt for vinklingsanalysen.

Thore Roksvold (1975, 1993) i sin hovedoppgave (se også avsnitt 3.4.2) at kampforløpet gradvis forsvant fra papiravisene, og jeg ønsker å undersøke hvorvidt det har gjenfunnet sin nyhetsverdi på nett på grunn av mediets karakter. Jeg ønsker også å undersøke hva de skriver om, når kampforløpet ikke lenger er å finne i papiravisene. I tillegg vil jeg undersøke om man skriver annerledes på papir enn på nett, hva angår intervjuets rolle og grad av observasjon fra arenaen. Slike forskjeller kommer til uttrykk i *sjangrene*, og jeg vil derfor sammenligne hvilke forskjeller og likheter som viser seg i avisenes sjangrer.

Den tredje variabelen er *kilder*, og her vil jeg se på hvor mange kilder som brukes, hvilke kilder som brukes og hvordan de brukes – og om dette er forskjellig fra papir og nett. På denne måten skal de to rundene, og de tre variablene vinkling (og derunder nyhetskriterier), sjanger og kilder være relevante for å besvare problemstillingen.

Reliabilitet og generaliserbarhet er to andre begreper for å sikre forskningens verdi. Men før jeg redegjør for disse, er en nærmere gjennomgang av metodevalgene nødvendig.

3.2 Innholdsanalyse

Når man skal se på vinkling, sjanger og kilder, er det *innholdet* i artiklene som vil være hovedfokus. Hvorvidt sjanger er primært innhold eller uttrykk kan riktignok bestrides. I denne analysen har jeg tolket sjanger som innhold, da det ikke er de visuelle elementene som gjør at en tekst tilhører den ene eller den andre sjangeren, men innholdet.

For å tilnærme seg innholdet i tekster⁴, benytter man seg vanligvis av innholdsanalyse. Den kan være kvalitativ eller kvantitativ. Kimberly A. Neuendorf (2002: 10) definerer riktignok metoden som «a summarizing, *quantitative* analysis of messages», altså at innholdsanalyser per definisjon er kvantitative. Her er det imidlertid ikke unison enighet, og Sigmund Grønmo (2004) anerkjenner for eksempel i sin gjennomgang av samfunnsvitenskapelige metoder at innholdsanalyser også kan gå mer i dybden, altså være kvalitative. Han definerer metoden som en

«systematisk gjennomgang av dokumenter med sikte på kategorisering av innholdet og registrering av data som er relevante for problemstillingen i den aktuelle studien. (...) I praksis er det mest vanlig å bruke kvalitativ innholdsanalyse når dokumentene har verbalt inn-

⁴ I medievitenskapen opererer man med et vidt tekstbegrep, og en tekst kan derfor være alt fra det skrevne til en musikkvideo.

hold, i form av tekster som foreligger skriftlig eller muntlig, på papir, som lydopptak, på Internett eller som datafil» (Grønmo 2004: 187).

Kvantitative innholdsanalyser skal registrere det som kan observeres umiddelbart, på «overflaten», uten stor grad av tolkning av forskeren (Østbye et al. 2007: 59). På denne måten søker man å gjøre forskningen minst mulig påvirket av forskerens eget ståsted og tilhørende *bias*⁵, i søken etter forskningsidealet om *objektivitet*. Kvalitative analyser, derimot, ser på det verbale innholdet og vurderer hvorvidt enkeltelementer forholder seg til en større helhet. Man ser etter det *latente* innholdet, og dette innebærer en større grad av tolkning av forskeren. For å finne ut hvilke nyhetskriterier vinklingen «TO LEKSER å lære for Marcus» spiller på, er ikke en overflaterregistrering tilstrekkelig. Vinklingens nyhetskriterier viser seg når en vurderer hvordan enkeltelementer i teksten forholder seg til en større helhet, og en kvalitativ analyse er derfor nødvendig. Tilsvarende må jeg inn i tekstene og tolke hvorvidt innslag av intervju, grad av observasjon og ordvalg gjør at artikkelen tilhører den ene eller den andre sjangeren. Derfor vil kvalitative innholdsanalyser være min framgangsmåte. Riktig nok vil kildeanalysen illustreres i form av tall, altså en kvantifisering. Men i tillegg til kvantifiseringen vil jeg gå inn og tolke hvordan kildene brukes, og dermed foreta kvalitative vurderinger også her.

Helge Østbye m.fl. (2007) bruker *tekstanalyse* som «en generell betegnelse på kvalitative tilnærminger til tekster» (Østbye et al. 2007: 58), og legger dermed kvalitativ innholdsanalyse under denne paraplytermen. De poengterer at tekstanalyse «er *objektstyrt*». Det vil si «at framgangsmåten må avgjøres av egenskapene til teksten vi skal analysere.» (Østbye et al. 2007: 66). En kvalitativ forskningsdesign innebærer ofte at man akkumulerer kunnskap underveis i analysen. På denne måten kan tilnærmingen endres ettersom man får større oversikt over materialet, og forskningsdesignet er dermed mer fleksibelt enn en kvantitativ tilnærming (Plymire 2005: 149, Grønmo 2004: 187). For å synliggjøre funnene i analysen, vil jeg benytte meg av oppsummerende skjema. Dette er en form for kvantifisering av den kvalitative analysen, og på denne måten blir ikke Neuendorfs overnevnte påstand helt tilbakevist. Ifølge Grønmo (2004: 214) kan en kombinasjon av kvantitativ og kvalitativ analyse «karakteriseres som en form for *kvasistatistikk*» – en slags halvveisanalyse som verken er tilstrekkelig kvalitativ eller kvantitativ. Men det kan også tjene en nytte, hvis

«begrensningene ved en slik kvantifisering av kvalitative data tas i betraktning under tolkningen og presentasjonen av analyseresultatene. Denne formen for kvantifisering egner seg nok først og fremst som en oversiktlig *formidling* av kvalitative analyseresultater» (Grønmo 2004: 214).

⁵ Begrepet mangler en dekkende norsk oversettelse, men www.ordnett.no operer med følgende oversettelse: «skjevhet i vitenskapelig undersøkelse el. resultat pga. mangelfull systematikk i innsamlingen av data», og begrepet henviser ofte til at forskerens egne, subjektive meninger får innflytelse på datainnsamlingen, og går dermed ut over objektiviteten.

Og det er nettopp for å gi et tydeligere bilde av hvordan analysen manifesterer seg – en formidling av dataene – at en slik tilnærming har blitt valgt.

3.3 Kvalitative intervju

Til å supplere den kvalitative analysen vil jeg også gjennomføre kvalitative intervju. På denne måten vil jeg kunne få kunnskap som ikke kommer fram gjennom analysen, og jeg kan eventuelt få bekreftet/avsannet teorier som har oppstått gjennom analysen. Respondentene er sportssjefene i de tre avisene som er gjenstand for analyse: Jens Olav Kløvrud i Dagbladet (nett og papir), Bertil Valderhaug i Aftenposten (nett og papir) og Trond Johannessen i VG (papir).

Jeg vil altså foreta *kvalitative intervju*. De skiller seg ut fra *kvantitative intervju*, som ofte forbindes med spørreskjema sendt ut til en større gruppe respondenter. Slike intervjuer har sin styrke i *generaliserbarhet* – eller overførbarhet – og er egnet til å avdekke holdninger (Grønmo 2004: 166, 321). Et typisk eksempel er valgmålinger, hvor et såkalt representativt utvalg avdekker hvordan befolkningen ville stemt hvis det var valg i dag. Kvalitative intervju, på den annen side, tar for seg et langt mindre utvalg informanter, og «offer a depth of information that permits the detailed exploration of particular issues in a way not possible with other forms of data collection» (Amis 2005: 105).

Metoden er altså bedre egnet til å få mer fyldig informasjon om temaet – i dette tilfellet forskjellene mellom papir og nett. Min studie sikter seg inn mot produksjonsdelen i kommunikasjonsforholdet, og jeg ønsker gjennom intervjuene blant annet å «undersøke hvorfor mediebudskapet blir som det blir, det vil si hvilke overveielser som gjøres i en redaksjon (...) før stoffet blir presentert for publikum» (Østbye et al. 2007: 96).

Intervjuene kan legges opp på flere måter, fra det mest strukturerte, hvor man forholder seg til et fastlagt spørreskjema, til en flytende, ustrukturert variant som sikter seg mot forståelse av et fenomen uten fastlagte rammer (Amis 2005: 107-108). Jeg vil benytte meg av den mer vanlige, mellomliggende varianten semistrukturerte intervju. Dette «kjennetegnes av at temaene det skal spørres om, er definert på forhånd» (Østbye et al. 2007: 100). Men selv om temaene er definert på forhånd, er det rom for endring underveis, slik at samtalen kan flyte mest mulig naturlig, og at oppfølgingsspørsmål kan komme der de passer. På denne måten kan jeg få svar på temaene jeg ønsker dypere innsikt i, men det åpner også for eventuell ny kunnskap underveis. Slike intervjuer kan gjøres over så vel telefon som via e-post, men da går man glipp av både kroppsspråk og spontane reaksjoner. Ansikt-til-ansikt-intervjuer ble den valgte tilnærmingen, blant annet fordi de skal gi datamateriale av «høy kvalitet»:

«Dette skyldes at det direkte nærvær og samvær letter forståelsen av hva den andre sier (bl.a. gjennom kroppsspråk) og fremmer både spontane reaksjoner og refleksjon, det vil si gode svar. Det er dessuten den avgjort beste form for å gå i dybden eller bruke 'boreteknikk'» (Gentikow 2005: 84).

Sportssjefene i Norges tre største aviser er også for elitepersoner å regne (Kvale & Brinkmann 2009: 147), og å intervju dem innebærer det Robert J. Thomas (1993) kaller «interviewing important people in big companies», i hans artikkel med samme navn. Thomas framhever fire sentrale oppgaver for å senke barrierene for å intervju elitepersoner: Gjøre forberedelser, få tilgang, opparbeide data og opparbeide enda mer data. Å gjøre forberedelser handler om at elitepersoner kan være godt vant med slike intervjusituasjoner, og det er viktig å gjøre det klart hva de uttaler seg som: I mitt tilfelle som privatperson, som sportssjef eller som sportssjef for den enkelte avisen. Elitepersoner er også vanligvis forholdsvis utilgjengelige, og det kan derfor være vanskelig å få tilgang, men jeg fikk innvilget møte med alle tre sportsredaktørene. Punktet «opparbeide data» henviser blant annet til at elitepersoner ofte er godt kjent med intervjusituasjoner, og en semistrukturert intervjuform kan fort medføre at respondenten overtar styringen. For å opparbeide enda mer data kan tips fra elitepersonene om hvem man kan intervju for å få *enda* dypere innsikt i temaet, være nyttig, men på grunn av tids- og plasshensyn er det ikke relevant for min studie.

3.4 Vinkling

Den første variabelen jeg vil se på, er de respektive artiklenes valg av *vinkling*. Ifølge Terje Hillesund er vinkling

«et vanlig journalistisk uttrykk som betegner en måte å gripe an stoffet på. Journalistene sier at de må finne en interessant måte å vinkle saken på, dvs. at innholdet i saken må belyses på en god og poengtert måte som samtidig slår an og vekker interesse hos leserne. Den vinklingen en velger styrer da både innsamling av stoff, bruk av bilder, skrivingen og presentasjonen av artikkelen. Vinklingen blir således en praktisk rettesnor for journalistens og fotografens arbeid, så vel i nyhetsjakten, som foran skrivemaskinen og på desken» (Hillesund 1994: 16)

Dette kan hevdes å være av særskilt interesse når man skal sammenligne fotballdekningen mellom redaksjoner (nett og papir). En fotballkamp kan omfatte flerfoldige interessante/nyhetsverdige situasjoner (likeså kan den omfatte svært få nyhetsverdige situasjoner, noe som setter journalistens kreativitet på prøve), og ulike journalister vil ofte ha ulik dekning, selv om de i utgangspunktet har samme forutsetninger. Mange avishus opererer i dag med en journalist fra nettredeksjonen og en fra papir på de samme kampene, og i den sammenhengen kan det være interessant å se om, og eventuelt i hvilken grad, journalistene velger eller ikke velger de samme måtene å gripe an stoffet på – altså forskjeller og ulikheter i vinkling.

3.4.1 Nyhetskriterier

Teoriene om nyhetskriterier har kommet til gjennom studier av fellestrekk i hva som blir til en nyhet. Johan Galtung og Mari Holmboe Ruge (1965) studerte for eksempel utenriksdekningen i fire norske hovedstadsaviser, og kom fram til 12 trekk (nyhetskriterier) som gikk igjen. Senere har det blitt forsket nærmere på hvilken type hendelser som finner sin vei til mediene. I dag er VISA-begrepet et ikke uvanlig akronym for å oppsummere dem (Roksvold 1989: 22-28): *vesentlighet* – hvor relevant og viktig er saken for leserne, *identifikasjon* – geografisk eller kulturell nærhet, *sensasjon* – hvor oppsiktsvekkende er saken og *aktualitet* – nærhet i tid (etter Allern 2001: 55). Om det i tillegg skulle være en *konflikt* av noe slag, er det stor sannsynlighet for at begivenheten blir slått stort opp i avisen(e) dagen derpå (Allern 2001: 55)⁶, og akronymet kan dermed utvides fra å konnotere varekjøp til å konnotere ungdommelig urenhet (KVISA).

VISA/KVISA-kriteriene er på ingen måte altomfattende regler for hva som konstituerer en nyhet – det er snarere beskrivelser av karakteristika som ofte ligger bak nyhetsutvelgelsen. De tilbyr like fullt en pekepinn og en orientering for hva som ligger bak journalistens og deskens vurdering av hva som skal på trykk, hvor det skal plasseres og hvor stor plass det skal gis.

Valg av vinkling henger ofte sammen med nyhetskriterier. Hvis en 0-0-kamp resulterer i overskriften «Skjelte ut dommeren», har journalisten vinklet på nyhetskriteriet *konflikt*, for å trekke ut det han eller hun anser som mest nyhetsverdig fra det målløse oppgjøret. Likeså er tittelen «Tromsø vant ufortjent» lite opptatt av det oppsiktsvekkende/*sensasjonelle*, men spiller i størst grad på nyhetskriteriet *aktualitet* og til en viss grad *vesentlighet*. Vinklingenes nyhetskriterier vil bli redegjort for i hvert avsnitt i analysen.

3.4.2 De tre i-ene

Tidligere omtalte Thore Roksvold har i sin hovedoppgave (tilsvarende det vi i dag kaller masteroppgave), *Holdninger i avisenes fotballreportasjer* fra 1975, analysert cupfinalerapportene i Socialdemokraten/Arbeiderbladet, Tidens Tegn/VG, Aftenposten og Dagbladet fra 1910 til 1973. Her oppdaget han hvordan man i fotballartiklene så en gradvis utvikling mot tre nyhetskriterier som han har kalt de tre i-ene: *intimisering*, *individsentrering* og *intensivering*. Intimisering viser blant annet til hvordan sjangeren intervju har økt over tid, som blant annet medførte en uformell tiltaleform både til intervjuobjekt og leser. Slik ble også leseren «dus» med

⁶ Trond Johannessen poengterer også dette: «Det er klart, i journalistikken, hvis for eksempel noen er uenige – hvis det er en konflikt mellom [Åge] Hareide og Drillo [Egil Olsen], så er det en sak. Konflikt er per definisjon et bra journalistisk kriterium» (intervju 11.4.11).

intervjuobjektet. Dette har ført til at «trekantforholdet mellom leser, journalist og utøver er blitt tettere» (Roksvold 1993: 104).

Den andre i-en, individualsentrering, dreier seg om hvordan enkeltspilleren eller -utøveren gradvis har kommet mer i fokus, framfor lagets eller klubbens prestasjon: «Karakteristisk for individualsentreringa er at fotball-laga ikkje primært står fram som lag. I den forestillingsverda dei blir presenterte i, framstår det som ei samling enkeltspelarar, og av desse er det berre noen få som blir omtala» (Roksvold 1975: 172). Dette sammenfaller også med Galtung og Ruges hypotese, hvor «[t]he more the event can be seen in personal terms, as due to the action of specific individuals, the more probable that it will become a news item» (Galtung & Ruge 1965: 68). Det dreier seg om en forflytning fra kampen til enkeltspilleren – en personfokusering – og en rask runde gjennom dagens (nett)aviser skulle gi et tydelig bilde på at dette gjelder i høyeste grad også i 2011.

Det siste nyhetskriteriet, intensivering, henviser til dramatiske situasjonsbilder, overdrivelser og kraftmetaforer brukt i artiklene. Spesielt

«i dei aller seinaste årgangane [fram mot 1973] blir det harde, omsynslause, litt brutale spelet beundra, når berre spelarane held seg innafor gjeldande reglar og normer for spelet. For meg ser det ut til at vi kan registrere ein prosess som går ut på at spelet blir meir intensit. Oppvurdering av fart, kraft, styrke, innsats, effektivitet, vitskap og disiplin vil eg – som uttrykk for holdning – kalle intensivering.» (Roksvold 1975: 84-85).

Intensiveringen kommer også til uttrykk gjennom en større bruk av kraftmetaforer og dramatiske situasjoner som beskrivelse av kampen og i bildene, samt at det kraftfulle etter hvert ble sterkere oppvurdert (Roksvold 1975: 119). Det har altså foregått en gradvis utvikling fra mer refererende artikler om lagets prestasjoner – noe overskriften «Skeid og Strømmen spilte 0-0 i tam, kjedelig kamp» (Lea & Nesbø 1993: 78) fra 1960 skulle illustrere – mot den ene stjernens avgjørende prestasjon (det være seg på eller utenfor banen). De tre i-ene fungerer altså på en måte som fotballdekningens tillegg til KVISA-kriteriene.

Inkluderingen av Roksvolds tre i-er gjør at jeg reserverer *identifikasjons*kriteriet til andre nyhetsområder. Spesielt individualsentrering og intimisering knytter seg til identiteten, og disse to til sammen erstatter *identifikasjon* i min analyse. Roksvold (1989: 25) skriver at «[b]ekjenthhet er en hovedforutsetning for at publikum skal kunne identifisere seg med stoffet.» Å fokusere på en enkelt spiller framfor laget, kan sies å være en form for identifikasjon. Men i mine øyne faller dette inn under individualsentrering og intimisering. Jeg velger altså å reservere identifikasjonsbegrepet til andre nyhetsområder, for eksempel utenriks. Et tenkt eksempel kan være et oppslag om en naturkatastrofe på New Zealand. I utgangspunktet ville

ikke dette fått den største omtalen. Men dersom noen nordmenn har vært involvert, vil den straks få større omtale. På denne måten blir altså en fjern nyhet brakt nærmere for leserne – man gir dem noe å identifisere den med. Mens å fokusere på enkeltpersoner i fotballdekningen forstås i denne analysen som tegn på individsentrering og intimisering.

3.4.3 Framing, agenda-setting og gatekeeper

Når man skal studere vinkling og nyhetsutvelgelse, er også teorien om framing relevant.

Framing, eller tolkningsrammer som det ofte oversettes til (Beyer 2010), innebærer

«selection and salience [framheving]. To frame is to select some aspects of a perceived reality and make them more salient in a communicating text, in such a way as to promote a particular problem definition, causal interpretation, moral evaluation, and/or treatment recommendation for the item described» (Entman 1993: 52).

Når en journalist velger hva han eller hun skal fokusere på etter en fotballkamp, for eksempel at Marcus Pedersen endte sin måltørke, velger han eller hun ut dette aspektet, og gjør det framtreddende i teksten. I en analyse av tolkningsrammer er man ofte, som definisjonen antyder, opptatt av hvilke utvelgelser som går igjen, og eksempelvis hvordan de reflekterer holdninger. Det viktigste i min sammenheng er *hva* man har vinklet på, og ikke i like stor grad *hvordan* man presenterer problemer, tolkninger av dem, moralske evalueringer og/eller løsninger på problemene. Framing-teorien vil derfor ikke danne utgangspunkt for min analyse, men den tilbyr like fullt en fruktbar tankegang å ha i bakhodet når man studerer vinkling.

Relatert til framing er også teorien om agenda-setting. Maxwell E. McCombs og Donald L. Shaw introduserte denne teorien i 1972, og det handler om hvordan nyhetstilbyderne gjennom sin utvelgelse besitter en påvirkningskraft for publikums opinion:

«The mass media force attention to certain issues. They build up public images of political figures. They are constantly presenting objects suggesting what individuals in the mass should think about, know about, have feelings about» (Lang & Lang sitert i McCombs & Shaw 1972: 177).

Når mediene i eksempelvis en valgkamp fokuserer på utvalgte emner, er det stor sannsynlighet for at publikum vil oppfatte disse emnene som de viktigste. På samme måte vil en fokusering på matchvinneren sannsynligvis medføre at han er på alles lepper, mens de øvrige aktørene (for eksempel han som slo pasningen til matchvinneren) ikke oppfattes som like viktige. Teorien om agenda-setting sier at mediene er innflytelsesrike i å bestemme hva «massene» skal mene noe *om* – ikke nødvendigvis *hva* de skal mene – noe som henger sammen med så vel vinkling som framing.

Når journalisten gjør sine valg for hva som skal bli til en nyhet, eller hvilke aspekter ved en nyhet han eller hun skal fokusere på, fungerer vedkommende også som en slags portvakt, eller gatekeeper. Denne teorien har sitt utgangspunkt i en studie av hvilke valg som lig-

ger bak nyhetsutvelgelsen⁷, og relaterer seg til makten mediene sitter på i å bestemme hva som blir en nyhet, og hva som ikke blir en nyhet:

«gatekeeping is the process by which the billions of messages that are available in the world get cut down and transformed into the hundreds of messages that reach a given person on a given day (...) the gatekeeping process involves every aspect of message selection, handling, and control, whether the message is communicated through mass media or interpersonal channels» (Shoemaker 1997: 57).

Når nyhetene så er valgt ut, relaterer dette seg i neste ledd til hva folk skal mene noe om (agenda-setting). I dagens fragmenterte mediemarked har man gradvis beveget seg bort fra agenda-setting- og gatekeeper-teoriene (Berkowitz 1997: 53), men de tilbyr likevel et nyttig utgangspunkt i studier av nyheter og nyhetsutvelgelse. Min vinklingsanalyse vil kanskje først og fremst være et tilskudd til gatekeeping-analyser. Den er også relatert til agenda-setting-studier, selv om jeg anerkjenner at publikum ikke lenger forstås som en unison «masse», noe som var en utbredt tankegang da disse teoriene ble utviklet⁸.

3.5 Sjanger

Den andre måten jeg skal sammenligne nett- og papiravisenes tilnærming på, er å se om det er forskjeller i sjangre. Avisen, det være seg på nett eller på papir, inneholder flere ulike komposisjons- og innholdsmessige måter å bygge opp sakene på. En sjanger er «et sterkt og temmelig varig tekstnormkompleks, med mer eller mindre rom for individuelle løsninger» (Vagle, Sandvik & Svennevig 1994: 55). Tekstnormene vil variere i fasthet, men «alle tekster – også de mest uformelle – forholder seg til en tekstnorm» (Vagle, Sandvik & Svennevig 1994: 194). Slike tekstnormer finner man i høyeste grad i avisenes sjangrer. Man behøver ikke å ha lest mange aviser for å vite at journalisten/redaktøren uttrykker sin mening eller en oppfordring i *lederen*, mens han eller hun holder disse for seg selv i *nyhetsartikkelen* og søker en linje som er så objektiv som mulig. Sjangrene har sine faste innholdselementer og rettesnorer. Den «totale ordningen av en tekst innen en teksttype (f.eks. en lederartikkel) kalles tekstens superstruktur.» (Hillesund 1994: 55) Vagle, Sandvik og Svennevig (1994: 193) kaller dette for *sjangerskjema*, som «er den skjematiske formen som organiserer det globale innholdet i en tekst», eller tekstens overordnede form.

Jeg har altså tolket sjanger som innhold, og ønsker å se hvilke sjangre som er å finne i artiklene om de konkrete kampene på nett og på papir, og sammenligne om disse er ulike på noe vis. Fra gjennomgangen i avsnitt 2.1.1 husker vi at konkurransen fra spesielt radio og

⁷ Begrepet har sitt opphav fra David Manning Whites studie i 1950, hvor han undersøkte hvilke valg som lå bak når en nyhetsredaktør (*wire editor*) skulle velge hvilke nyheter som skulle på trykk. (Berkowitz 1997: 53-54).

⁸ Man mente at alle som ble utsatt for et mediebudskap, leste det på samme måte, og fikk det samme ut av det. Også kalt «hypodermic needle theory», for å illustrere hvordan budskapet ble regelrett injisert inn i publikums hoder. (Berger 2005: 222).

fjernsyn førte til en endring i avisenes fokus, og en av endringene var at sjangeren *referat* mistet sin verdi i papiravisen påfølgende dag. Nettavisene, derimot, kan sies å være minst like umiddelbare som kringkastingsmediene, og man kan derfor tenke seg at *referatet* har gjenfunnet noe av sin verdi etter nettavisenes inntreden, med den påfølgende hypotesen om at det vil være ulikheter i avisenes nett- og papirutgaver.

Det finnes mange sjangrer, og disse er oftest inndelt i flere undersjangrer. For eksempel kan sjangeren *reportasje* inndeles i *featurereportasje*, *intervju* (som igjen kan inndeles i *saks-* eller *personintervju*), *bildereportasje* og *nyhetsreportasje*, for å nevne noen (jf. Hillesund 1994: 56). I de analyserte artiklene har jeg identifisert tre sjangrer: nyhetsartikkel, nyhetsreportasje og nyhetsintervju. Under vil jeg definere disse nærmere. Dette er ikke absolutte definisjoner, men det er min forståelse av dem, tilpasset formålet med denne studien. Stein Sneve (2002: 46) poengterer at «[d]e fleste nøyer seg (...) med å bruke deskriptive definisjoner. Det vil si at man forklarer sjangeren gjennom eksempler som viser hvordan denne type tekster *som oftest* ser ut og hva som er dominerende trekk ved dem.» Ettersom det bare var disse tre sjangrene som oppsto, vil jeg gi en deskriptiv definisjon av dem.

En *nyhetsartikkel* forstår jeg som en artikkel som handler om en begivenhet som nylig har funnet sted. Den forholder seg redegjørende, og søker på mest mulig objektiv måte å redegjøre for de gjeldende saksforholdene. Omfatter ofte, men ikke alltid, intervju med berørte aktører. Ifølge Roksvold (1989: 56) er å referere og å analysere de vanligste arbeidsmetodene.

Nyhetsreportasjen har mange likhetstrekk med nyhetsartikkelen, men skiller seg først og fremst ut ved at journalisten har oppsøkt det aktuelle stedet hvor begivenheten(e) har funnet sted, og rapporterer derfra: «Journalisten oppsøker steder for å observere, personer for å intervju og dokumenter for å referere» (Roksvold 1997: 24). Den inneholder derfor større grad av observasjoner enn nyhetsartikkelen. Intervjuet utgjør vanligvis en mer sentral rolle enn i nyhetsartikkelen.

Nyhetsintervjuet er en artikkel som i all hovedsak omhandler en eller flere intervjuede personer. Nyhetsintervjuet tar sitt utgangspunkt i noe som nylig har funnet sted. Dette i motsetning til eksempelvis portrettintervjuer, som kan være konstruerte uten noen nyhetsmessig sammenheng, for eksempel for å komme nærmere innpå en kjent/aktuell personlighet. Jeg velger å holde nyhetsintervjuet adskilt fra nyhetsreportasjen, da denne sjangeren ikke forutsetter at journalisten har oppsøkt det aktuelle stedet – som er tilfellet i nyhetsreportasjen.

3.6 Reliabilitet og generaliserbarhet

Reliabilitet «pertains to [angår] the consistency and trustworthiness of research findings; it is often treated in relation to the issue of whether a finding is reproducible at other times and by other researchers» (Kvale & Brinkmann 2009: 245).

Dette er et vanlig ankepunkt for kvalitative analyser. Ettersom analysen nødvendigvis er et resultat av forskerens egne tolkninger, kan samme analyse gi ulikt resultat om den blir gjentatt av en annen forsker. Det er derfor viktig å ha klart definerte kategorier for analysen, og å være åpen om hvordan man kom fram til funnene, for å tilstrebe at resultatene er reproducerbare. Derfor vil alle artiklene, samt en kort redegjørelse for kategorisering, legges ved i vedlegg 2. For å sikre intervjuenes reliabilitet er det viktig å være tydelig i spørsmålsstillingen, tilstrebe åpne spørsmål og unngå ledende spørsmål. Intervjuguiden vil være tilgjengelig i vedlegg 1.

I denne sammenhengen føles det også nødvendig å påpeke at jeg har en ekstrajobb som redaksjonsassistent i VG-sporten. Dette kan gjøre at jeg blir mindre kritisk til VG, ser VG i et annet lys enn de to andre avisene, eller er mer kritisk til dem, noe som kan gå ut over reliabiliteten. Riktignok tror jeg heller at min jobb i VG er med på å styrke funnene. Gjennom jobben har jeg fått innsikt i hvordan en redaksjon jobber, og jeg kjenner til journalistenes daglige virke. I tillegg kjenner jeg fagterminologien, noe som kommer godt med i intervjuene av sportssjefene.

Kvalitative studier scorer vanligvis ikke like høyt på *generaliserbarhet* som kvantitative, fordi utvalget er langt mindre. Generalisering «innebærer en slutning fra det særegne til det allmenne» (Østbye et al. 2007: 234). 17 artikler er ikke tilstrekkelig for å kunne uttale seg med statistisk overbevisning, eller for å trekke en bastant slutning fra det særegne (de 17 artiklene) til det allmenne (forskjeller og likheter i fotballdekningen i alle aviser). Men det kan være mulig å «oppdage bestemte forhold mellom kategoriene og identifisere mulige sammenhenger mellom ulike deler av datamaterialet. Dette gir muligheter for å utvikle *hypoteser og teorier*» (Grønmo 2004: 252, min kursivering). Min kvalitative studie kan danne hypoteser og teorier for hvordan fotballdekningen skiller seg på papir og på nett, og kan være utgangspunkt for større, statistiske undersøkelser for dypere innsikt i emnet. Intervjuene vil kunne styrke både reliabiliteten og generaliserbarheten. I første rekke kan man få sentrale aktørers synspunkt på observerte tendenser, slik at troverdigheten styrkes. I andre rekke vil de kunne gi meninger om hvorvidt de observerte tendensene stemmer eller ikke stemmer, og derigjennom hvorvidt de gjelder i en større sammenheng.

3.7 Avklaring av begreper

Ettersom alle artiklene som omtalte de to kampene de gjeldende dagene, ble inkludert, har dette medført at nettavisene har noen flere artikler i utvalget. Disse har noe ulike karaktertrekk, og jeg har derfor valgt å kategorisere dem etter type. De første artiklene som publiseres, vanligvis like etter kampslutt, har jeg kalt *prioriterte artikler*. Et primært fokus for nettavisene er å være tidlig ute med nyhetene, og de prioriterte artiklene forstås som dem som publiseres så snart som mulig etter kampslutt. Nettavisene har også noen artikler som utkommer senere i tid, eller i tillegg til den prioriterte artikkelen. Disse dreier seg oftest om andre, relaterte forhold, og jeg har valgt å kalle dem *tilleggsartikler*. Slike tilleggsartikler forekom ikke på papir i det analyserte materialet.

For å forenkle henvisningene til de ulike artiklene i gjennomgangen, har jeg benyttet meg av noen forkortelser. Eksempelvis vil Aftenpostens papirartikkel til den 29. runden omtales som Aft 29, og nettartikkelen til samme runde som Aft.no 29. Dersom avisen også har en tilleggsartikkel til samme runde, vil den omtales som Aft.no 29.2. Tilsvarende gjelder for den 17. runden, eksempelvis vil VG 17 være VGs papirartikkel til den 17. runden, VG.no 17.2 tilleggsartikkelen på nett og så videre. Dagbladet blir forkortet til Dag.

4.0 Analyse

Med utgangspunkt i begrepene og metodene etablert i foregående kapittel, vil jeg i dette kapitlet foreta analysen. Først vil jeg se på hvordan nyhetskriteriene gjenspeiler seg i vinklingen. Deretter vil jeg se om det er sjangermessige forskjeller eller likheter å spore i de to mediene, etterfulgt av en gjennomgang av medienes kildebruk.

4.1 Vinkling

Som nevnt i kapittel 3.4, kommer nyhetskriteriene i stor grad til uttrykk gjennom vinklingen. I de følgende avsnittene vil jeg gjennomgå de ulike nyhetskriteriene, og trekke på eksempler fra artiklene for hvordan nyhetskriteriene gjenspeiles i vinklingene. Til slutt vil jeg oppsummere funnene ved hjelp av en tabell.

4.1.1 Aktualitet

Aktualitet virker å være et sentralt nyhetskriterium for avisene, og majoriteten av artiklene har dette nyhetskriteriet. Det gjør seg klart mest gjeldende på nett, hvor bare én artikkel ikke har aktualitet i vinklingen. Nettet, med sine lynraske oppdateringer, lever på at de er tidlig ute med nyhetene. Etter at en kamp er ferdigspilt, er det ennå ferskt at «Strømsgodset scoret to på to minutter» (Dag.no 17), eller at «Hammer sikret seieren mot Sandefjord» (VG.no 29). Når papiravisene leses påfølgende dag, er dette allerede velkjent, og papiravisene må derfor tillegge et annet fokus for å sørge for at de har en vinkling som ikke allerede er omtalt i de konkurrerende mediene. Kampen og kampforløpet utgjør dermed en langt mindre sentral rolle i papiravisene. Aftenpostens papirartikkel til den 29. runden omtaler for eksempel kampforløpet i bare én setning: «Selve kampen mellom Stabæk og Sandefjord var ubetydelig.» På nett blir kampfokuseringen klar allerede i tittel og ingress, og i brødteksten blir eventuelle scoringer og sentrale situasjoner redegjort for. Vi kan eksempelvis lese at Veigar Páll Gunnarsson «markerte seg», men at «det gnistret da heller ikke av Stabæk søndag» (Aft.no 29). Tilsvarende tendens finnes også i VG. I papirutgaven får man ingen informasjon om kampen i tittelen, ingressen eller brødteksten (selv om resultat, målscorere og lignende blir redegjort for i den detaljerte faktaboksen som medfølger).

På nett, derimot, er det som gikk for seg på banen, hovedfokus, i hvert fall i de prioriterte artiklene. Tittel og ingress forklarer hvem som vant, hvem som ble matchvinner, og hvordan det gikk for seg. Setninger som «Hjemmelaget kom best i gang på Telenor arena, og Stabæk startet kampen med å presse gjestene fra Sandefjord skikkelig tilbake» (VG.no 29) og «Det startet jevnt og sjansefattig på Marienlyst i Drammen» (VG.no 17) gjør det klart at kampen utgjør disse artiklenes hovedtema.

Interessant i denne sammenhengen er fem nettartikler som skiller seg ut med tanke på kampfokusering. Disse har jeg definert som tilleggsartikler (jf. avsnitt 3.7), og felles for dem er at de tar for seg andre forhold enn kampforløpet. VG Nett har en tilleggsartikkel til både den 17. og den 29. runden (VG.no 17.2 og 29.2), Dagbladet.no har to til den 29. (Dag.no 29.2 og 29.3) og Aftenposten én til runde 29 (Aft.no 29.2). Felles for dem er at nettstedene først har publisert en artikkel som har kamforløpet som hovedfokus – det jeg har kalt en prioritert artikkel. I de fem oppfølgingsartiklene spiller kampforløpet en mindre sentral rolle. På VG Nett kan vi for eksempel lese om «Taklingen som kan bli Pedersens skademareritt» (VG.no 17.2). Her oppnås ikke aktualiteten gjennom å fokusere på kampforløpet, men ved at de har fokusert på en situasjon som oppsto i kampen: Marcus Pedersens skade. Tilsvarende finner man til den 29. runden. Tittelen «Tårevåt avskjed for Stenvoll» (VG.no 29.2) tar ikke sitt utgangspunkt i det som gikk for seg på banen, men konsentrerer seg om en relatert situasjon (at det var Tom Stenvolls siste kamp for Stabæk). Dagbladet og Aftenposten har publisert de samme NTB-skrevne artiklene⁹.

I tilleggsartikkelen, som altså er skrevet av NTB, kan vi lese om at Jon Inge Høiland er «i Stabæk-samtaler». Denne korte artikkelen måler bare 70 ord, og kampen omtales ikke i en eneste vending. Tilsvarende gjelder for Dagbladets egenproduserte tilleggsartikkel (Dag.no 29.2), hvor intervjuer med supportersjef i Stabæk Support, Dag Albert Bårnes, og styreleder og livslang Stabæk-fan Ingebrigt Steen Jensen dominerer (mer om denne artikkelen i avsnitt 4.2.3). Alle fem artiklene skiller seg dermed ut fra de prioriterte artiklene, og har tydeligere fellestrekk med papirartiklene: De utkommer senere i tid, og kampforløpet utgjør ikke en sentral del av innholdet.

Av de tre artiklene som ikke har aktualitet i vinklingen, er to av dem på papir, og den tredje er tilleggsartikkel. Disse opererer med et tidsetterslep i forhold til de prioriterte nettartiklene, og dermed mister vinklingen fort sin aktualitet – blant annet på grunn av at temaene allerede har vært dekket i egne og/eller øvrige medier.

Kampen har altså som hovedtendens størst relevans i nettavisenes vinklinger, mens på papir og i tilleggsartiklene blir andre forhold prioritert. Denne prioriteringsforskjellen har jeg tolket å ha sammenheng med aktualitetskriteriet. Nettavisene, med sin umiddelbarhet, rapporterer om kampen straks etter at den er ferdigspilt. Nyheten om at «Jørgen Hammer ble matchvinner ved å hamre inn en retur fra kort hold» (VG.no 29) er med andre ord ennå nært i tid/aktuelt. Når papiravisene enten leses ved frokostbordet eller plukkes opp på butikken enda

⁹ Aft.no 29 er den samme som Dag.no 29, som er regnet som prioritert artikkel, og Aft.no 29.2 er den samme som Dag.no 29.3, som er regnet som tilleggsartikkel.

senere på dagen, er resultatet, målscorene og de største situasjonene velkjent for potensielle, sportsinteresserte kjøpere av avisen. Dermed har papiravisene et annet fokus. Når vinklingen vris fra kampen til for eksempel at Jönsson «'Føler bare varme og glede for denne klubben'» (Aft 29), opprettholdes aktualiteten. Det samme gjelder de fem tilleggsartiklene. Slik opprettholdes dermed nyhetskriteriet. Aktualitetskriteriet kan sies å være ulikt for de prioriterte artiklene og papir- og tilleggsartiklene: Kampen og hvordan den forløp er aktuelt på nett, mens papir- og tilleggsartiklene vinkler på andre forhold enn kampen (f.eks. statistikk og sitater, se lenger nede). Slik opprettholdes dermed nyhetskriteriene i begge mediene.

Thore Roksvold har i sin bok *Retorikk for journalister* (1989) funnet to typer journalistikk som kan være med på å belyse dette: *nyhetsjournalistikk* og *bakgrunnsjournalistikk*. Rett nok skriver Roksvold om papirjournalistikk, men jeg anser funnene som overførbare i denne sammenhengen. I fotballdekningen skiller altså nett- og papiravisene seg i vinklingene, og man kan si at nettavisene i hovedsak står for *nyhetsjournalistikken*. Som navnet antyder, «framgår det at *nyhetsjournalistikken* har nyheter som emne. Produkter i *nyhetsjournalistikken* må presenteres raskt. De foreldes hvis de blir liggende over et døgn.» (Roksvold 1989: 21). Det som nylig har skjedd – for eksempel at Strømsgodset scoret to på to minutter (Dag.no 17) – må presenteres raskt hvis det skal ha noen nyhetsverdi/være aktuelt.

Papiravisene og tilleggsartiklene gjør tilsynelatende et annet grep for å opprettholde aktualiteten: De fokuserer situasjoner, reaksjoner og statistikk. Dette er også noe sportssjefen Dagbladet, Jens Olav Kløvrud, er bevisst på: «Vi leter [til papirutgaven] etter noe som vi tror vil vekke interesse selv om man har fått med seg det aller meste fra den kampen – noe som også lever dagen etter.» (Intervju 31.03.11). Dette grepet fører riktig nok til at nyhetskriteriet ikke blir like dominerende i papiravisene, i den forstand at kampforløpet mister aktualiteten dagen etter. Papiravisene er ikke i like stor grad knyttet til kampen som hendelse som på nett. På denne måten har en i papiravisene og i tilleggsartiklene her en sterkere kopling også til bakgrunnsjournalistikken i forhold til nettutgavene. Dekningen virker på denne måten litt mer tidløs, og kan derfor sies å sammenfalle med det Roksvold har kalt *bakgrunnsjournalistikk*. Den «kan som regel bli liggende over uten å miste aktualitet. (...) Dessuten behandler den emner som kan karakteriseres som mer tidløse, generelle.» (Roksvold 1989: 21). Ved å trekke fram slike situasjoner, framstår fremdeles artiklene som aktuelle og leseverdige, og med utgangspunkt i dette kan man hevde at aktualitetskriteriet også gjør seg gjeldene i papiravisene, men på en annen måte. Dette kan også sies å gjelde for nettavisenes tilleggsartikler. De kunne likeså gjerne blitt publisert dagen etterpå, men fremdeles være nyhetsverdige på grunn av vinklingen.

4.1.2 Sensasjon

Artiklenes fokusering på noe oppsiktsvekkende – nyhetskriteriet sensasjon – bærer noe preg av å være forskjellig fra papir og nett. Dagbladets tilnærming til den 17. runden illustrerer dette: Tittelen i papirutgaven lyder: «Aldri tatt poeng på Marienlyst», og i ingressen kan vi lese at det henger et «Drammen-spøkelse» over Haugesund. Til sammenligning kan vi på nett lese at «Godset scoret to på to minutter», og i ingressen at seieren var «komfortabel» (Dag.no 17). At Strømsgodset scoret to på to minutter, vil neppe – for å sette det litt på spissen – heve noen øyenbryn hos papiravisens lesere. For dem er dette allerede velkjent, og en artikkel med denne vinklingen vil sannsynligvis bli oversett. Dette virker papiravisene å ha tatt konsekvensen av, da slike deskriptive, redegjørende titler er tilnærmet fraværende her. At Haugesund aldri har tatt poeng på Marienlyst, er langt mer oppsiktsvekkende enn at Strømsgodset vant komfortabelt. I foregående avsnitt ble det poengtert at hvem som vant kampen og hvordan det gikk for seg, allerede er velkjent for papiravisenes lesere, og at det derfor er nødvendig for dem å fokusere på noe oppsiktsvekkende for å vinne lesernes gunst.

Men det er ikke dermed sagt at sensasjonskriteriet er fraværende på nett. I Aftenposten.nos tittel til den 17. eliteserierunden heter det at Pedersen «Traff krysset foran Liverpool-speider», og videre i ingressen at «Sint Marcus Pedersen følges tett». At noen treffer krysset, er ikke hverdagskost i fotball, og at det i tillegg skjedde foran en Liverpool-speider, må kunne sies å være oppsiktsvekkende. At Aftenposten i tillegg er den eneste avisen i utvalget som har fått med seg dette, gjør sensasjonspreget enda tydeligere. VG Netts artikkel spiller også på noe sensasjonelt. Tittelen i den prioriterte artikkelen forteller oss at «Her løsner endelig Pedersens måltørke», og at Strømsgodsets kanskje viktigste spiller så langt denne sesongen ikke hadde «scoret for Godset i eliteserien på over to måneder,» spiller på noe oppsiktsvekkende. VG Netts tilleggsartikkel (VG.no 17.2) fra samme runde har også sensasjon i vinklingen. Tittelen «Taklingen som kan bli Pedersens skademareritt» antyder at journalisten har trukket fram noe oppsiktsvekkende – spesielt at skaden kan utarte seg til et «mareritt» for Pedersen. Men, som vi husker fra foregående avsnitt, har tilleggsartiklene mer til felles med papirartiklene enn de prioriterte nettartiklene. Derfor er Aftenposten.no og VG Netts prioriterte artikler for unntak å regne. De fleste vinklingene er basert på at de er tidlig ute med nyheten framfor at de har noe «sensasjonelt» å melde: «Jönsson-avskjed med seier», «Hammer sikret seieren mot Sandefjord» og «Godset scoret to på to minutter», vil nok ikke pirre nysgjerrigheten til andre enn de spesielt interesserte.

Sensasjonskriteriet var fraværende i den 29. runden. Dette gjenspeiler antakeligvis at kampens ubetydelighet ga få oppsiktsvekkende situasjoner å fokusere på underveis og etter

kampen. I den 17. runden, derimot, var sensasjonskriteriet mer framtreddende. Kampens situasjoner, aktører og etterspill ga tilsynelatende større rom for journalistene til å trekke ut noe sensasjonelt.

Sensasjonspregede vinklinger forekom altså i tre nettartikler og to papirartikler. Men den ene nettartikkelen var tilleggsartikkel, som har mer til felles med papirartiklene, og det kan derfor hevdes at sensasjonsbruken var tydeligst på papir.

4.1.3 Konflikt

I mitt utvalg er det totalt fire artikler som har innlemmet konflikt-kriteriet. Dette kommer kanskje tydeligst til uttrykk i Dagbladet.nos tilleggsartikkel til den 29. eliteserierunden. Tittelen «Klappet, buet, viste fingeren og snudde ryggen til», med ingressen «- Hadde fansen startet pipekonsert mot Jönsson ville jeg vist fingeren, sier Gunnarsson», tar tak i måten noen av supporterne reagerte på at Jönsson skulle forlate Stabæk til fordel for gullgrossisten Rosenborg på. Dette er et tema som ble berørt også i de øvrige artiklene, men det er bare her konflikten mellom Jönsson og supporterne er hovedgjenstand for vinklingen. Aftenposten poengter for eksempel i sin papirartikkel til samme runde at «Litt overraskende ytret ikke hjemmesupporterne meninger av noe slag under gårsdagens oppgjør. Treneren ble faktisk ikke nevnt en eneste gang under den konstante heiningen.» (Aft 29). Vi ser her at Aftenposten framstiller konflikten på en annen måte. De har tydeligvis ikke oppfattet denne konflikten som så framtreddende, eller var ikke like ivrige etter å vinkle saken på dette.

Dagbladets papirartikkel (Dag 29) påfølgende dag har også tatt tak i den samme konfliktvinklingen som nettutgaven, men det danner ikke et like tydelig utgangspunkt for vinklingen som i nettutgaven. Likevel er vinklingene relativt like. Dette tatt i betraktning spiller begge på den samme konflikten, og dermed tilbys leserne lite ny informasjon i papirutgaven.

Fra den 17. runden er det bare én artikkel som tar utgangspunkt i en konflikt i sin vinkling: Aftenposten.nos «Traff krysset foran Liverpool-speider». Rett nok er det ikke i tittelen at konfliktkriteriet kommer til uttrykk, men i ingressen: «Sint Marcus Pedersen følges tett.» Konflikten er ikke like framtreddende her som i de to overnevnte Dagbladet-artiklene, men det faktum at Pedersen var sint (i tillegg til å treffe krysset foran en Liverpool-speider) spiller på en konflikt. I artikkelens siste to avsnitt får vi vite hvorfor han var sint: Fordi han «åpenlyst kranget om hvem som skulle ta et frispark kvarteret før slutt.» På denne måten har altså journalisten trukket fram en konflikt som oppsto i kampen. Situasjonen hadde marginal betydning for resultatet, men vi ser hvordan slike situasjoner likevel vurderes som nyhetsverdige.

Konfliktkriteriet kommer altså til syne like ofte på papir som på nett (to artikler i hvert medium), og det er dermed snarere likheter enn forskjeller å spore mediene imellom.

4.1.4 Vesentlighet

Å trekke fram noe vesentlig fra en fotballkamp kan være vanskelig når resultatet har liten eller ingen betydning. Det kan også tenkes at det rett og slett ikke er noen interessante poenger å ta tak i. Vesentlighet «er for det første opplysende stoff – som endrer fåkunne til kunnskap og fordom til innsikt» (Roksvold 1989: 27). Å fokusere på at Strømsgodset er best på hjemmebane, fordi de «har tatt 21 av 26 poeng i Drammen» (Aft 17), er en form for opplysende stoff. I de prioriterte nettartiklene får man lese mer om hvordan kampen forløp. For å trekke fram noe som ennå har nyhetsverdi lenge etter at en kamp er ferdigspilt, er det å fokusere på statistikk et effektivt grep:

«Vi kan ikke basere vår [papir]journalistikk på hva folk sier etter kampene lenger. Da står vi til slutt igjen med 'ikkeno'. Vi må strebe etter å ha med oss noe inn i dekkningen. Klarer vi ikke det, ender det med at vi blir ganske nakne. Vi må grave i statistikker. (...) Å gjøre gode forberedelser vil handle mye om statistikk» (Trond Johannessen, intervju 11.4.11)

Dagbladet har også samme tilnærming som Aftenposten til den 17. runden. Der har man i papirutgavens vinkling tatt utgangspunkt i at Haugesund ennå ikke hadde vunnet andre steder enn på Haugesund stadion, og at de i tillegg aldri hadde vunnet i Drammen. Journalisten/redaksjonen trekker dermed fram noe vesentlig fra kampen, og på denne måten tilbys leserne potensielt ny informasjon når papiravisen leses dagen etter at en kamp er ferdigspilt. Denne vinklingen skiller seg også ut fra den de hadde på nett, hvor artikkelen var vinklet på at Strømsgodset scoret to på to minutter og vant komfortabelt (Dag.no 17), og på denne måten får leseren ny/annen informasjon i papirutgaven.

Å trekke fram statistikk på denne måten er klart mest framtrædende på papir. Det er i de to nevnte artiklene, som begge var på papir, at dette nyhetskriteriet er klarest. Det kom tydeligst til uttrykk i den 17. runden, mens ingen av artiklene i til den 29. runden var vinklet på vesentlighet. Dette er antakeligvis et utfall av at resultatet i kampen hadde liten betydning for hvor lagene skulle ende på tabellen, og at fem av seks papirartikler endte med å fokusere på Jönsson og at det var hans siste kamp framfor eksempelvis statistikker.

4.1.5 Individsentrering

Sammen med aktualitet er individsentrering det nyhetskriteriet som brukes hyppigst. Til den 17. runden var det Strømsgodset som vant kampen, men i stedet blir dette vinklet på at Marcus Pedersen traff krysset foran en Liverpool-speider (Aft.no 17), at han har to lekser å lære (VG 17), at måltørken endelig tok slutt (VG.no 17) og at skaden kan bli et mareritt (VG.no

17.2). Til den 29. runden var individsentreringen enda mer framtrедende. Vi kan lese at Jönsson «[f]øler bare varme og glede for denne klubben» (Aft 29), at det ble «Jönsson-avskjed med seier» (Aft.no 29), at det var en «[b]landet avskjed for Jönsson» (Dag 29), at «Jan Jönsson tror det er riktig for alle at han forlater Stabæk til fordel for gullvinner Rosenborg» (VG 29) og at det ble en «Tårevåt avskjed for [Tom] Stenvoll» (VG.no 29.2). VG Nett tilbyr noe variasjon i individsentreringen fra den 29. runden, gjennom tittelen «Hammer sikret seieren mot Sandefjord» (VG.no 29.2). Fire av syv artikler har altså redusert Stabæks 2-1-seier til at det var Jönssons siste kamp som trener for klubben, én har vinklet på at det også var klubblegenden Tom Stenvolls siste kamp, og én har vinklet på at Jørgen Hammer ble matchvinner. Ingen av mediene skiller seg ut som spesielt flittig bruker av dette nyhetskriteriet – det er jevnt over en vanlig tilnærming både på papir og på nett.

At det å fokusere på enkeltspillere framfor lag er såpass framtrедende, kommer neppe som en stor overraskelse. Å fokusere på person framfor sak er et velkjent populærjournalistisk¹⁰ trekk (se for eksempel Eide 2001: 24). Anders Johansen har i sin bok *Talerens Troverdighet* (2002) sett på vilkårene for politisk retorikk. Han fant at fjernsynet endret dem radikalt, og at et av trekkene var at fjernsynet, med sine nærbilder, medførte en forflytning fra sak til person. Dette har også blitt identifisert i sportsjournalistikken, som redegjort for i kapittel 2.

Det er derfor kanskje vel så interessant at fire artikler i utvalget *ikke* har individsentrering i sine vinklinger. Tre av dem kom i den 17. runden. I Aftenpostens papirutgave kan vi i tittelen lese at «Hjemme [er] best» for Strømsgodset, og videre i undertittelen at «Godset har tatt 21 av 26 poeng i Drammen». Hovedfokuset i vinklingen er altså på Strømsgodset som *lag*. På samme måte har Dagbladets to artikler til samme runde et tilnærmet fravær av individsentrering i vinklingene. I papirutgaven fokuseres det på at Haugesund «[a]ldri [har] tatt poeng på Marienlyst», og at «Drammen-spøkelset lever videre» for dem. På nett heter det at «Strømsgodset scoret to på to minutter», noe som førte til at de «[v]ant komfortabelt mot Haugesund». Her har man ikke trukket fram kampens helt, synder eller lignende, men trukket fram lagprestasjonen (eller mangelen på sådan i Haugesund-tilfellet) som det mest nyhetsverdige. Det kan sies å være ganske oppsiktsvekkende i populærjournalistiske øyemed at Dagbladet ikke har individsentrering verken på papir eller på nett til den 17. eliteserierunden. I tillegg har Dagbladet.no den eneste artikkelen i mitt utvalg fra den 29. runden som ikke har individsentrering i vinklingen. Dagbladet har sammen med VG vært landets fremste fanebærere for populærjournalistikk, og ettersom individsentrering er et vanlig grep for å appellere til størst

¹⁰ Jeg velger i likhet med Allern (2001) å reservere tabloidbegrepet til avisformatet, og omtaler journalistikk som fokuserer på kjendiser, kriminalitet, sport og lignende som populærjournalistikk.

mulig lesergruppe, kan det sies å være overraskende at Dagbladet har individualsentrering i bare én av de fire artiklene i mitt utvalg. De to kampene som ble gjenstand for analyse, var riktig nok ikke av så stor betydning i det større eliteseriebildet at det er potensielt førstesidestoff, men løssalgskonkurrenten VG har til sammenligning individualsentrering i alle sine seks artikler i mitt utvalg.

Den 29. runden ble valgt nettopp på grunn av at den kunne gi interessante funn hva vinkling angår. I mitt materiale er det påfallende at individualsentreringen er såpass dominerende i denne runden. Det kan hende at resultatene reflekterer at den manglende spenningen medførte et større fokus på individer, på en måte for å kompensere for at nyhetsfattigdommen i den ubetydelige kampen.

4.1.6 Intimisering

Thore Roksvold (1975) identifiserte i sin analyse av cupfinalerapporter i fire norske aviser at intervjuene fikk stadig mer sentral plass fra 1910 til 1973. Intervjuet har i dag virkelig fått sitt fotfeste, og å lese en artikkel uten sitater virker nesten utenkelig. Man skulle derfor tro at intimiseringen ville være til stede i alle de 17 artiklene. Det er den derimot ikke; halvparten av artiklene har ikke intimisering. Rett nok er det bare én artikkel som ikke har sitater (Dag 17), men i de øvrige ni utgjør sitatene en såpass marginal rolle at de ikke kan sies å ha intimisering som et nyhetskriterium.

Det er i den 29. runden at intimiseringen forekommer hyppigst. Her er det bare Aftenposten.no og VG.no som vier liten plass til sitater. I Aftenpostens papirutgave kommer intimiseringen til uttrykk allerede i tittelen: «'Føler bare varme og glede for denne klubben'». Intervjuet med Jönsson opptar også en stor del av brødteksten, og her blir vi virkelig tatt med under overflaten. To Stabæk-spillere (Morten M. Skjønberg og Daniel Nannskog) er også intervjuet – ikke om kampen, men om sitt syn på Jönsson. Nannskog forteller at «Etter å ha kjent Janne [Jönsson] i åtte år, er han blitt en nær venn», og det er dermed ikke vanskelig for leseren å bli «dus» med intervjuobjektet (jf. avsnitt 3.4.2).

VGs papirartikkel til den 17. runden har også et sterkt intimiseringspreg. Tittelen «TO LEKSER å lære for Marcus» viser til at trener Ronny Deila mener Pedersen ennå har noe å lære – til tross for at han kanskje var den viktigste spilleren for Strømsgodset den sesongen. Hele vinklingen dreier seg altså om noe som kom fram i journalistens intervju med Deila. Dette intervjuet dominerer brødteksten: Syv av 13 avsnitt er avsatt til intervju av Deila (fem avsnitt), Pedersen (ett) og Haugesund-trener Jostein Grindhaug (ett). Pedersen omtales også med fornavn i tittelen, og det er dermed tydelig at leseren blir brakt inn under overflaten på

talentet fra Hamar. På nett har VG også en tilleggsartikkel (VG.no 29.2), og denne er kanskje prakteksempelen på intimisering. Vi får vite at Tom Stenvoll hadde mottatt en SMS fra lagkamerat Pontus Farnerud før kampen, hva som ble skrevet i den (bl.a. «carpe diem» - grip dagen), hvordan formen var da han la seg og sto opp (han var rolig), at han begynte å gråte fordi han er «er en lettrørt mann», og at han «syns det er vemodig å gi seg».

Av nettartiklene er det bare to artikler til den 29. runden som har intimisering: Den overnevnte VG Nett-artikkelen om Stenvoll og Dag.no 29.2. Dag.no 29.2 konsentrerer seg i stor grad om intervjuer. Ingressen utgjør et sitat, hvor Páll Gunnarsson spekulerer i hvordan han hadde reagert hvis fansen hadde hilst Jönsson adjø med pipekonsert (noe som altså ikke var tilfelle). Ellers omfatter artikkelen et lengre intervju med Stabæk Supports sjef Dag Albert Bårnes og «mr. Stabæk selv», Ingebrigt Steen Jensen. Deres synspunkter på Jönssons tid i klubben utgjør nesten hele artikkelen, og intimiseringen er med andre ord framtreddende. Denne artikkelen, samt VG Netts to tilleggsartikler (VG.no 17.2 og 29.2) skiller seg ut fra de øvrige på nett. De er ikke i direkte relasjon til kampen, og de minner mer om papirartikler. Jeg vil derfor hevde at som generell tendens er det liten grad av intimisering på nett, i alle fall i de prioriterte artiklene.

Intimiseringen kommer altså tydeligst til uttrykk i papiravisene. Alle artiklene, utenom Dagbladets korte, sitatfrie notis, har hyppig bruk av intervjuer. Dette henger antakeligvis sammen med nettets umiddelbarhet og papiravisenes tidsetterslep. Fyldigere intervju «lever» i større grad dagen etter en kamp er ferdigspilt, og spesielt hvis avisen har intervjuet aktørene om noe som ikke har vært tatt opp i de konkurrerende mediene (altså TV og radio så vel som andre aviser). På nett er kampforløpet ennå nyhetsverdig – det er aktuelt – og dermed vil sitatene spille en mindre rolle. I tillegg skal sakene publiseres så raskt som mulig etter kampslutt, og det gir ikke mye rom til fyldige intervju og reaksjoner fra involverte aktører.

Men nettavisene har vanligvis med noen sitater. Det er oftest involverte aktører, som treneren(e) og/eller målscoreren(e), som kommer til orde, og intervjuene er ofte hentet fra tv-sendingene. Aktørene uttaler seg om hvordan de opplevde kampen eller kommenterer sentrale situasjoner. Et eksempel er fra VG Netts artikkel fra den 29. runden (VG.no 29), hvor artikkelen rommer tre korte Jönsson-sitater. Der kan vi blant annet lese at «- Vi var litt for forsiktige i dag, og manglet bevegelse i boksen, mener Jönsson». Eller som på Aftenposten.no til den 17. runden: «- I 1. omgang er det jevnt. Vi styrer mer i 2. omgang. Så setter vi to mål, og vinner. (...), sier Pedersen.» Slike sitater fungerer som innsidekommentarer. De «gjeldt sjølve kampen. [Dei] avgrensar seg mot oppsummering ved at det er andre enn journalisten som vurderer kampen.» (Roksvold 1975: 86). Innsidekommentarene fungerer på en måte som belegg

for journalistens observasjoner, slik at det ikke blir gjennomgående subjektiv vurdering (jf. Kløvrud-sitatet i avsnitt 4.2.1). Det er altså en annen bruk av intervjuer på papir og på nett. Roksvold (1975: 93) mener at slike innsidekommentarer «styrker intimiteten både mellom lesar og journalist og mellom lesar og aktør». For meg virker slike kommentarer å fungere mer som belegg for observasjoner enn som et grep for styrke intimiteten, og jeg vurderer derfor ikke en slik sitatbruk som intimisering.

4.1.7 Intensivering

Intensivering angår språklige vendinger hvor kraft, fart, styrke, innsats, effektivitet, vitenskap og disiplin blir oppvurdert – en form for bruk av kraftsatser og overdrivelser i teksten (jf. avsnitt 3.4.2). Dette kan hevdes å høre til sensasjonskriteriet – hvordan man gjennom språket gjør situasjoner og hendelser mer oppsiktsvekkende – men jeg har valgt å holde det som et eget nyhetskriterium. Dette fordi sensasjon ikke nødvendigvis betinger bruk av intensivering.

Intensiveringen kommer i mitt utvalg tydeligst til uttrykk i den 17. runden, og det er Aftenposten som står for den største bruken av det. I papirutgaven kan vi allerede i ingressen lese at Strømsgodsets «to største krigere» skaffet hjemmeseier. Kampen blir omtalt som «knokkelkamp», Glenn Andersen og Marcus Pedersen som «jernmenn», og få «spillere er mer villige til å gå i krigen enn duoen (...)». Det gikk altså angivelig så hardt for seg på Marienlyst denne sommerkvelden at knoklene fikk unngjelde, og for å utkjempe en slik «krig» behøver man «jernmenn» som Andersen og Pedersen. Haugesunds mangel på borteseirer blir omtalt som «akilleshæl», mens Pedersen, i tillegg til å være jernmann, også er «spissjuvel». Pedersen og Andersen er begge fotballspillere med sterk fysikk, og her ser vi at det kraftfulle blir oppvurdert. Kampen varierer for øvrig også fra å være som en slagmark til en «oppvisning i feriefotball».

Nettutgaven til samme runde (Aft.no 17) har også tilsvarende preg. Tidlig i brødteksten kan vi lese at «[d]et slo ikke gnister av verken vertskap eller gjester på Marienlyst» – i samme oppgjør som i papirutgaven ble karakterisert som både krig og knokkelkamp. Videre heter det at «Strømsgodsets unge horde presset hardt», noe som resulterte i at Glenn Andersen «knuste inn 1-0 med hodet». Dette medførte at Haugesund ble «rystet». Journalistene i de to redaksjonene har altså begge trukket fram en slags språklig dramatisering for å gjøre artikkelen mer spennende. Som Dagbladets sportssjef framhever: «Leserne dette jo av hvis det er kjedelig, så det gjelder å holde stimen også gjennom en tekst på nett.» (Intervju 31.3.11).

I tillegg til Aftenposten har også VG Netts artikkel (runde 17) satt av relativt mye plass til å forklare hvordan kampen forløp. Men her fant jeg ingen innslag av intensivering.

Det er interessant at journalister som har sett samme kamp, ikke vurderer situasjonene på samme måte. Eksempelvis «knuste [Andersen] inn 1-0 med hodet» ifølge Aftenposten, mens han «headet blåtrøyene i ledelsen fra kort hold» ifølge VG. Leseren kan med andre ord sitte igjen med forskjellige inntrykk av hvordan scoringen var, dersom han eller hun ikke har sett den. Riktignok gis leseren mulighet til å se scoringen i begge artiklene gjennom et medfølgende videovindu, men det kan i hvert fall hevdes at Aftenpostens variant frister mest til nærmere studie av scoringen. Hvorvidt det er denne varianten som i størst grad samsvarer med virkeligheten, er en annen sak. Det er verdt å merke seg at i dette tilfellet er det Aftenposten som tar seg de største språklige frihetene, mens VG nøyer seg med en enkel beskrivelse.

Til den 29. runden er det færre innslag av intensivering, og dette henger antakeligvis sammen med at kampforløpet var mindre prioritert i rundens artikler, spesielt på papir og i tilleggsartiklene, noe som tilnærmet er en forutsetning for en slik språklig tilnærming. VG Netts artikkel var den som viet størst plass til kampforløpet, og her finner vi også noe intensivering. I ingressen kan vi lese at «Hammer sikret tre poeng mot Sandefjord ved å hamre inn en retur», hvor intensiveringen blir kombinert med et ordspill på den unge midtstopperens etternavn. Videre «feide [Veigar Páll Gunnarsson] ballen i stolpen», hvorpå Hammer denne gangen «dunket den kontant i nota». Ellers i denne artikkelen og de øvrige er det få intensive innslag.

4.1.8 Oppsummering av avisenes vinkling og nyhetskriterier

Tabell 1, den 17. eliteserierunden

Vinkling/avis	Aktualitet	Sensasjon	Konflikt	Vesentlighet	Individs.	Intimiserings	Intensivering
Aftenposten	+			+		+	+
Dagbladet	+	+		+			
VG	+	+			+	+	
Aft.no	+	+	+		+		+
Dag.no	+						
VG.no	+	+			+		
VG.no 2	+	+			+		

Tabell 2, den 29. eliteserierunden

Vinkling/avis	Aktualitet	Sensasjon	Konflikt	Vesentlighet	Individs.	Intimiserings	Intensivering
Aftenposten	+		+		+	+	
Dagbladet			+		+	+	
VG					+	+	
Aft.no (NTB)	+				+		
Dag.no (NTB)	+				+		
VG.no	+				+		+
Aft.no 2 (NTB)	+				+		
Dag.no 2			+			+	
Dag.no 3 (NTB)	+				+		
VG.no 2	+				+	+	

Utheving indikerer at dette nyhetskriteriet dominerer.

Slik ser altså en oppsummering av den kvalitative analysen ut. De tre aviskategoriene er adskilt: Øverst er papirartiklene. Deretter følger de prioriterte nettartiklene, før tilleggsartiklene kommer til slutt. Forskjellene mellom papir og nett kan oppsummeres slik: *Aktualitet* er mest dominerende på nett, og bare én artikkel har ikke dette nyhetskriteriet. Men denne artikkelen skilte seg ut fra de andre, både innholdsmessig og hva publiseringstidspunkt angår – det var en tilleggsartikkel. Av de prioriterte artiklene knytter vinklingen i fire av seks artikler seg i stor grad til at de er tidlig ute med nyheten, og her virker aktualitet å være det viktigste kriteriet i vinklingen.

Papir- og tilleggsartiklene har mange fellestrekk, og her forsøker man å opprettholde aktualiteten ved å fokusere på intervjuer og sitater som ikke har blitt kjent gjennom andre,

konkurrerende medier. Men de opererer nødvendigvis med et tidsetterslep, spesielt papiravisene, og det kan være en grunn til at aktualitet ikke er like framtreddende her.

Når det kommer til *sensasjon*, var det ikke i mitt utvalg noen klare forskjeller mellom nett og papir, og det er derfor mer snakk om en likhet. På nett er sensasjonspregede vinklinger viktige for å få mange «klikk» på artiklene, mens på papir er ikke bare dette et tradisjonelt, populærjournalistisk grep, men også en nødvendighet for at historiene som fortelles, ennå «lever» dagen etterpå. Den 29. runden var sensasjonsfri i begge mediene, og dette henger antakeligvis sammen med at det var lite oppsiktsvekkende som hendte i den betydningsløse kampen.

Det oppstår heller ingen forskjeller i vinklinger på *konflikt*. Man skulle kanskje tro at dette er et velegnet tema for papiravisene å fokusere på for å gjøre dem nyhetsverdige dagen etterpå, men som nevnt over, er det like viktig for nettavisene å generere trafikk på sakene sine som det er for papiravisene å ha en «tabloid» vinkling. I denne sammenhengen er konflikt så vel som sensasjon effektive virkemidler.

Vesentlighet kommer kun til uttrykk på papir, selv om bare to av seks artikler har dette kriteriet i vinklingen. Å trekke ut noe vesentlig fra en fotballkamp har med nyhetsverdi å gjøre. På denne måten bringer papiravisen en nyhet som ennå er nyhetsverdig, selv om kampen var ferdigspilt lenge før man leser avisen. På nett er det ikke like viktig å trekke ut slike poenger – her lever man ofte på at man er tidlig ute med nyheten, og vesentlighet har dermed ikke gjort seg gjeldende på nett. Sportssjefen i VG, Trond Johannessen, trakk også fram statistikk som et viktig satsingsområde for papiravisene.

Som poengtert i avsnitt 4.1.5, skulle man kunne anta at man fant *individsentrering* i alle artiklene. Det var ikke tilfelle, og like mange papir- og nettartikler «unngikk» individsentrering i sine vinklinger. I populærjournalistiske øyemed er det noe oppsiktsvekkende at Dagbladet har to artikler som ikke er sentrert rundt en enkelt utøver/aktør i vinklingen. Men det viser seg altså at i mitt utvalg er vinklinger som ikke fokuserer på person, også nyhetsverdige, både på papir og på nett. Likevel er individsentrering det nyhetskriteriet som sammen med aktualitet er hyppigst brukt, noe som vitner om at å fokusere på enkeltpersoner, er et vanlig grep. Bruken av individsentrering fordeler seg jevnt på papir og på nett. Dette sammenfaller også med det Johan Galtung og Mari Holmboe Ruge (1965: 77-78) identifiserte i sin analyse av utenriksnyheter i fire norske hovedstadsaviser: at *elitepersoner* (i materialet personifisert av Jan Jönsson og Marcus Pedersen) dominerer nyhetsbildet. Det er påfallende at individsentreringen kommer klarest til uttrykk i den 29. runden. Dette kan gjenspeile at når en kamp er

fattig på spenning, er det å fokusere på individer et vanlig grep for å gjøre artiklene nyhetsverdige.

Intimiserings forekommer hyppigst på papir, selv om det ikke er fraværende på nett. Det er to tilleggsartikler fra runde 29. som har tydelig bruk av intimisering på nett, og dette er artikler som blir publisert senere enn de prioriterte. Artiklene i papirutgavene og i tilleggsartiklene handler i hovedsak om det som skjedde *etter* kampen, mens de prioriterte artiklene handler om det som skjedde *under* kampen. Det er dermed mer naturlig å konsentrere seg i større grad om intervjuer og enkeltpersoner/-episoder, og på denne måten gjør intimiseringen seg gjeldende. Innsidekommentarene dominerer på nett, for å underbygge journalistenes observasjoner/vurderinger.

To nettartikler og én papirartikkel benytter seg av *intensivering*. Man kunne i utgangspunktet tro at ettersom nettartiklene i større grad fokuserer på kampen, ville denne bruken vært tydeligere her. Men det kan også være et grep i papirutgavene å dramatisere kampavgjørende situasjoner, noe som for eksempel kom til uttrykk i Aftenpostens papirartikkel til den 17. runden. Det var derfor ikke noen markante forskjeller å spore mellom nett og papir i bruken av intensivering.

4.2 Sjanger

Den andre kategorien jeg har valgt for å belyse forskjeller og likheter mellom papir og nett, er sjanger. I mitt utvalg har jeg funnet tre hovedsjangrer som de mest framtrædende. Under vil jeg gjennomgå sjangrene på samme måte som jeg gjorde med nyhetskriteriene.

4.2.1 Nyhetsartikkel

Den vanligste tilnærmingen på nett, i alle fall i de prioriterte artiklene, virker å være at journalisten ser kampen på fjernsynet, skriver ned de viktigste situasjonene underveis, og fyller inn sitater fra etter kampen-intervjuene som sendes på tv, før saken publiseres like etter kampslutt. Rett nok er det bare én artikkel i mitt utvalg (Dag.no 17) som krediterer sitatene til kilden (TV 2), mens i de øvrige kan det framstå som at sitatene har kommet til journalisten. Når en journalist har vært til stede på en arena, opplyses det vanligvis enten i ingress eller i byline¹¹. I tillegg vil det ofte medfølge observasjoner og/eller fyldigere intervju. Dette har ikke vært tilfelle i disse artiklene, og jeg har derfor definert dem som nyhetsartikler.

¹¹ Et eksempel er VG Netts artikkel til den 17. runden. Her kan vi i ingressen lese «DRAMMEN (VG Nett) (Godset – Haugesund 2-1)», som viser hvor artikkelen er skrevet.

Et karakteristisk trekk ved nyhetsartiklene er at de i stor grad konsentrerer seg om kampen og kampforløpet. Et eksempel er VG Netts artikkel til den 17. runden. Tittelen «Her løsner endelig Pedersens måltørke» gjør det klart for leseren at denne artikkelen handler om kampen. I brødteksten kan vi lese at «Det startet jevnt og sjansefattig på Marienlyst i Drammen», at «Godset satte inn et visst trykk mot gjestene i slutten av omgangen» og «Etter en god SIF-periode, så oppgjøret ut til å være kjørt for Haugesund». Det samme gjelder i den 29. runden, selv om kampen ikke var av spesiell betydning i det større eliteseriebildet. Aftenposten.nos «Jönsson-avskjed med seier» er også i knyttet til det som gikk for seg på banen. I første avsnitt heter det at det ble «en etterlengtet 2-1-seier, til tross for at vertene ikke imponerte», selv om det «gnistret da heller ikke av Stabæk søndag». Mål og sentrale situasjoner blir beskrevet, noen ganger også i innovative ordelag, noe for eksempel den tidligere nevnte «knuste inn 1-0»-vendingen (Aft.no 17) illustrerer.

Når nyhetsartikkelen forekommer på papir, er det i form av korte, bylinefrie artikler plassert nede i et hjørne. Begge disse er i Dagbladet. Dette vitner om at Dagbladet ikke har prioritert kampene, men likevel føler at det er nødvendig med en kort omtale om dem. Disse artiklene skiller seg fra tilnærmingen i de øvrige papirartiklene (se avsnitt 4.2.2).

Ettersom nyhetsartiklene, som forekommer oftest på nett, konsentrerer seg om kampen, medfører dette også at de inneholder en del subjektiv vurdering fra journalistene. For å fortsette eksempelet fra Aftenpostens «Jönsson-avskjed med seier» (Aft.no 29), kan vi videre i artikkelen lese at Sandefjords utligningsmål var «fint nok», men at «det samme kan ikke sies om markeringen i forkant av scoringen». Tilsvarende kommer til syne i VG Netts artikkel fra samme runde, hvor det heter at «[h]jernelaget kom best i gang», at Gunnarsson «plasserte ballen fint i det høyre hjørnet» og at Palmi Rafn Palmason «presterte (...) å bomme» på en «gedigen mulighet» fra to meter (VG.no 29). Dette er ifølge Eivind Evensen et skrivesett som er sjelden i andre typer journalistikk, og han kaller det for en blanding av «news and views». Journalisten bringer leseren begivenheten (kampen), men blander også inn sine egne synspunkter om nøkkelsituasjonene. På denne måten kan man si at det foregår en form for sjangerblanding, og Evensen trekker linjene til en bokanmeldelse. Men «since a sports article usually has a stronger news value than e.g. a book review, it is neither a straightforward news report, nor an ordinary review» (Evensen 2001: 28).

På denne måten blander journalisten subjektive meninger inn i den tradisjonelt objektive nyhetsartikkelen. Det er riktignok verdt å påpeke at dette ikke er meninger på samme måte som man kan lese i for eksempel en leder eller en kommentar. Å nyte en fotballkamp handler i stor grad om vurdering av de involvertes prestasjoner, og for eksempel at marke-

ringen i forkant av et mål beskrives som sløv, er noe de fleste som har sett kampen, kan enes om. En leser som ikke har sett kampen, er sannsynligvis vel så interessert i å vite *hvorfor* det gikk som det gikk, ikke bare *hva* som skjedde. På denne måten tilbyr journalisten noe til de fleste potensielle lesere: Den som var på kampen, kan lese en fotballkjenners (?) vurderinger av kampens nøkkelsituasjoner. Supporteren som ikke har sett kampen, men er klar over resultatet, får vite om seieren var fortjent eller ikke, og den nøytrale tilskueren som bare har registrert resultatet, får nærmere innsikt i kampforløpet. Dette er også sportssjefene bevisste på:

«Man bør tilstrebe å være objektiv, men det er på en måte en slags subjektiv objektivisme, fordi folk har sitt personlige ståsted. Hvis man bare skal være helt objektiv hele tiden, blir man ekstremt distansert i dekingen sin. (...) Det sitter også 10 000 på tribunen som også har en mening om situasjonene, men man bør være så objektiv og analyserende som mulig. Men hvis folk ser at noen er felt og får straffe, og at det ikke er straffe, bør det komme fram hvordan vi ser det. Jeg synes det er feigt hvis vi ikke gjør det. Man skal ikke være for forsiktig – det er tross alt bare sport» (Bertil Valderhaug, intervju 6.4.11).

«Det er ikke noe problem å være objektiv selv om man er subjektiv. Det er ikke en konflikt mellom det. Hvis jeg skriver at det ser klart ut som at Rosenborg skulle hatt straffe (...) er jeg subjektiv, men jeg er likevel objektiv til situasjonen. (...) Det er underholdning, og vi er med på å prege den underholdningen gjennom vår journalistikk. (...) Hvis det skal være et kampreferat, så blir det ufattelig trått og kjedelig hvis det ikke er ispedd noen meninger om at dette var en usedvanlig rå kamp, eller at det var en nydelig dribleserie. Det er jo en subjektiv vurdering (...). Men når 500 000 ser det samme på tv på kvelden, blir det enda viktigere at det er en viss språklig blomstring som nødvendigvis vil preges av subjektive vurderinger» (Trond Johannessen, intervju 11.4.11).

Dersom journalistene ikke skulle tatt stilling til hvorvidt en scoring var fin, markeringen sløv eller om det var riktig å dømme straffespark, ville antakeligvis artikkelen bli kjedelig og uinteressant for den interesserte leser. Derfor gjøres slike vurderende grep. Sportsjournalistikk er underholdning, og dette reflekteres i artiklene. Men vurderingene bygges ofte opp under ved hjelp av innsidekommentarer (som nevnt i avsnitt 4.1.6), slik at man på en måte har belegg for observasjonene:

«Vurdering gjøres for å prøve å gi litt forklaringer, for å vise at vi sitter inne med kunnskap om feltet. (...) En ting er vurdering hvis det gjøres bare i enetale [av journalisten], men stort sett gjør vi det også ved å bruke andre stemmer fra de forskjellige lagene osv. Det er i hvert fall sånn vi tenker at det skal være. Noen synspunkter fra en trener eller en spiller som man kan kombinere med egne» (Jens Olav Kløvrud, intervju 31.3.11).

Et annet poeng i denne sammenhengen er, som Roksvold (1975: 79) påpeker, at det er «viktig, sett i kommunikasjonsperspektivet, at journalisten demonstrerer sin ekspertise, styrker sin egen faglige autoritet hos lesaren, ved å forstå denne vitskapen [fotball]. Journalisten veit mest – og best.» Dette var en utvikling Roksvold identifiserte særlig fra 1949, og vi kan se at spesielt i sjangeren nyhetsartikkel gjør dette seg gjeldende også i dag.

Denne måten å skrive på kan minne mye om kommentarsjangeren, hvor journalistens meninger er sentrale. Kommentarer er et vanlig innslag i nyhetsdekningen av fotballkamper. Alle tre avisene har for eksempel sine faste kommentatorer, i tillegg til at andre journalister kommenterer rundene. Kommentarsjangeren inngår ikke i mitt utvalg, men jeg vil påpeke at den overnevnte vurderingen fra journalistene ikke plasserer artiklene under kommentarsjangeren.

4.2.2 Nyhetsreportasje

Nyhetsreportasjen forekommer i papiravisene og i to tilleggsartikler. Først og fremst kjenntegnes den ved at journalisten har oppsøkt arenaen hvor kampen har funnet sted, henholdsvis Drammen/Marienlyst (runde 17) og Fornebu/Telenor Arena (runde 29), og de er på plass for å fortelle leseren det mest nyhetsverdige/interessante som skjedde der foregående dag. Dette opplyses i byline og/eller ingress.

Sjangeren karakteriseres først og fremst av at selve kampforløpet får marginal omtale, på tross av at journalistene har oppsøkt arenaen for å se på den. Eksempelvis har Aftenposten i papirutgaven fra den 29. runden bare én setning om kampen: «Selve kampen mellom Stabæk og Sandefjord var ubetydelig.» VGs papirartikkel fra samme runde omtaler ikke kampen i en eneste vending, men den rommer riktignok ikke mer enn 98 ord. I papirutgaven til den 17. runden i Aftenposten utgjør kampen et tydeligere utgangspunkt enn til den 29., men det er likevel ikke journalistens hensikt å fortelle leseren hvordan kampen i sin helhet forløp. Brødteksten innledes med «[i] gårsdagens knokkelkamp mot tabellnabo Haugesund (...)», og halvveis ut i artikkelen heter det at «[i] en kamp som lenge var en oppvisning i feriefotball, sørget et modig hodestøt fra Andersen og et lekkert skudd fra Pedersen for tre nye hjemmepoeng.» Dette skiller seg tydelig fra nyhetsartiklene, hvor kampforløpet dominerer brødteksten. Det samme gjelder for VGs papirartikkel til samme runde, og her er det kun Pedersens scoring som får en kort omtale, riktignok gjennom en analogi («Som gjedda i sivet (...) hogg han til i kjent stil»).

I kapittelet om vinkling kom det fram at nettavisenes tilleggsartikler har mer til felles med papirartiklene. Dette gjelder også hva sjanger angår. I VG Netts tilleggsartikkel til den 17. runden – hvor journalisten har vært i Drammen – omtales ikke kampen i en eneste vending (bortsett fra en beskrivelse av taklingen som kan utarte seg til et «skademareritt» for Pedersen). Til den 29. runden (VG.no 29.2) er fokuset på Tom Stenvolls tårevåte avskjed, og her får man bare en kort beskrivelse av målene.

Når kampen tilnærmet neglisjeres i brødteksten, tillegges artiklene et annet fokus. Fra avsnittene om nyhetskriterier husker vi at *intimiserings* dominerer på papir og i tilleggssartiklene. Intervjuer med involverte aktører tar vanligvis opp det meste av plassen, og sakene er ofte konstruert rundt et sitat eller en statistikk. Eksempler er tittelen og undertittelen «Hjemme best» «Godset har tatt 21 av 26 poeng i Drammen» (Aft 17) og «TO LEKSER å lære for Marcus» (VG 17). Førstnevnte omhandler Strømsgodsets gode hjemmestatistikk, og intervjuene dreier seg også om dette. VGs artikkel om Pedersens to lekser er konstruert på bakgrunn av et sitat fra trener Ronny Deila, og på denne måten har artiklene et tema som omhandler noe som skjedde etter kampen, i motsetning til nyhetsartiklene, som i større grad handler om selve kampen. En slik tilnærming bortimot forutsetter at journalisten har vært på det aktuelle stedet. De involverte aktørene er alle tilgjengelige i intervjuonen, og her kan journalistene få utfyllende svar på sine spørsmål. Man kan prate med relaterte aktører, og på denne måten konstruere en vinkling som er nyhetsverdig i timene etter kampen er ferdigspilt og dagen etterpå, men som (forhåpentligvis) skiller seg fra andre, konkurrerende aviser/medier. Dette understrekes også av Bertil Valderhaug:

«Vi vil ikke [i papiravisen] fortelle *hvordan* kampen forløp, men søker etter *hvorfor* den forløp som den gjorde. (...) Hvis man skal fange litt interesse for dem som har fått med seg alt, kan man prøve å ta et steg videre, se framover mot neste runde, sette i sammenheng det som har skjedd. (...) Papiravisen dagen etterpå skal prøve å være mer framoverskuende enn bare å være refererende. (...) Vi skal gi noe annet enn det som har blitt gitt kvelden før [på nett og på tv].»

Og for å oppnå en slik tilnærming mener Jens Olav Kløvrud at nyhetsreportasje er den best egnede sjangeren: «Man kan oppdatere folk ganske godt ved å se en kamp på tv når man sitter på nett. Men for å få mer bakgrunn, for å få de vinklingene som skal lede dagen etter, er man helt avhengig av å være der og prate med folk, for å fullføre det planlagte 'rigget'.» (intervju 31.3.11).

4.2.3 Nyhetsintervju

Bare én artikkel i mitt utvalg tilhører sjangeren jeg kaller nyhetsintervju: Dagbladets nettarartikkel til den 29. runden. Tittelen «Klappet, buet, viste fingeren og snudde ryggen til», med ingressen «- Hadde fansen startet pipekonsert mot Jönsson ville jeg vist fingeren, sier Gunnarsson», antyder at dette er en nyhetsartikkel/-reportasje. Men i brødteksten er supportersjef i Stabæk Support, Dag Albert Bårnes, intervjuet om sitt syn på Jönssons tid i klubben. Det samme er reklamemann og «mr. Stabæk selv», Ingebrigt Steen Jensen. Først og fremst skiller

artikkelen seg ut ved at den er publisert langt senere enn de øvrige nettartiklene¹². For det andre utgjør intervjuene nesten hele artikkelens innhold. Den tar dermed sitt utgangspunkt i et saksforhold (supporternes reaksjon), og de intervjuede uttaler seg om dette.

Artikkelen skiller seg med andre ord tydelig fra de øvrige nettartiklene, hovedsakelig ved at intervjuet utgjør en så sentral rolle for innholdet. Dette kan skyldes det sene publiseringstidspunktet, hvor kampforløpet er kjent hos de fleste leserne. I tillegg hadde Dagbladet også NTB-artikkelen som nettopp redegjorde for hvordan kampen forløp. I kapittel 2 ble det påpekt at Dagbladet har hatt en integrert sportsredaksjon på papir og på nett de siste 2 årene, og det kan tenkes at denne egentlig var tiltenkt å stå på trykk dagen etter, men ble på grunn av plassmangel i papiravisen publisert på nett i stedet. Dette er for øvrig noe som går igjen i tilleggsartiklene – de har såpass mye til felles med papirartiklene både hva vinkling og sjanger angår, at de vel så gjerne kunne stått på trykk dagen etterpå.

4.2.4 Referering fra kampene

Et av hovedsiktemålene med denne oppgaven var å finne ut av om kampreferatet har gjenoppstått på grunn av nettets karakter, og her tegnet det seg noen klare tendenser.

Ingen av nyhetsreportasjene refererte fra kampen. De utkommer senere i tid, og da er kampforløpet velkjent hos leserne. Thore Roksvold (1975, 1993: 111) fant at kampforløpet var tema i 56 prosent av cupfinaleartiklene i 1919, men i 1973 var dette redusert til 7 prosent. I kapittel 2 hadde jeg en hypotese om at med nettets umiddelbarhet har kampforløpet gjenfunnet sin posisjon som sentralt element i artiklene. I mitt utvalg, som riktignok er såpass lite at man bør være forsiktig med å generalisere fra funnene, kan halvparten av artiklene regnes som kampreferat. Fem av seks er å finne hos nettavisene. I det analyserte materialet er det en klar tendens at kampreferatene har gjenfunnet sin stilling – i de prioriterte artiklene på nett. Nettavisene er kanskje det første mediet til å rapportere om kampene, og de har derfor få eller ingen andre medier å konkurrere med når det gjelder å rapportere om kampen – lik situasjonen papiravisene var i på første halvdel av 1900-tallet.

Den eneste papirartikkelen som refererer fra kampen, er den nevnte nyhetsartikkelen i Dagbladets papirutgave fra den 17. runden. På grunn av dens korte omfang (96 ord), har den ikke plass til en fyldig redegjørelse for alle de kampavgjørende situasjonene. Men vi kan likevel lese at Glenn Andersen «stanget inn 1-0», at Pedersen «skjøt en perle av et skudd», og at Dag Roar Ørsal hadde «en noe heldig redusering». Redegjørelsen for hvordan kampen endte

¹² Kampen var ferdigspilt like før 20:00, og eksempelvis VG Netts artikkel om samme kamp ble publisert kl. 20:15.

utgjør nesten halve brødteksten, men dette ville neppe vært tilfelle om den var lengre. Som gjennomgangen skal ha illustrert, forutsetter papiravisene at kampforløpet er kjent hos de fleste leserne. At denne artikkelen hadde et referatpreg, gjenspeiler antakeligvis først og fremst at kampen ikke var prioritert av avisen:

«Når nettet skriver 'scoret to på to minutter', så er det fordi det skjedde for fem minutter siden. Da er de først ute med det. Det kunne vært en sak i en papiravis for 25 år siden, det. Det var veldig mange som ikke visste det da, før TV 2 begynte sine kveldssendinger, NRK hadde kanskje noe på kveldsnytt, noen hadde hørt på radioen og en sportsrevy. Det ligger i tiden dette her. (...) Vi kan ikke skrive 'scoret to på to minutter'. Eller, vi kan jo det, men da blir det bare en liten flis i kanten. (...) Vi må utvikle journalistikken videre. Og det er derfor papiravisene ser annerledes ut. Vi er avhengige av at vi har en annen type journalistikk enn det» (Trond Johannessen, intervju 11.4.11).

Fotballen dekkes fyldig i de fleste medier, og derfor må papiravisene – og tilleggsartiklene – fokusere på noe annet. Dette har altså medført at kampreferatet nesten utelukkende er å finne på nett.

4.2.5 Oppsummering sjanger

Tabell 3, den 17. runden

Sjanger/avis	Nyhetsartikkel	Nyhetsreportasje	Nyhetsintervju
Aftenposten		+	
Dagbladet	+		
VG		+	
Aft.no	+		
Dag.no	+		
VG.no	+		
VG.no 2		+	

Tabell 4, den 29. runden

Sjanger/avis	Nyhetsartikkel	Nyhetsreportasje	Nyhetsintervju
Aftenposten		+	
Dagbladet	+		
VG		+	
Aft.no (NTB)	+		
Dag.no (NTB)			+
VG.no	+		
Aft.no 2 (NTB)	+		
Dag.no 2	+		
Dag.no 3 (NTB)	+		
VG.no 2		+	

Sjangrene fordeler seg ganske ulikt mellom papir og nett. *Nyhetsartikkelen* dominerte på nett, og når den forekom på papir, var det i form av korte, bylinefrie og tilsynelatende nedprioriter-

te artikler. Det viktigste som skiller en nyhetsartikkel fra nyhetsreportasjen – slik jeg har definert dem – er at i førstnevnte har ikke journalisten oppsøkt det aktuelle stedet hvor hendelsen/begivenheten har funnet sted. Dette henger antakeligvis sammen med at det er en kostnadsintensiv sjanger. Å sende en journalist fra hovedkontoret i Oslo til eksempelvis Tromsø involverer store reiseutgifter. I nettdækningen kan man oppdatere leserne på en tilfredsstillende måte ved at journalistene ser kampen på fjernsynet i stedet. På denne måten sparer man store kostnader, noe som kan virke å være viktig i dagens avismarked.

Papiravisene, på den annen side, virker å prioritere stoff som leserne ikke allerede har fått med seg i de andre, konkurrerende mediene. *Nyhetsreportasjen* er derfor en foretrukket sjanger. Som det ble framhevet i avsnitt 4.1.2, er det viktig å være til stede for å få mer bakgrunn og finne vinklinger som ikke allerede er kjent. Dette henger antakeligvis også sammen med avisenes budsjetter. Ennå er det papiravisene som generer størst inntekter (Rosenstiel 2011, Andenæs 2008: 51), og dette gir større muligheter til å sende journalistene ut på dyrere oppdrag. Det må riktignok påpekes at selv om nyhetsreportasjen hovedsakelig var å finne på papir, betyr ikke det at sjangeren var fraværende på nett. I intervjuet med Bertil Valderhaug opplyste han at Aftenposten.no vanligvis har journalister på arenaene gjennom 100% fotballsamarbeidet, og at de hadde to nyhetsartikler i mitt utvalg, skyldtes sykdom, ferieavvikling og andre tilfeldigheter.

Et av siktemålene med denne oppgaven var å undersøke om utviklingen Roksvold (1975) registrerte – hvor kampreferatet fikk stadig mindre sentral rolle i tidsperioden 1910-1973 – også gjelder i dag. Hva papiravisene angår, ser dette ut til å gjelde i høyeste grad. Men på nett har referatet tilsynelatende gjenvunnet noe av sin posisjon. Nettavisene er kanskje de første til å bringe resultatene, og på denne måten er kampforløpet ennå nyhetsverdig. Bare én papirartikkel har blitt karakterisert som referat, men den ser ut til å representere det berømte unntaket som bekrefter regelen: Kampreferatet har mistet sin nyhetsverdi i papiravisen.

Nyhetsintervjuet har bare forekommet i én artikkel i mitt utvalg. Denne artikkelen (Dag.no 29.2) skilte seg ut fra de øvrige med tanke på publiseringstidspunkt, og den kan ikke sies å være med på å representere en markant forskjell eller likhet mellom papir og nett.

4.3 Kilder

Under vil jeg framheve forskjellene eller likhetene i kildebruken som jeg har oppfattet som mest framtrædende eller interessante.

4.3.1 Antall kilder

Nettavisene blir ofte anklaget for å stå for den «enkleste» journalistikken, og Ivar Andenæs (2008) fant for eksempel at nesten 60 prosent av artiklene i nettavisene i Nord-Norge hadde bare én kilde, og at fem prosent av artiklene manglet kildehenvisning (Andenæs 2008: 20). Det sammenfaller ikke med funnene i min analyse. I snitt bruker nettavisene 1,9 kilder per artikkel, og overgår dermed papiravisene marginalt (1,8). Grunnen til dette kan være, som poengtert i 4.2.1, at nettjournalistene ofte ser kampen foran tv-en. På tv blir nesten alle av de mest sentrale aktørene intervjuet, og nettjournalistene siterer ofte herfra. På denne måten har de altså tilgang til mange kilder. Papirjournalistene, som ofte er til stede på arenaene, må selv oppsøke spillerne i intervjuonen. Det har medført at de benytter seg av marginalt færre kilder enn nettjournalistene.

Det kan hevdes at selv om nettavisene siterer flere aktører, brukes i realiteten bare én kilde: tv. I de aller fleste tilfellene er fjernsynet som er primærkilden til nettavisenes prioriterte artikler. Men sjelden henvises det til kilden – faktisk bare i Dag.no 17 får vi vite hvor sitatene her hentet fra (TV 2). I Vær Varsom-plakatens punkt 4.4 heter det: «Det er god presseskikk å oppgi kilden når opplysninger er hentet fra andre medier.» Det kan hevdes å være problematisk at man ikke henviser til kilden, og dette kan være noe av grunnen til kritikken rettet mot sportsjournalistikk generelt og nettjournalistikk spesielt. Hvorvidt denne tilnærmingen er den mest utbredte på nett, er vanskelig å slå fast med utgangspunkt i materialet, men det representerer i alle fall et brudd på god presseskikk.

Et annet poeng i denne sammenhengen er intervjuenes dybde. Nettartiklene har vanligvis korte og konsise sitater (se også avsnitt 4.1.6). Et illustrerende eksempel kan være fra VG Netts artikkel til den 17. runden (VG.no 17). Etter en kort oppsummering av kampen har de med følgende sitat: «– Vi vinner absolutt fortjent i dag, sier Godset-trener Ronny Deila etter kampen.» Artikkelen rommer også et annet, tilsvarende kort sitat fra Deila. Det tapende lagets trener, Jostein Grindhaug, har også to sitater av samme lengde. I papirartikkelen til samme runde har for eksempel Deila tre sitater, men de er alle lengre enn på nett. For eksempel:

«– Gutten er som Moa og Rushfeldt. Ofte usynlig, men en notorisk goalgetter på konstant leting etter den muligheten han trenger. I dag ga det uttelling igjen. Men han har to lekser å gjøre før han bli klar for et 'Europa-eventyr', sier Deila.»

Tilsvarende tilnærming finner vi også i Aftenposten til den 29. runden. I den prioriterte nettartikkelen (Aft.no 29) finner vi bare ett sitat, fra påtroppende Stabæk-trener Jörgen Lennartsson. Papirartikkelen, på den annen side, er konstruert rundt et sitat fra Stabæk-trener Jan Jönsson

(«'Føler bare varme og glede for denne klubben'»), og nesten hele brødteksten omhandler intervjuet med Jönsson. I tillegg er to andre aktører intervjuet; begge sitatene er relatert til Jönssons tid i klubben.

Disse tendensene kan sies å henge sammen med sjangrene. I papiravisene er nyhetsreportasjen den foretrukne sjangeren. Det innebærer at journalistene er til stede på arenaene, blant annet for å snakke med involverte aktører i intervjusonen etter kampen. Der har man mulighet til å ha lengre samtaler med intervjuobjektet, og spørsmålsstillingen er ofte konstruert rundt en tenkt vinkling, noe som reflekteres i mange av artiklene (f.eks. overnevnte Aft 29). På nett er nyhetsartikkelen sjangeren som går igjen oftest, og her utgjør ikke intervjuet en like sentral rolle. I tillegg har man i de prioriterte artiklene – som alle var nyhetsartikler – verken tid eller tilgang til like utfyllende intervjuer som på papir, og det kan være grunnen til at sitatene spiller en mindre sentral rolle i artiklene på nett enn på papir.

4.3.2 Hvilke kilder?

Det er særlig én kilde som utmerker seg som mye brukt, både på papir og på nett: treneren til det vinnende laget. Han er intervjuet i i overkant av 45 prosent av artiklene på papir og 33 prosent av artiklene på nett. Trenerens synspunkter er vanligvis de mest relevante for kampen, både i relasjon til kampforløpet og etterspillet. Men det tapende lagets trener opptrer ikke like ofte i avisenes spalter. God presseskikk sier at man skal tilstrebe bredde og relevans i valg av kilder (jf. Vær Varsom-plakats punkt 3.2). Tabellene nedenfor viser at i alle fall treneren til det tapende laget ikke er et like yndet intervjuobjekt som sin vinnende motpart. I den grad materialet er tilstrekkelig til å si noe om medienes tilnærming, kan det hevdes å være problematisk at ikke begge berørte parter kommer til orde i det analyserte materialet. Men artiklene «lager» ofte sin egen nyhet gjennom vinklingen. I for eksempel artikkelen «'Føler bare varme og glede for denne klubben'» (Aft 29) er det ikke kampen som utgjør nyheten (se også avsnitt 4.1.7), men Jönssons forhold til Stabæk. Det tapende laget er dermed ikke en berørt part, og artikkelen rommer i stedet intervjuer med to Stabæk-spillere. Dermed har man både bredde og relevans i kildebruken.

Matchvinneren – han som satte inn det avgjørende målet – er ikke like ofte intervjuet som treneren. I den 29. runden var det den relativt ukjente midtstopperen Jørgen Hammer som ble matchvinner, og han ble faktisk ikke intervjuet i noen av artiklene. I den 17. runden var det Marcus Pedersen som avgjorde kampen til Strømsgodsets fordel, og Pedersen hadde siden sitt gjennombrudd stått fram som en profil i eliteserien. Han utgjør også en sentral kilde i

mange artikler (f.eks. VG 17, VG.no 17, VG.no 17.2 og Aft.no 17), og dette kan gjenspeile at kjente utøvere (Pedersen) lettere dominerer spaltene enn mindre kjente (Hammer).

Når avisene i den 29. runden viet nesten ingen omtale til den ukjente Hammer, var det en mer kjent personlighet som gikk igjen: Stabæks suksessstrener Jan Jönsson. Han ble intervjuet i fire artikler (Aft 29, Dag 29, VG 29, VG.no 29.2). Disse tendensene sammenfaller med Galtung og Ruges (1965) funn – at hendelser som involverer *elitepersoner* lettere blir til en nyhet.

I kildebruken for øvrig er det stort sett de samme som går igjen, og mønstrene er forholdsvis like på papir og på nett. Treneren til vinnende lag, treneren til tapende lag, matchvinneren, målscoreren og andre involverte i kampen går alle igjen. Men naturen til kampene som ble med i utvalget, må antakeligvis ta noe av «skylden» for dette, da det for eksempel ikke var noen som utmerket seg som «synder» i dem. På nett skiller «øvrige» seg ut som en mye brukt kilde, og er der faktisk den kilden som brukes mest etter treneren til det vinnende laget. De «øvrige» kildene er Dag.no 29.2 sine intervjuer med supportersjef Dag Albert Bårnes og Ingebrigt Steen Jensen, samt NTBs intervju med påtroppende Stabæk-trener Jörgen Lennartsson (som ble brukt av Dag.no 29 og Aft.no 29). At denne kategorien er relativt mye brukt på nett kan henge sammen med at nettjournalistene vanligvis ikke var til stede på arenaene, og derfor må søke andre kilder for å få sine sitater. Det må riktignok påpekes at materialet denne tendensen er bygget på er relativt lite, og det er ikke sikkert at et større utvalg hadde gitt samme resultat.

Det er altså en klar skjevhet i kildebruken. I de fleste tilfellene er det treneren som oftest slipper gjennom porten (jf. gatekeeper, avsnitt 3.4.3). At Jörgen Hammer – den relativt ukjente matchvinneren i runde 29 – ikke blir intervjuet i noen av artiklene, kan være med på å gjenspeile at berømmethet går foran prestasjon i nyhetsutvelgelsen. Her besatt journalistene en makt i å åpne porten for Hammer i større grad, og på denne måten gjøre ham kjent. Men i stedet var det de samme som gikk igjen (spesielt Jan Jönsson, Ronny Deila, Veigar Páll Gunnarsson og Marcus Pedersen).

4.3.3 Oppsummering kilder

Kilder - papir	Antall	Prosent
Treneren til vinnende lag	5	45,45
Treneren til tapende lag	1	9,09
Matchvinneren	2	18,18
Målscoreren	1	9,09
Synderen		0,00
Involvert i nøkkelsituasjon(er)		0,00
Støtteapparat		0,00
Andre involverte i kampen	2	18,18
Dommeren		0,00
Øvrige		0,00
Sum	11	100
Snitt pr. artikkel (6)		1,83

Kilder - nett	Antall	Prosent
Treneren til vinnende lag	7	33,33
Treneren til tapende lag	3	14,29
Matchvinneren	3	14,29
Målscoreren	1	4,76
Synderen		0,00
Involvert i nøkkelsituasjon(er)		0,00
Støtteapparat		0,00
Andre involverte i kampen	3	14,29
Dommeren		0,00
Øvrige	4	19,05
Sum	21	100
Snitt pr. artikkel (11)		1,91

Slik ser en kvantitativ oppsummering av papir- og nettavisenes kildebruk ut. Henholdsvis seks og elleve artikler er ikke tilstrekkelig for å danne et helhetlig bilde av kildebruken på papir og på nett, men det var likevel noen tendenser som kom til uttrykk.

Som tabellen og gjennomgangen over skal illustrere, var det hovedsakelig likheter i kildebruken mellom papir og nett. *Antall kilder* fordeler seg forholdsvis jevnt, men det er kanskje oppsiktsvekkende at det er nettavisene som har flest kilder i gjennomsnitt. At papiravisene bruker færre kilder, kan henge sammen med at intervjuene ofte er lengre, mens på nett var intervjuene vanligvis i form av korte sitater hentet fra tv.

Når det gjelder *hvilke kilder* som brukes, var det stort sett en jevn fordeling mellom mediene. Treneren til det vinnende laget er klart mest brukt både på papir og på nett. På nett skiller «Øvrige» seg ut som den nest mest brukte kilden, mens denne kategorien ikke forekom

på papir, og dette har jeg tolket å ha sammenheng med at nyhetsartikkelen var den vanligste sjangeren på nett i materialet. Den innebærer ofte at man må oppsøke andre kilder enn utøverne, da man ikke er til stede i intervjuonen etter kampen. Denne tendensen må riktignok tolkes med varsomhet, da utvalget er for lite til å kunne si noe generelt om bruken av «øvrig»-kategorien.

Som det går fram av tabellen, var det flere kategorier som kunne vært kilde i artiklene (f.eks. dommeren, synderen, involvert i nøkkelsituasjoner). Men de to mediene var ganske ensidige i hvem de intervjuet, og det var stort sett de samme som gikk igjen. At det er spesielt treneren til det vinnende laget som dominerer kildebruken, gjenspeiles også i vinklingene. Hvorvidt det vinkles på at Strømsgodset er best på hjemmebane (Aft 17), eller at det ble en tårevåt avskjed for Tom Stenvoll (VG.no 29.2), går treneren igjen som kilde. Både Stabæk-trener Jan Jönsson og Strømsgodset-trener Ronny Deila var også gjenstand for flere av artiklenes vinklinger. Dette gjenspeiler igjen hva leserne er interesserte i. At den relativt ukjente Jørgen Hammer ble matchvinner i den 29. runden, ble ikke oppfattet som like nyhetsverdig som at det var trenerens siste kamp for klubben. Men, som nevnt i kapittel 3.4.3, er også mediene virkningsfulle i å bestemme hva folk skal mene noe *om* (agenda-setting). Dersom Hammer hadde vært gjenstand for flere vinklinger, og vært en hyppigere brukt kilde, hadde antakeligvis han vært det store samtaleemnet påfølgende dag. I stedet valgte mediene å slippe kjente personligheter gjennom porten (jf. *elitepersoner* i Galtung & Ruges studie), og dermed forblir spillere som Hammer relativt ukjente – inntil videre.

5.0 Diskusjon og avslutning

Johan Galtung og Marie Holmboe Ruge registrerte allerede i 1965 at «'news' are actually 'olds'» (Galtung & Ruge 1965: 67). Dette ser i høyeste grad ut til å gjelde for papiravisene. Men nettavisene, på grunn av sin umiddelbare karakter, er i posisjon til å bringe «news». Dette gjenspeiler seg også i stor grad i avisenes tilnærming. I dette kapittelet vil jeg trekke fram forskjellene og likhetene mellom fotballdekningen på papir og på nett som jeg oppfattet som mest framtrædende eller interessante. Disse vil også bli diskutert i lys av intervjuene med sportssjefene.

5.1 «Nyhetene får du på nettet, bakgrunnen får du på papir»

Når det gjelder vinkling, sto aktualitetskriteriet fram som mest gjeldende på nett. Nettavisenes vinklinger spiller i stor grad på at de er tidlig ute med nyheten, og de kan dermed være mer deskriptive. «Strømsgodset scoret to på to minutter» (Dag.no 17) er kanskje prakteksempelen på en slik vinkling, mens «TO LEKSER å lære for Marcus» (VG 17) var typisk for papiravisene. Fire av seks prioriterte nettartikler har også aktualitet som dominerende nyhetskriterium. I papiravisene er det nødvendig å gjøre andre grep for å sikre nyhetsverdien. Og det kanskje fremste grepet er ikke å fokusere på selve kampen som hendelse, men ting som skjedde etter den, og papiravisene skaper dermed i større grad sine egne nyheter. Det medfører at når man leser papiravisen dagen etterpå, er det tilnærmet en forutsetning at man kjenner til kampen og hvordan den forløp. På denne måten er ikke selve nyheten – fotballkampen – lenger å finne i papirutgavene, i alle fall ikke i mitt utvalg. Bakgrunn, reaksjoner og statistikk dominerer i stedet. Og dette gjøres, ifølge Bertil Valderhaug,

«for å gi [papiravisen] et særpreg som nettet ikke har. Prøve å gi mer dybde, analyse, bakgrunn. Se det i sammenheng med det som har skjedd før, og det som skal skje framover. Nettet forholder seg mye mer nuet, akkurat her og nå. *Nyhetene, det får du på nettet. Dybden, bakgrunnen, det får du på papir.* I tillegg går det jo an at man får nyheter på papir også, men det er veldig sjelden man tør å ta sjansen» (intervju 6.4.11, min utheving)

Selv om den siste setningen ble meldt med humoristisk undertone, ligger det her en interessant tilnærming mellom avisene og tv. For papiravisene søker i stor grad å unngå vinklingene som allerede har vært på tv, og derfor er det sjelden man «tør» å satse på å bringe en nyhet – da sjansen er stor for at tv, eller et annet medium, allerede har «tatt» den. På nett, derimot, er det ofte tv som danner utgangspunktet for nyhetene. I fotballsammenheng blir ofte kampene sett på tv, og sitatene blir også hentet herfra. På denne måten kan man si at papiravisene unngår tv, mens nettavisene omfavner det. I kapittel 2.1 viste jeg til en symbiose som hadde

oppstått mellom fjernsyn og avisene (Ottosen, Røssland & Østbye 2002), og i dag kan det framstå som om den eksisterer bare mellom tv og nett.

Det er nå lenge siden papiravisene var de første til å melde om noe som har skjedd. Andre medier har gradvis tatt over denne rollen, i særdeleshet fjernsyn og nett, og derfor må papiravisene prioritere annerledes. At selve nyheten ikke er å finne, skyldes, som Valderhaug antyder, i stor grad at sannsynligheten for at den vinklingen som har blitt valgt, allerede er blitt omtalt i et av de andre, konkurrerende mediene. Og selv om papiravisen utkommer senere i tid, betyr ikke det at man har mye bedre tid til å skrive artiklene (med tanke på deadline, sideuttegning, design, desking og trykk). Dette setter større krav til at man gjør forberedelser, og i den sammenhengen trakk Trond Johannessen fram statistikk som et sentralt satsingsområde (jf. avsnitt 4.1.5).

I denne forbindelsen utgjør tilleggsartiklene et interessant tilfelle. Som nevnt i kapittel 4, har de mye til felles med papirartiklene. Begge utkommer senere i tid, og begge tar sitt utgangspunkt i at selve nyheten – kampen og hvordan den forløp – allerede er kjent (i tilleggsartiklenes tilfelle gjelder dette oftest at nettavisen allerede har en artikkel som omtaler kampen). I tillegg skrives tilleggs- og papirartiklene på om lag samme tidspunkt – papirartiklene må bare gjennom flere ledd før de kommer på trykk. På denne måten kan man hevde at papiravisene har en direkte konkurrent – i sin egen nettutgave. Og med de (nylig) sammenlåtte avdelingene, er man bevisst på hvordan det bør løses:

«Nettet forteller hva som har skjedd med en gang etterpå. Og så kommer de jo med en sak som kommer med sitater også. (...) I det øyeblikket en journalist i VG har en ålreit vinkel (...), og når VG får bekreftet det kl. 10 på kvelden, så kunne vi valgt å legge det rett på nett. Men der må organisasjonen som helhet ta en vurdering, ved at vi må prøve å tilføre noe ekstra til dem som tross alt velger å bruke penger på å kjøpe avisa. Vi må prøve å holde igjen noe som er bra til dagen etter også. Og vi er jo avhengige av å ha noe mer enn akkurat det samme [som på nett].» (Trond Johannessen, intervju 11.4.11)

«[Statistikk og sitater dominerer] fordi det er du trygg på at du gjør selv dagen etter. Da tar du det et steg videre med egne meninger og egne profiler. Hadde du gjort det på nett, hadde du på en måte tatt litt livet av papiravisens mulighet til å by på noe ekstra» (Bertil Valderhaug, intervju 6.4.11)

Og det er nettopp her den kanskje viktigste forskjellen mellom papir- og nettavisene ligger, i alle fall hva angår vinkling: Nettets umiddelbarhet medfører at de er i en posisjon til nærmest å diktere hvilke vinklinger som skal brukes. Papiravisene må unngå å bringe «olds». Men siden nettavisene arbeider under tidspress, medfører det at vinklingene ofte blir mer deskriptive. Papiravisene konkurrerer ikke bare med sin egen nettavis, de konkurrerer også med øvrige

medier. Derfor blir det viktig at man samarbeider redaksjonene imellom, slik at det ene mediet (nett) ikke «ødelegger» for det andre (papir).

5.2 Hva skriver de om i «leketøysavdelingen»?

Den kanskje fremste forskjellen mellom papir og nett angående sjanger, var at nyhetsartikkelen dominerte på nett og nyhetsreportasjen på papir. Dette henger antakeligvis sammen med behovet for å bringe «noe annet». Gjennom nyhetsreportasjen kan man skaffe informasjon som ikke blir kjent gjennom spesielt tv, og derfor mente for eksempel Jens Olav Kløvrud at nyhetsreportasjen er den best egnede sjangeren (se avsnitt 4.2.2). Men det kan også henge sammen med medienes natur:

«Det kan være forbigående [at nyhetsreportasjen dominerer på papir]. Det vet vi jo ikke – hvordan nettjournalistikken utvikler seg. Men sånn som det er pr. nå vil mange si at dette er ting som passer best i papiravisene, at papir er bedre egnet til å bruke bildene stort. (...) Dette er jo saker som ofte styres inn mot helger, hvor man har god tid til å sette seg ned med fire sider om en cubansk bokser som har hoppet [over grensen] til USA for eksempel» (Trond Johannessen, intervju 11.4.11).

Papiravisene er avhengige av å ha noe annet enn sin digitale motpart, og det er tilsynelatende derfor nyhetsreportasjen dominerer her. Men hvordan utviklingen arter seg, er ennå usikkert, og for eksempel sett i lys av tilleggsartiklenes fellestrekk med papirartiklene kan det hevdes at nettavisene stadig nærmer seg papiravisene.

Med hensyn til sjanger var det også et annet trekk som kom til syne: Nettavisenes prioriterte artikler skriver om kampen, mens papiravisene og tilleggsartiklene skriver om «noe annet». Denne uklare enheten «noe annet» har i mitt materiale stått fram hovedsakelig som statistikk og sitater. På denne måten ble hypotesen jeg lanserte i kapittel 2, om at kamppreferatet har gjenvunnet sin posisjon på nett, bekreftet. Men sportssjef i VG, Trond Johannessen, mener kamppreferatet ennå kan være nyhetsverdig i papiravisene:

«Jeg synes [godt skrevne kamppreferater] er en mangelvare i norsk sportsjournalistikk. Vi er altfor, altfor opptatte av hva folk sier. Det er den enkleste journalistikken å lage etter en fotballkamp. (...) I for eksempel kamppreferatene til de gode journalistene i England, der er det den språklige fremføringen som gjør det digg å lese. Mye mer enn at Ferguson sier at det var gull at Nani driblet bort to mann og at han er i kjempeform. (...) Isteden burde det vært et godt skrevet kamppreferat. Det kan ikke bli trått i formen, og det må jo være skrevet av folk som kan fotball, ellers blir man avslørt med en gang. Det er mye mer leseverdig enn en sak som baserer seg på en eller annen som sier noe om at han var god i dag eller han var god i dag. Men det er klart, det er ikke noen enkel vei dette her. Hvis man ikke har noen ting av den skuffelsen, gleden, irritasjonen etter kampen, blir man lett litt temperaturløs, og fjerner seg fra virkeligheten. Men jeg synes en større del av fotballjournalistikken burde vært preget av godt skrevne setninger, og en mindre del av hva folk sier.» (intervju 11.4.11).

Denne fokuseringen på hva folk sier – på sitater – framfor språklig fremføring, kan sies å tilhøre kritikken sportsjournalistikken har fått for å stå for en såkalt «dumbing down»:

«Journalism stands accused of sacrificing accuracy for speed, purposeful investigation for cheap intrusion and reliability for entertainment. ‘Dumbed down’ news media are charged with privileging sensation over significance and celebrity over achievement» (Hargreaves sitert i Boyle 2006: 9).

Som nevnt i kapittel 2, har sportsjournalistikken blitt anklaget for å være avisenes «toy department», og når sitat dominerer over fakta, sensasjon over betydning og berømmethet over oppnåelse, kan man forstå noe av kritikken. Men det er ikke dermed sagt at alt innhold er fordummende. Som nevnt i avsnitt 4.1.5, er vesentlighet, ifølge Roksvold (1989: 27), blant annet stoff «som endrer fåkunne til kunnskap og fordom til innsikt.» To av seks papirartikler i materialet (Aft 17 og Dag 17) er vinklet på vesentlighet, og dette vitner om at man ikke *bare* konsentrerer seg om hva folk sier. Men disse ser likevel ut til å være unntak, da for eksempel at ti av elleve artikler til den 17. runden hadde individualsentrering i vinklingen, kan vitne om fokusering på berømmethet over oppnåelse, og dermed representere «dumbing down».

5.3 Nettet tar over?

Når avisene er såpass fokuserte på hva folk sier, var det stort sett de samme aktørenes meninger som gikk igjen på papir og på nett. Det kanskje mest bemerkelsesverdige hva kildebruk angår, kan sies å være at nettavisene i snitt brukte flere kilder enn papiravisene. Riktig nok hevdet jeg at i realiteten brukte nettavisene, i hvert fall de prioriterte artiklene, hovedsakelig én kilde: tv. Papiravisene benyttet seg av noe færre kilder i gjennomsnitt (0,1 kilder), men intervjuene her bar preg av å være dypere. Dette har jeg tolket å henge sammen med sjangervalgene på papir og på nett, hvor nyhetsreportasjen dominerer i førstnevnte. Det innebærer at man har mulighet til å føre mer utfyllende samtaler med intervjuobjektene, og mange av papiravisenes vinklinger ble konstruert rundt kildenes sitater.

Når det gjelder hvilke kilder man brukte, fordelte også dette seg ganske likt. Treneren gikk igjen som det vanligste intervjuobjektet både på nett og på papir. Nettavisene hadde en hyppigere bruk av kategorien «øvrige», noe jeg også tolket å henge sammen med sjangertilnærmingen. Nyhetsartikkelen innebærer at man ikke er til stede på arenaen for å prate med involverte aktører, og da må man ofte søke «utenfor boksen» for å få synspunkter. Hvorvidt disse fire registreringene i kategorien «øvrige» er representative for nettavisenes kildebruk, må riktig nok ikke overvurderes, da materialet er for lite til å uttale seg med statistisk sikkerhet.

Nettavisene står altså for en annen, men likevel lignende journalistisk tilnærming når det kommer til kildebruk. Med den oppvoksende digitale generasjonen som fremtidens avislesere, kan det hevdes at det er nettet som er avisenes fremtid, og det er ikke sikkert det er lenge før satsingspendelen svinger i nettavisenes retning:

«Pendelen er i ferd med å snu. Jeg tror at det var før at det var mye mer fokus på papir, at det var der man satte inn ressursene. Man ser jo det som er målbart [på nett], man ser jo hvordan det satses på nett, hvordan det går opp eller ned – det er veldig målbart fra dag til dag» (Bertil Valderhaug, intervju 6.4.11)

«Nettavisen er ung, fersk og fremadstormende. (...) Jeg har ikke inntrykk av at VG satser ressursmessig mer på papir enn på nett – snarere tvert imot. Men likevel synes jeg vi har relativt bra spillerom fortsatt [på papir]. (...) Det vil smelte sammen litt. Om et par år tror jeg ikke man vil se de samme forskjellene [mellom papir og nett]» (Trond Johannessen, intervju 11.4.11)»

I satsingssammenheng viser tilleggsartiklene tegn på en slik sammensmelting. Der fant vi nyhetsreportasjer, og artiklenes preg gjorde at de vel så gjerne kunne stått på trykk dagen etter.

5.4 Avslutning

I denne oppgaven har jeg studert forskjellene og likhetene i fotballdekningen på papir og på nett i Aftenposten, VG og Dagbladet. Spesielt gjennom å se på vinkling og nyhetsutvelgelse kan man si at oppgaven er et tilskudd til gatekeeperstudier (jf. avsnitt 3.4.3). Det viser seg at spesielt aktualitet og individsentrering er gjennomgående nyhetskriterier i vinklingene, og kildeanalysen viste at det stort sett er de samme aktørene som slipper gjennom porten. Hvilke vinklinger som velges, og derigjennom hvilke kilder som brukes, henger også sammen med sjangeren. Journalister besitter en makt i nyhetsutvelgelsen, og selv om oppgaven avslørte en del forskjeller mellom de to mediene, var det i alle fall store likheter i hvem de fokuserte på – og tilsvarende hvem de valgte ikke å fokusere på.

Som hovedfunn kan man si at nettavisene lever på at de er tidlig ute med nyhetene, og dette gjenspeilte seg i både artiklenes vinklinger og sjangrer. Tilleggsartiklene skilte seg ut i denne sammenhengen, da de hadde mer til felles med papirartiklene. Papiravisene har nødvendigvis et tidsetterslep, og de tilstreber i største grad å unngå «gårsdagens moro». Dette oppnås ved å fokusere på «noe annet» enn nettavisene, og det innebar først og fremst at selve hendelsen – fotballkampen – sjelden var grundig omtalt på papir. På denne måten ble hypotesen om at kampforløpet har gjenvunnet sin posisjon på nett bekreftet.

Et annet sentralt funn var at de to mediene også skilte seg ut i bruken av andre medier, hvor spesielt tv utgjorde en sentral kilde for nettavisene. Dette henger antakeligvis sammen med behovet for å være raskt ute med nyhetene. Papiravisene, derimot, søker etter beste evne

å unngå sitater (men ikke kilder), historier og vinklinger som har vært vist på tv, og unngår dermed mediet som kilde.

Hva likheter angår, var det i første rekke nettavisenes tilleggsartikler som sto fram. De skrives på om lag samme tid som papirartiklene, har lignende vinklinger og sjangrer. I andre rekke var det stort sett de samme kildene som kom til orde i de to mediene.

Et annet siktemål med oppgaven var å se om man skrev om noe annet på papir enn på nett, blant annet for å gi leserne insentiv til å betale for papiravisen. Sportssjefene var i alle fall bevisste på å unngå å gjenta det «alle» allerede er kjent med i papiravisen, og det forekom ingen tilfeller hvor samme artikkel var å finne i begge medier. Avisene bød stort sett på forskjellig innhold på papir og på nett, og på denne måten gjenstår det i alle fall ennå en grunn til å lese papiravisene dagen etter at en kamp er ferdigspilt. I denne sammenhengen synes det fornuftig å ha integrerte redaksjoner. På denne måten kan man «spare» de eksklusive sakene til papiravisene, mens nettavisene tar seg av den løpende oppdateringen. Bertil Valderhaug kalte tilnærmingen «nyhetshjul» – hvor nettet bringer nyhetene og papiravisene bringer bakgrunnen. For best å oppnå en slik tilnærming kan man hevde at samarbeid redaksjonene imellom er den mest fruktbare løsningen.

Disse funnene har altså kommet til uttrykk gjennom å analysere to eliteserierunder i 2010, samt gjennom intervjuer med sportssjefene i de tre avisene. Det er vanskelig å vite hvorvidt disse to rundene er representative for hvordan avisene tilnærmer seg fotballdekningen. Den 29. runden var spesiell med tanke på at det var knyttet lite spenning til resultatene i den, og dette gjenspeilet seg også i materialet. Det kunne kanskje vært mer fruktbart å velge runder som representerte det typiske framfor det særegne, for å få et klarere bilde av forskjellene og likhetene i avisenes fotballdekning på papir og på nett. Det kunne også vært interessant å gjennomføre større, kvantitative undersøkelser av for eksempel artiklenes lengde, titler, bildebruk og annet uttrykk. Ikke minst kunne det vært interessant å studere andre nyhetsområder. Fotballdekningen ble valgt ut fra interesse, i tillegg til at det er samme hendelse som skal omtales i de to mediene. Studier om hvordan avisene – på nett og papir – dekker andre nyhetsområder, kunne vært en naturlig forlengelse av denne oppgaven. Eksempelvis å studere forskjeller og likheter mellom papir- og nettaviser i utenriksdekningen. Går de samme nyhetskriteriene igjen i nyhetsutvelgelsen? Brukes det forskjellige sjangrer? Er bruken av andre medier, hovedsakelig tv, som primærkilde den samme i utenriksdekningen?

Studier av vinkling (og derunder nyhetskriterier), sjanger og kilder kunne også dannet utgangspunkt for en framinganalyse. Analysen skal ha vist at disse tre variablene henger tett sammen, og de kan fungere som et fruktbart utgangspunkt for å belyse hvilke problemområ-

der og løsninger som utvelges og framheves, og hvilke kilder som går igjen – og eventuelt hvorfor.

I oppgavens tittel spurte jeg: Nytt på nett – gammelt på papir? Hva nettavisene angår ser spørsmålet ut til å stemme. Men papiravisene tilstreber å unngå å bringe noe som allerede er kjent, noe de i stor grad lykkes med ifølge analysen. De må i større grad skape nyhetene, siden nettavisene har brukt opp kampforløpet som nyhet. Det kan derfor være en passende avrundning av oppgaven å formulere svaret på tittelens spørsmål som følger: Nytt på nett – annet på papir.

Litteraturliste

Allern, Sigurd (2001). *Nyhetsverdier. Om markedsorientering og journalistikk i ti norske aviser*. Kristiansand: IJ-forlaget

Andenæs, Ivar (2008). *Nytt på nett. Om samspillet mellom nett og papir i nordnorske avishus*. IJ-rapport, Institutt for Journalistikk, Fredrikstad.

Amis, John (2005). "Interviewing for Case Study Research" i David L. Andrews, Daniel S. Mason & Michael L. Silk (red.) *Qualitative Methods in Sports Studies*. s. 104-138. Oxford: Berg.

Bastiansen, Henrik G. & Hans Fredrik Dahl (2003). *Norsk mediehistorie*. Oslo: Universitetsforlaget.

Berger, Arthur Asa (2005). *Media Analysis Techniques. Third Edition*. California: Sage.

Berkowitz, Dan (1997). "Selecting News: The Individual Gatekeeper" i Dan Berkowitz (red.) *Social Meaning of News. A Text-Reader*. s. 53-56. California: Sage.

Beyer, Audun (2010). "Hvordan studere generiske nyhetsrammer? – Forslag til metodiske forbedringer" i *Norsk medietidsskrift* 02/2010.

Boyle, Raymond (2006). *Sports Journalism. Context and Issues*. London: Sage.

Boyle, Raymond & Richard Haynes (2004). *Football in the New Media Age*. London: Routledge.

Dahlén, Peter (2008). *Sport och medier. En introduktion*. Kristiansand: IJ-forlaget.

Desbordes, Michel (2008). "The future of the Tour de France: from an independent style of organization to 'A Formula One Model'?" i Simon Chadwick & Dave Arthur (red.) *International Cases in the Business of Sport*. s. 358-371. Amsterdam: Butterworth-Heinemann.

Eggen, Steinar & Jørn Fremstad (1993). "Fotballjournalistikken i VG og Dagbladet fra 1960 til 1990" i Roksvold, Thore (red.) *Sport i avis. 7 analyser av norsk sportsjournalistikk*. s. 37-70. Fredrikstad: Institutt for journalistikk.

Eide, Martin (1995). *Blod, sverte og gledesårer. Verdens Gang 1945-95*. Oslo: Schibsted.

Eide, Martin (2001). "Journalistisk makt. Et oppslag" i Martin Eide (red.) *Til dagsorden! Journalistikk, makt og demokrati*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Entman, Robert M. (1993) "Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm" i *Journal of Communication* vol. 43, no. 4 s. 51-58.

Evensen, Eivind (2001). *Sports in the British Press. A comparative analysis of the sports coverage in The Times, The Daily Telegraph, the Daily Mail and The Sun*. Hovedoppgave i engelsk, Universitetet i Oslo.

Fossøy, Joar (2008). *Tippekampen – meir enn ein fotballkamp*. Mastergradsoppgave i idretts-historie. Norges idrettshøgskole, seksjon for kultur og samfunn.

Galtung, Johan & Mari Holmboe Ruge (1965). "The Structure of Foreign News. The Presentation of the Congo, Cuba and Cyprus Crises in Four Norwegian Newspapers" i *Journal of Peace Research*, Vol. 2, No. 1, s. 64-91

Gentikow, Barbara (2005). *Hvordan utforsker man medieerfaringer? Kvalitativ metode*. Kristiansand: IJ-forlaget.

Grønmo, Sigmund (2004). *Samfunnsvitenskapelige metoder*. Bergen: Fagbokforlaget.

Gynnild, Astrid (1990). *Avisene fangar blikket. Analyse av framsider i 1970 og 1987*. Oslo: Samlaget.

Helland, Knut (2003). *Sport, medier og journalistikk. Med fotballandslaget til EM*. Bergen: Fagbokforlaget.

Hillesund, Terje (1994). *Står det noe nytt? Innføring i analyse av aviser og nyheter*. Fredrikstad: IJ-forlaget.

Huseby Jensen, (2011). *VG slår sammen nett og papir i Journalisten* <<http://www.journalisten.no/story/63704>> [publisert 14.1.2011, oppsøkt 12.3.11]

Johansen, Anders (2002). *Talerens troverdighet. Tekniske og kulturelle betingelser for politisk retorikk*. Oslo: Universitetsforlaget.

Kvale, Steinar & Svend Brinkmann (2009). *Interviews. Learning the Craft of Qualitative Research Interviewing. Second Edition*. California: Sage.

Lea, Halvor & Knut Nesbø (1993). "Fotballdekningen i Aftenposten – tabloidjournalistikk i fullformat?" i Thore Roksvold (red.) *Sport i avis. 7 analyser av norsk sportsjournalistikk*. s. 71-96. Fredrikstad: Institutt for journalistikk.

Lote, Arve (2009). *Tippekampen 40 år i NRK* <<http://www.nrk.no/sport/fotball/1.6845845>> [publisert 27.11.2009, oppsøkt 12.4.2011]

McCombs, Maxwell E. & Donald L. Shaw (1972). "The Agenda-Setting Function of Mass Media" i *Public Opinion Quarterly* vol. 36, no. 2, s. 176-187.

Meslo, Even Martin (2001). *VG og Aftenpostens dekning av EURO 2000. En kvantitativ og kvalitativ innholdsanalyse av VG og Aftenpostens dekning av EURO 2000*. Hovedfag-soppgave i Idrettssosiologi, institutt for samfunnsfag, Norges idrettshøgskole.

Mossin, Bjørn Åge (2010). – *Uenig i samrøret mellom papir og nett i Journalisten* <<http://www.journalisten.no/story/60320>> [publisert 29.1.2010, oppsøkt 12.3.2011]

Neuendorf, Kimberly A. (2002). *The Content Analysis Guidebook*. California: Sage.

Ottosen, Rune, Lars Arve Røssland & Helge Østbye (2002). *Norsk pressehistorie*. Oslo: Samlaget.

Pettersen, Per Møller (2006). *Fotballens posisjon i Dagbladet og VG. En statistisk analyse av Dagbladets og VGs dekning av fotball som idrett, kvinneidrett og breddeidrett*. Semesteroppgave, journalistutdanningen ved Høgskolen i Oslo.

Plymire, Darcy (2005). "Qualitative Methods in Sport-Media Studies" i David L. Andrews, Daniel S. Mason & Michael L. Silk (red.) *Qualitative Methods in Sports Studies*. s. 139-164. Oxford: Berg.

Revdal, Anders (2005). *Sportsbilag – markedsstrategisk gimmick eller sportsjournalistisk revolusjon? – en analyse av sportsdekningen i VG og Dagbladet*. Semesteroppgave i medievitenskap, Høgskulen i Volda.

Roksvold, Thore (1975). *Holdninger i avisenes fotballreportasjer. Ein studie i språkbruk*. Hovedoppgave ved Institutt for nordisk språk og litteratur, Universitetet i Oslo.

Roksvold, Thore (1989). *Retorikk for journalister*. Oslo: J.W. Cappelén.

Roksvold, Thore (1993). "Sportsjournalistikk som mytisk liturgi" i Thore Roksvold (red.) *Sport i avis. 7 analyser av norsk sportsjournalistikk*. s. 101-122. Fredrikstad: Institutt for journalistikk.

Roksvold, Thore (1997). "Riss av norske avisers sjangerhistorie" i Thore Roksvold (red.) *Avisjangerer over tid*. s. 9-108. Fredrikstad: Institutt for journalistikk.

Rosenstiel, Tom (2011). *Five myths about the future of journalism* i Washington Post <http://www.washingtonpost.com/opinions/five-myths-about-the-future-of-journalism/2011/04/05/AF5UxiuC_story.html> [publisert 7.4.2011, oppsøkt 8.4.2011]

Rowe, David (2004). *Sport, Culture and the Media. Second Edition*. Buckingham: Open University Press.

Shoemaker, Pamela J. (1997). "A New Gatekeeping Model" i Dan Berkowitz (red.) *Social Meaning of News. A Text-Reader*. s. 57-62. California: Sage.

Sneve, Stein (2002). *Kommentarsjangeren. Den journalistiske kommentarens historie og posisjon i dag – bade sett i forhold til samfunnsutviklingen og utviklingen i andre journalistiske sjangre*. HBO-rapport 19/2002. Høgskolen i Bodø.

Sæther, Esten O. (2005). *Nytt sportsbilag – løp og kjøp i Dagbladet* <<http://www.dagbladet.no/sport/2005/05/30/433201.html>> [publisert 30.5.2005, oppsøkt 10.4.2011]

Thomas, Robert J. (1993). "Interviewing Important People in Big Companies" i *Journal of Contemporary Ethnography*. April 1993, vol. 22 no. 1, s. 80-96.

Vagle, Wenche, Margareth Sandvik & Jan Svennevig (1993). *Tekst og kontekst. En innføring i tekstlingvistikk og pragmatikk*. Oslo: Landslaget for norskundervisning Cappelen.

VG 2. januar 1963, forside.

Vær Varsom-plakaten. Norsk presseforbund. Tilgjengelig på
http://presse.no/Pressens_Faglige_Utvalg_PFU/Var_Varsom-plakaten/ [oppsøkt 20.4.11]

Muntlige kilder

Johannessen, Trond (11.4.2011) [intervju]

Kløvrud, Jens Olav (31.3.2011) [intervju]

Valderhaug, Bertil (6.4.2011) [intervju]

Vedlegg 1. Intervjuguide

1. Introduksjon av forsker og forskningen

- a. Kort presentasjon av prosjektet og min bakgrunn.
- b. Klargjøring om bruk av diktafon.

2. Introduksjon av respondent (basisinformasjon, diktafontest)

- a. Hva er ditt navn og din stilling?

3. Tema 1. Bakgrunn

- a. Kan du si noe om hovedtilnærmingen/hovedformålet i dagens fotballdekning i din avis?

4. Tema 2. Fotballdekning på nett

- a. I mitt utvalg er det få (nesten ingen) journalister fra nett som har vært til stede på arenaene. Hvorfor ikke?
- b. Det kan virke som om hovedprioriteringen for nettavisene er å være tidlig ute med stoffet, framfor å ha de oppsiktsvekkende vinklingene. Hva er dine tanker om dette?
- c. I mitt materiale har jeg notert en forholdsvis utstrakt bruk av NTB-skrevne artikler (ikke notiser), som framstår som avisenes egne, på nett. Hvorfor er det slik tror du?
- d. Tilnærmet uten unntak handler nettartiklene om kampen og kampforløpet. Dette har medført at de framstår som mer vurderende/subjektiv (enn papirartiklene). Hvorfor gjøres det på denne måten tror du?
 - i. Det har i litteraturen om emnet blitt hevdet at slike vurderende artikler blander subjektive meninger inn i en tradisjonelt objektiv sjanger (nyhetsartikkel). Kan dette være med på å sette journalistenes legitimitet (mtp. objektivitetsidealet) på prøve?
- e. Kamprapportene har større grad av kraftsatser/overdrivelser, og det kan virke som om dette er «nødvendig» for å gjøre dem mer underholdende. Hva mener du om dette?
 - i. Kan man si at på nett formidler man en fotballkamp som underholdning, mens på papir formidler man informasjon? Hvorfor/hvorfor ikke?

5. Tema 3. Fotballdekning på papir

- a. Papiravisene vier i all hovedsak liten (nesten ingen) plass til å forklare hvordan kampen forløp. Er dette en bevisst strategi? Hvorfor/hvorfor ikke?
 - i. Jeg har funnet at dette antakeligvis er for at papiravisene skal tilby noe nytt/annet (nyhetskriteriet *aktualitet*). Hva er dine tanker om dette funnet?
 - ii. (Forutsetter man at leseren allerede er kjent med resultatet, scoringene og de største/viktigste situasjonene i papirutgaven?)
- b. Papiravisene har mer utstrakt bruk av vinklinger som spiller på noe oppsiktsvekkende (statistikk og sitater dominerer i mitt utvalg) (enn nett). Hvorfor er det slik?
- c. Den kostnadsintensive sjangeren nyhetsreportasje (hvor journalistene sendes til arenaene) er klart mest dominerende på papir. Hvorfor?
 - i. Er det slik at papiravisene prioriteres (framfor nett) hva kostnader angår?

6. Avslutning

- a. Er det noe du vil legge til?

Vedlegg 2. Oppsummering av artiklene

Aftenpostens dekning av den 17. eliteserierunden

Aft 17

Aftenposten

MANDAG 19. JULI 2010. UKE 29. NR. 272

SPORT

Henvendelser vedrørende abonnement: **0 50 40**

«Det var et spill i dag. Alberto samlet laget rundt seg flere ganger for at jeg skulle tro han hadde en dårlig dag. De ville nok ha meg til å angripe først. Men med min erfaring kunne jeg se at de bare forsøkte å lure meg».

Tour-leder Andy Schleck om duellen med Alberto Contador, se side 24 og 25

Hjemme best

■ Godset har tatt 21 av 26 poeng i Drammen

Ingen av eliteserielagene er bedre hjemme. I går skaffet Strømsgodsets to største krigere for hjemmepoeng nummer 21 denne sesongen.

ØYVIND STOPLE SVERTSEN
Drammen

Strømsgodset-Haugesund 2-1

I gårshagens knokkelkamp mot tabellnabo Haugesund, ble jernmennene Glenn Andersen og Marcus Pedersen avgjørende. Få spillere er mer villige til å gå i krigen enn duoen, og to scoringer på tre minutter i innledningen av andre omgang sørget for et forsprang Haugesund aldri klarte å ta igjen.

Sereren førte Strømsgodset opp til 26 sankede poeng denne sesongen. Hele 21 av dem er kommet på eget kunstgress på Marienlyst. Det er best i eliteserien – ett hjemmepoeng mer enn Rosenborg, Tromsø og Viking.

Eravhengige av trygghet.
– Det er en grunn til dette, og det er rutinen. Vi er et ungt mannskap, og er veldig avhengige av trygghet, sier Strømsgodset-trener Ronny Deila til Aftenposten.

Han er klar på hva som kreves for at laget skal bli et stabilt topplag. Strømsgodset har et uttalt mål om 40 poeng denne sesongen, men ligner mer på en medaljekandidat etter å ha sanket 26 poeng.

– På bortebane må vi være mer kyniske. Vi må også tåle trykket fra publikum, fastslår Deila, som til tross for brukbare tilskuertall (drøyt 5.000 i går) ikke kan sies å være i sentrum for et voldsomt trykk på Marienlyst stadion.

I en kamp som lenge var en oppvisning i feriefotball, sørget et modig hodestøt fra An-

dersen og et lekkert skudd fra Pedersen for tre nye hjemmepoeng.

Pedersen skadet. Og med det gjorde de samtidig Haugesunds akilleshæl enda mer eksponert: Laget klarer rett og slett ikke å vinne utenfor egen stadion. Jostein Grindhaugs mannskap står uten borteseire denne sesongen.

Strømsgodsets spissjuvel Marcus Pedersen, som måtte forlate banen med en lyskeskade ti minutter før full tid, skulle ønske han visste hvorfor Strømsgodset er så forskjellige borte og hjemme.

– Det er veldig rart. Vi burde jo gjøre de samme tingene uansett. Men det er vel sånn at de fleste lag er tryggere hjemme. Vi er kanskje enda mer slik, tror 20-åringen, som scoret sitt syvende mål for sesongen. Nå rapporteres det at han er jaktet av blant andre Vålerenga.

– Marcus blir her, forsikrer Ronny Deila.
– De kan lokke så mye de vil, men viselig ham ikke. Han er vår juvel, og jeg tror ikke noen klubber har råd til ham, sier Godset-treneren.

Strømsgodset-Haugesund 2-1 (0-0)

Målene: 1-0 Glenn Andersen (59), 2-0 Marcus Pedersen (62), 2-1 Dag Roar Ørsal (72)

Øyeblikket: Marcus Pedersens herlige avslutning som sørget for 2-0. Skudd i vinkelen – lekkert!

Banens beste: André Hanssen, Strømsgodset. Domlignet på midtbanen med ballvinnerskaper. Riktignok noe rufsete pasningsspill i første omgang.

Haugesunds beste: Thomas Sørum. Skapte lite, men mest av samtlige Haugesund-spillere.

Strømsgodsets neste: Odd Grenland (b) 25. juli

Haugesunds neste: Viking (h) 25. juli

Marcus Pedersen scoret igjen for Godset i går, men måtte forlate banen med en lyskeskade 10 minutter før slutt.

FOTO: TERJE BERGQVIST, SCANPIX

Artikkelen er vinklet på Strømsgodsets gode hjemmestatistikk. Dette medfører at den spiller i stor grad på *vesentlighet*. Denne statistikkfokuseringen medfører også at den ennå er *aktuell*. *Intensiveringen* kom til uttrykk gjennom vendinger som «Strømsgodset to største krigere», «jernmenn», «spissjuvel» og «akilleshæl». *Intimiseringen* gjør seg gjeldende gjennom intervju med Strømsgodsets trener Ronny Deila og hans syn på vinklingen og kampen. Journalisten har vært til stede på Telenor Arena, og den er definert som en *nyhetsreportasje*. Den fokuserer i liten grad på kampforløpet.

Traff kryssset foran Liverpool-speider

Se målene fra Drammen.

Strømsgodset - Haugesund 2-1: Sint Marcus Pedersen følges tett.

Publisert: 18.07.2010 kl. 19:52, endret: 18.07.2010 kl. 20:24
Av: Are Bye

Sparekonto fra Bank Norwegian
ingen krav til minimumsbeløp
3,25%
banknorwegian.no

RELATERTE ARTIKLER
Liverpool så Pedersen

Brødtekst:

- Jeg synes vi er det beste laget, og vinner fortjent. Det var en bra fotballkamp, mye fint pasningsspill. Haugesund gjør det vanskelig for oss, men det løsner til slutt, sa Godset-trener Ronny Deila ved kampslutt.

Matchvinner Marcus Pedersen var enig i analysen.

- I 1. omgang er det jevnt. Vi styrer mer i 2. omgang. Så setter vi to mål, og vinner. Jeg måtte ut med noe jeg tror er en liten strekk. Det smalt litt i lysken. Vi får se hvor lang tid det tar, jeg kan ta feil også, sier Pedersen.

Det slo ikke gnister av verken vertskap eller gjester på Marienlyst før pause, og det lille som var av høydepunkter sørget Mohammed Keita for nesten alene. Et par gode skuddforsøk, mange fine dribleraid, og gode temposkifter som skapte trøbbel for Haugesund var bare noe av beholdningen.

Storfint besøk

Men mål ble det ikke på Keita og Godset, og mål ble det ikke på Haugesund heller. Nærmest var, nær sagt som vanlig, Thomas Sørum. Men Savolainens gode innlegg ble styrt over mål via Sørums pannebrask.

I andre enden av banen var Marcus Pedersen uvanlig tam, og det til tross for at liverpool.no meldte at Liverpools speider i Skandinavia, Mikael Linder, var på plass på Marienlyst – sannsynligvis for å følge Liverpool-fan Pedersen ekstra tett. Men det eneste han fikk klem på før hvilen var et skudd som strøk over tverrliggeren.

Kanskje fikk noen fortalt Pedersen om besøket i pausen, for i 2. omgang viste unggutten seg fra en bedre side. Strømsgodset unge horde presset hardt, og i det 60 minutt tok kaptein Glenn Andersen ansvar. Midtstopperen ble med frem på corner, og knuste inn 1-0 med hodet.

Syvende for sesongen

Haugesund var rystet, og det utnyttet Godset. Sanko fosset mot mål, og la ballen til rette for Marcus Pedersen på 16-meterstreken. Med breidsiden skrudde han inn sitt syvende mål for sesongen, og speider Mikael Linder registrerte nok at scoringen satt limt i kryssset.

Der og da burde kampen vært avgjort, men Strømsgodset fomlet det til i bakre ledd. Innbytter Ørsahl takket og bukket, og pirket inn reduseringen i det 72. spilleminutt.

- De har jo seieren i lomma til langt ut i kampen, men vi får en sjanse til å komme inn igjen mot slutten, men klarer ikke å få noe ut av dette, oppsummerte Haugesund-trener Jostein Grindhaug.

PS. Det spørs om Linder ble imponert over måten Pedersen og lagkamerat Keita åpenlyst kranglet om hvem som skulle ta et frispark kvarteret før slutt. En oppgitt Pedersen måtte gi seg, og brukte kjøft på både Keita og lagledelsen da skuddet gikk over mål.

- Jeg fikk beskjed fra benken om å ta frisparket, men Keita ville ikke høre, forklarte Pedersen.

Artikkelen er vinklet på matchvinner Pedersen og at en Liverpool-speider så ham treffe kryssset. På denne måten er *sensasjon* hovedkriteriet for artikkelens vinkling. Denne vinklingen gjør også at nyheten er *aktuell*. At Pedersen samtidig var sint, viser at journalisten har forsøkt å trekke fram en *konflikt* fra kampen. *Individsentreringen* kommer til uttrykk gjennom at saken er vinklet på Pedersen framfor eksempelvis lagets gode hjemmestatistikk (som i papirutgaven). Journalisten tok også i bruk kraftsatser som «knuste inn 1-0 med hodet», «Strømsgodsets unge horde» og Haugesund ble «rystet», og *intensivering* gjorde seg dermed gjeldende. Det opplyses ikke hvorvidt journalisten har vært i Drammen eller ikke, og sitatene kan vel så gjerne være hentet fra TV som fra intervjujonen. Den er derfor registrert som *nyhetsartikkel*. Det som gikk for seg på banen, er hovedfokus i brødteksten, og den bærer dermed også preg av å være *kamppreferat*.

Dagbladets dekning av den 17. eliteserierunden

Dag 17

Aldri tatt poeng på Marienlyst

Drammen-spøkelset lever videre for Haugesund.

Det kom ingen overraskelser på Marienlyst da «hjemmeekspertene» Strømsgodset møtte et Haugesund-lag med «bortebanekompleks». For hør bare på dette: Haugesund hadde aldri dratt fra Drammen med poeng, og det var seksten kamper siden laget sist vant borte. I går ble den statistikken ytterligere forverret. Godset-kaptein Glenn Andersen stangte inn 1-0 etter 59 minutter spill og bare tre minutter senere skjøt Marcus Pedersen en perle av et skudd i nettet bak Per Morten Kristiansen. Selv en noe heldig redusering ved innbytter Dag Roar Ørsahl kunne ikke forhindre Strømsgodsets sjuende hjemmeseier for sesongen.

MATCHVINNER: Marcus Pedersen måtte gå av banen med skade, men spissen rakk å sørge for Godsets sjuende hjemmeseier for sesongen. Foto: Scanpix

GODSET-HAUGESUND. 2-1 (0-0)

Stadion: Marienlyst Stadion. Tilskuere: 5031. Mål: 1-0 Andersen (59), 2-0 Pedersen (62), 2-1 Ørsahl (72). Gult kort: Keita, Strømsgodset. Steinsland, Djurdjic, Haugesund. Målgivende: 1-0 Hanssen.

Strømsgodset (4-3-3)	Haugesund (4-4-2)
Adam Larsen Kwarasey 5	Per Morten Kristiansen 5
Lars-Christopher Vilsvik 5	Chris Pozniak 4
Krister Aunan 4	Jarle Steinsland 4
Glenn Andersen 5	Are Tronseth 4
Joel Ridders 4	Joakim Våge Nilsen 4
Alfred Sankoh 5	Jacob Sørensen 4
André Hanssen 6	(Allan Olesen i 59 m.) 3
Ola Kamara 4	Jyska Savolainen 5
(Jim Johansen i 8 m.)	(Dag Roar Ørsahl i 21 m.)
Muhammed Keita 5	Tor Arne Andreassen 4
Petar Rnkovic 3	Nikola Djurdjic 3
(Fredrik Nordkvælle i 28 m.)	Thomas Sorum 5
Marcus Pedersen 4	
(Komlan Amewou i 4 m.)	
SUM TI MÅN 50	SUM TI MÅN 47

Vurdert av Tor Hammer

Dette er en lignende tilnærming som vi så i Aftenpostens papirutgave, men her er vinklingen på Haugesunds dårlige bortestatistikk. Slik gjøres saken *aktuell*, samtidig som noe *vesentlig* trekkes fram. *Sensasjonskriteriet* forsøkes også oppnådd gjennom at Haugesund har et Drammen-spøkelse. Her fokuseres det i liten grad på enkeltpillere, og artikkelen omfatter – som eneste i utvalget – ingen intervjuer/sitater. Det er dermed verken *individsentrering* eller *intimiserings* å spore. Artikkelen er kort, er i hovedsak redegjørende og har ikke byline, og er registrert som en kort *nyhetsartikkel*.

Dag.no 17

PEDERSEN SCORET: Marcus Pedersen (l.h) scoret et vakkert mål mot Haugesund. Her fra forrige helgs kamp mot Kongsvinger.
Foto: SCANPIX

Godset scoret to på to minutter

Vant komfortabelt mot Haugesund.

EIVIND A. HAUGEN
eah@dagbladet.no
Sport.no

Sport
mest lest siste 24 timer

• Strømsgodset - FK Haugesund 2-1

(Dagbladet): Haugesund har ikke vunnet en bortekamp i Tippeligaen på 16 kamper.

Jostein Grindhaugs menn dro til Drammen for å rette på den statistikken. Uten hell.

To raske mål i den andre omgangen avgjorde kampen til hjemmelagets fordel.

— Vi var det beste laget og vant fortjent, selv om det ble litt kaotisk mot slutten. Defensivt er vi trygge, og offensivt viste vi fram et bedre pasningsspill enn på lenge, sa Godsets trener Ronny Deila til TV 2.

Etter en tam første omgang tok Strømsgodset fullstendig over kampen.

Glenn Andersen ga hjemmelaget ledelsen etter timen spilt. Lars Christopher Vilsvik la et glimrende innlegg fra høyre. Andersen ga alt i duellen med Haugesund-forsvaret og stanget hjemmelaget i ledelsen.

Minuttet etter var Godset på farten igjen.

Alfred Sankoh stjal ballen, førte den oppover i banen og spilte ballen til Marcus Pedersen. Den tidligere Ham-Kam-spilleren var nådeløs og banket ballen i nettet.

Haugesund skapte lite og hadde mer en nok med å forsvare seg. Men tyve minutter før slutt fikk de fornyet håp. Dag Roar Ørsal hadde vært på banen i knapt et minutt når han jaget et oppspill. Glenn Andersen klarerte rett i Ørsal og ballen trillet i det lengste hjørnet bak en utspilt Adam Larsen Kwarasey.

Men Haugesund hadde ikke mer å gi og Strømsgodset tok sin 5. hjemmeseier i årets Tippeliga.

Et lite skår i gleden for Godset var at Marcus Pedersen hinket av banen ti minutter før slutt etter å ha vært offer for en småstygg Jarle Steinsland-takling.

- Det virket som en strekk. Smalt litt i lysken, men vi får se i morra, sier Pedersen til TV2 etter kampen.

Dette er rundens klart mest deskriptive vinkling. Den spiller i hovedsak på at den har noe ferskt å melde, altså nyhetskriteriet *aktualitet*. Ingen av de andre nyhetskriteriene gjør seg særskilt gjeldende. Her er sitatene kreditert TV 2, og det skinner gjennom at journalisten har sett kampen foran fjernsynet. Den er derfor for *nyhetsartikkel* å regne. Selv om vinklingen er i stor grad deskriptiv, forholder journalisten seg relativt vurderende til kampen og sentrale situasjoner i brødteksten. Siden kampen og kampforløpet utgjør en såpass sentral rolle i brødteksten, er den regnet som *kampreferat*.

TO LEKSER å lære for Marcus

JUBLER: Marcus Pedersen jubler hemningsløst etter at han scoret 2-0 for Godset. Foto: DIGITALSPORT

Adam L. Kwiatkowski	5	Pier M. Kristiansen	5
Lars C. Vissak	6	C. Poomlak	5
Kristen Aunan	4	Jarle Steinsland	5
Glen Andersen	6	Are Thorseth	6
Joel Rødder	5	Joakim V. Nilsen	5
Ola Kamara	4	Jacob Sørensen	4
Alfred Sankoh	6	Trygve Nygaard	3
André Hansen	6	Julia Savolainen	5
Muhammed Kelba	5	Tor A. Andreassen	4
Petar Rinkovic	4	Nicola Djurdjic	4
Marcus Pedersen	5	Thomas Samu	5
Sum 11 mål:	57	Sum 11 mål:	50
Fredrik Nordvælle	5	Allan A. Olsen	2

PAUSE: 0-0. **MÅL:** 1-0 (59) Andersen (Milsvik), 2-0 (62) Pedersen, 2-1 (72) Orsai. **TILSKUERE:** 5031 på Mønstervest Stadion. **GULT KORT:** Strømsgodset: Kelba. Haugesund: Djurdjic, Steinsland. **INNBYTTERE:** Strømsgodset: Nordvælle 31 min. for Rinkovic, Jim Johansen 9 min. for Kamara. Komlan Amewee 5 min. for Pedersen. Haugesund: Olsen 61 min. for Sørensen, John Pelt 22 min. for Djurdjic, Dag Roar Ørsdal 22 min. for Savolainen. **DØMMER:** Tom Harald Hagen 4 poeng.

SVANSE	6-3	CORNERE	8-6
SKUDT PÅ MÅL	9-4	UTENFOR	10-2
FRISPARK MOT	16-14	OFFSIDE	3-1

Vurdert av: Ståle Sørensen
VG FAKTANIH

SKADET: Marcus Pedersen fikk en smell i lysken etter en tøff duell med Jarle Steinsland (14), og måtte forlate banen. Foto: DIGITALSPORT

DRAMMEN (VG)
(Strømsgodset – FK Haugesund 2-1) Marcus Pedersen (20) må lære to lekser – og bli i Strømsgodset inntil jobben er gjort. Om trener Ronny Deila får det som han vil.

– Gutten er som Moa og Rushfeldt. Ofte usynlig, men en notorisk goalgetter på konstant leting etter den muligheten han trenger. I dag ga det uttelling igjen. Men han har to lekser å gjøre før han bli klar for et «Europa-eventyr», sier Deila.

– Hvilke lekser har du gitt han?

– Han må bli mye bedre feilvendt. Og vi må fjerne noen barnenykker som han ikke er

Deila: – Vil fjerne barnenykkene

blitt kvitt. Kroppsspråket hans må bli mye bedre i situasjoner der han opplever skuffelser ute på banen. Når han lærer å takle dette, så er han en spiss av toppklasse.

– Jobber beinhardt

Marcus Pedersen, som forlot banen etter en smell i lysken i en tøff duell, er hjertens enig:

– Ronny har helt rett. Jeg jobber beinhardt med de tingene han påpeker.

Så får vi se hvor lang tid det tar. Jeg har jo en drøm om å spille i utlandet om ikke altfor lenge. Nå skal jeg ta MR og få svar på hvor alvorlig skaden er. En slik smell

har jeg ikke hatt før, men jeg håper det beste.

I går var Marcus Pedersen i lange perioder usynlig mot FK Haugesund. Men ikke la likevel. Som gjedda i sivet vasket han på sitt bytte. Og da sjansen bød seg i annen omgang hogg han til i kjent stil.

– Den scoringen var rå. Hard og kontant. Uten mulighet for målvakten til å redde ballen, sier Deila, og blir helt salig i blikket.

Tap igjen

Laget hans har ikke tapt på seks kamper nå, og i forrige serierunde ble Godset også kvitt

sitt ubehagelige bortekompleks med seier i Kongsvinger.

FK Haugesund har hele sesongen slitt med de samme problemene på bortebane. I går ble det tap igjen. De hjemmesterke rogalandingene har ennå til gode å ta tre poeng andre steder enn Haugesund stadion.

– I dag var vi ikke gode nok, og tapte fortjent. Men vi jobber med saken, bedyrer trener Jostein Grindhaug, som manglet midtbanespiller Eirik Møland og stopper Vegard Skjerve.

Godset stilte uten Øyvind Storfjell, Jo Inge Berget og Alexander Aas, men alle tre ventes klare til neste kamp.

At Pedersen har to lekser å lære, på tross av at han har vært en av Strømsgodsets viktigste spillere, knytter seg i størst grad til *sensasjonskriteriet*. Artikkelen fokuserer også i stor grad på intervjuer, og på denne måten blir både *aktualitet* og *intimisering* framtrepende. Strømsgodsets seier blir også redusert til at Pedersen må lære seg to lekser, og dette er en klar *individsentrering*. I bylinen kan vi se at journalisten har vært til stede i Drammen, noe også intervjuets sentrale plass understreker. Den regnes derfor som *nyhetsreportasje*. Selve kampen får liten eller ingen omtale i brødteksten.

VG.no 17

Her løser endelig Pedersens måltørke

VG TV Strømsgodset - Haugesund: Mål - Pedersen [Se flere videoer fra VGTV](#)

Av [Sondre Nilsen](#) og [Lillian Holden](#)

Publisert 18.07.10 - 20:12, endret 18.07.10 - 20:45 (VG NETT)

DRAMMEN (VG Nett) (Godset - Haugesund 2-1) Marcus Pedersen hadde ikke scoret for Godset i eliteserien på over to måneder, men mot Haugesund ble han matchvinner etter to minutters scoringsshow.

Siste fotball på VG Nett

Ronaldo: - Mascherano har lært alle tjuvtriksene i Barcelona

Huseklepp kan gå gratis

Fergusons råd til van der Sar: - Legg opp

Fikk operert vekk svulst - hyllet av lagkameratene

Iniesta: - Ekstra deilig å slå ut Real Madrid

Hevder Mourinho ser storkampen på hotell

På stillingen 1-0, mottok SIF-ungguttene ballen ved 15 meter og curlet den på vakkert vis i mål bak Haugesund-keeper Per Morten Kristiansen, og ble matchvinner etter at gjestene svarte med redusering.

Etter seieren er SIF nå kun fire poeng unna å være med i medaljestriden for fullt.

- Vi vinner absolutt fortjent i dag, sier Godset-trener Ronny Deila etter kampen.

Deila mener Strømsgodset nå er i ferd med å bli «et godt fotballag».

- Vi er trygge bakover, og vi slipper til lite. Nå begynner pasningsspillet å sitte framover også, sier han.

Nesten for Sørums

Godset kjørte over Haugesund i cupens 4. runde på Marienlyst for halvannen uke siden og vant 3-0. Men da lagene igjen møttes til dyst, virket ikke drammenserne like scoringskåte.

- Hadde vi vært mer effektive i dag, hadde vi tatt poeng, sier Haugesund-trener Jostein Grindhaug.
- Når reduseringen kommer kommer, blir det full fyr i kampen igjen, sier han.

Artikkelen fortsetter under bildet!

BRUTALT: Marcus Pedersen måtte av banen etter å denne fellingen fra Jarle Steinsland. Foto: Scanpix

Det startet jevnt og sjansefattig på Marienlyst i Drammen, og det gikk nesten halvtimen før det ble notert noe som lignet en målsjanse.

Da var tidligere SIF-spiller og nåværende Haugesund-toppscorer Thomas Sørums på ferde foran Adam Larsen Kwarasey, men stupheadingen fra kort hold gikk over mål.

VG LIVE: [Se alle høydepunktene fra kampen her!](#)

Keita stod for underholdningen

Ikke før ti minutter før pause kunne drammenserne notere seg for sin første virkelige målsjanse.

Muhammed Keita, som sørget for det meste av underholdningen før pause med sine finter og rykk, klinket til fra omtrent 17 meter og ballen gikk så vidt over Haugesund-målet.

VG LIVE: [Se alle rundens mål!](#)

Godset satte inn et visst trykk mot gjestene i slutten av omgangen, men maktet aldri å komme til verken nettkjenning eller store sjanser. Dermed gikk lagene til pause på stillingen 0-0.

Artikkelen fortsetter under bildet!

AVSKJED: Komlan Amewou hives til værs av lagkameratene. Han spilte sin siste Godset-kamp i kveld. Foto: Scanpix

2-0 på to minutter

Etter en sjansefattig førsteomgang, ble det betraktelig mer underholdende etter pause - med flest bidrag fra Godset.

Og kvarteret etter hvilen kom omsider scoringen.

SIFs Lars Christopher Vilsvik serverte og stopper Glenn Andersen headet blåtrøyene i ledelsen fra kort hold.

Bare to minutter senere doblet et entusiastisk hjemmelag ledelsen.

Alfred Sankoh snappet ballen og spilte videre til Marcus Pedersen, som fra litt innenfor 16-meteren curlet ballen i mål på flott vis.

Pedersens mål var hans syvende for sesongen og hans første i eliteserien siden 16. mai.

Klarerte inn 2-1

Etter en god SIF-periode, så oppgjøret ut til å være kjørt for Haugesund. Men i det 72. minutt blåste gjestene, eller skal vi si hjemmelaget, nytt liv i kampen.

Målscorer Glenn Andersen skulle nemlig klarere, men ballen traff Haugesund-innbytter Dag-Roar Ørsal og trillet over streken.

Ørsal ble for øvrig byttet inn tre minutter før han, på noe heldig vis, fant nettmaskene.

PS! Mot slutten av kampen måtte Pedersen forlate banen med skade - tilsynelatende i låret eller kneet.

Denne vinklingen spiller på hovedsakelig to nyhetskriterier. Man kan se at Pedersen endelig ender sin måltørke (bilde/videovindu), og dette er knyttet til *aktualitet*. I tillegg er det ganske oppsiktsvekkende at han ikke hadde scoret på over to måneder, og *sensasjonskriteriet* gjør seg dermed gjeldende. Å fokusere på Pedersen framfor lagets prestasjon er også en form for *individsentrering*. I ingressen presiseres det at VG Nett har vært i Drammen, men jeg har likevel definert den som *nyhetsartikkel*. Det skyldes at artikkelen ikke bærer preg av observasjoner fra stedet, ei heller omfatter den fyldig intervju. Kampen og kampforløpet står i sentrum, og den er derfor klassifisert som *kamppreferat*.

Taklingen som kan bli Pedersens skademareritt

HER SKJER DET: Marcus Pedersen blir taklet tøft av Jarle Steinsland. Foto: Scanpix

Av [Sondre Nilsen](#)

Publisert 18.07.10 - 21:19, endret 20.07.10 - 20:47 (VG NETT)

Siste fotball på VG Nett

Ronaldo: - Mascherano har lært alle tjuvtriksene i Barcelona

Huseklepp kan gå gratis

Fergusons råd til van der Sar: - Legg opp

Fikk operert vekk svulst - hyllet av lagkameratene

Iniesta: - Ekstra deilig å slå ut Real Madrid

DRAMMEN (VG Nett) (Godset - Haugesund 2-1) SIF-toppscorer Marcus Pedersen sørget først for at drammenserne overraskende kan øyne håp om medaljekamp. Deretter ble han skadet og kan i verste fall være ute i lang tid.

Pedersen ble nemlig matchvinner for Strømsgodset da drammenserne beseiret Haugesund med 2-1, men måtte altså forlate banen med skade.

Ti minutter før slutt drev unggutten fremover med ballen og ble stoppet på ulovlig vis av gjestens Jarle Steinsland på vei mot sekstenmeteren. Haugesund-spilleren satte ut beinet, klippet ned SIFs toppscorer og ble tildelt gult kort.

VG LIVE: [Her tar Pedersens måltørke slutt](#)

Pedersen hadde tydelige smerter i lysken, men så ut til å riste de av seg, før han straks måtte kapitulere og forlate Marienlyst-kunstgresset. I Drammen fryktes det nå arrivning eller strekkskade, mens det håpes på noe "småtter", som SIF-trener Ronny Deila kaller det.

VGLIVE: [Se alle høydepunktene fra kampen!](#)

- Det er ikke helt samme følelsen som ved en strekk. Jeg hørte en slags lyd i tillegg. Jeg har aldri følt det sånn. Det skal tas MR-bilder, så vi får ikke vite noe før det. Dette kan være både kort- og langvarig, forteller Pedersen.

Bekymringsløs Deila

Selv om Deila nå eventuelt risikerer å måtte klare seg uten sin toppscorer og en av lagets viktigste spillere, ser ikke det ut til å bekymre ham nevneverdig.

- Skader er en del av gamet. Vi har flere gode fotballspillere, som eventuelt kan få sjansen, forteller han til VG Nett.

Deila: - Jeg hadde gjort det samme selv

Godset er inne i en god periode nå, og kan begynne å se oppover på tabellen. Nå er det nemlig kun fem poeng opp til medaljeplass, men kan nå altså måtte klare seg uten Pedersen.

- Det kan ikke ha vært noe småtteri. Det må ha gjort virkelig vondt, hvis ikke hadde han aldri gått av.

SIF-trener Ronny Deila har en bakgrunn som stopper, og kommer med et utsagn om taklingen som høster stor latter i pressesonen

- Jeg hadde gjort det samme selv.

Dette er VG Netts andre artikkel om kampen. At den fokuserer på taklingen som kan medføre et «skademareritt» for Pedersen, medfører at *sensasjon* er hovednyhetskriteriet. I tillegg har de et fotografi av taklingen som hovedbilde. Nyheten er også i høyeste grad *aktuell* og *individsentrert*. VG Nett har vært til stede i Drammen, og jeg definerer den derfor som en *nyhetsreportasje*, selv om verken observasjon eller intervju utgjør en sentral rolle. Artikkelen bruker liten plass til å redegjøre for kampforløpet.

Mot opprykk

FOTBALL: Sarpsborg tok et kjempesteg mot eliteserien i fotball med 3-2-seier borte mot Sandnes-Ulf i går. Det tente også et håp hos cupfinalist Follo.

Sarpsborg ville vært eliteserieteklar søndag dersom naboklubben Fredrikstad hadde avgitt poeng, men redningskårene vant 2-1 over Tromsø og holdt liv i håpet om direkte opprykk.

Må vinne hjemme. To poeng skiller mellom Sarpsborg på 2.-plass og Fredrikstad på 3.-plass. Sarpsborg sikrer opprykket med hjemmeseier mot middelkvalifiserer Alta om en uke. Avgir laget poeng, kan Fredrikstad gå forbi med borteseier mot Bryne.

– Nå skal vi fokusere på å slå Bryne neste uke, så får vi se om ikke Alta kan stjelle poeng i Sarpsborg, sa FFK-trener Tom Freddy Aune til NRK.

Sarpsborg ledet 3-0 et kvarter før slutt søndag, etter mål av Joachim Jørgensen, Tom Erik Breive og Martin Wiig. Det ble likevel spennende sluttminutter etter at hjemmelaget reduserte to ganger.

– Vi holdt hodet kaldt og red det inn. Det er jeg mest fornøyd med, sa trener Roar Johansen til Sarpsborg Arbeiderblad.

Håpet lever. Østfold-laget holdt unna, og dermed lever håpet om fortsatt liv i 1. divisjon for cupfinalist Follo, som omsider har funnet nøkkelen til å vinne kamper også i serien. Søndag ble Mjøndalen slått 2-0 etter mål av Edvard Skagestad og Alexander Ruud Tveter.

Follo er fortsatt på nedrykksplass, men bare to poeng bak Sandnes-Ulf på sikker plass. Sandnes-Ulf spilte sin siste kamp for sesongen søndag, så Follo vil berge plassen om det blir borteseier mot allerede nedrykksklare Moss i siste runde.

– Vi begynner å få god trening i å spille cupfinaler nå. Seieren smakte bra, og den var helt nødvendig. Nå har vi en god sjans og vet hva som skal til, sa Follo-trener Hans-Erik Erikson.

Tromsødalen har også en teoretisk sjans til å berge seg, men målforskjellen er så svak at det ikke er realistisk, melder NTB. Les mer på ap.no/fotball

Rundens cornere

Molde's Magne Hoseth (bildet) skrudde en corner rett i mål etter 23 minutter borte mot Haugesund. Seks minutter etter pådro han seg et gult kort, og med dette er sesongen over for ham. Hoseth må nå ut i karantene. Haugesund hadde ikke tapt siden juni i fjor på hjemmebane. Også i Odd-Start gikk en corner rett i mål, da Bentley skrudde den inn i korthjørnet.

Magne Hoseth (t.h.) gratuleres av Daniel Berg Hestad og Marcus Andreassen.

Rundens jojo

Emosjonell berg-og-dalbane på Gjemselund. Kjell Rune Sellin har tilbrakt hestesongen i Kongsvinger, på utlån fra Rosenborg. Dermed er unggutten seriemester, samtidig som han rykker ned.

Rundens uheldige I

Kongsvingers keeperrikke ble ytterligere forverret på dramatisk vis i timene før avspark på Gjemselund i går. Reservekeeper Olav Dalen våknet opp med smerter i brystet, og det viste seg at den ene lungen hadde klappet sammen. Reservekeeper Thomas Holmen Johansen steppet inn. KIL rykker ned etter at de kun klarte 0-0 mot RBK i går.

«Føler bare varme for denne klubben»

Etter seks år som Stabæk-trener var det en tydelig preget Jan Jönsson som tok farvel med hjemmepublikumet.

YASMIN SUNDE HOEL
INGAR STORFJELL (foto)

Fornøyd

– Varmen og glæden har jeg kjent på i seks år, og den var absolutt til stede i dag også, sier Jönsson, som blant dagens eliteserietrenerne er den som har ledet samme klubb lengst.

Selve kampen mellom Stabæk og Sandefjord var ubetydelig. At Sandefjord rykker ned har vært klart i flere uker, mens Stabæk har plassert seg på den trygge, men nedre delen av tabellen. Men det var siste gang Jan Jönsson ledet Stabæk på hjemmebane. Neste gang han står på sidelinjen i Telenor Arena, er det som trener for Rosenborg.

– Alltid følelser. Og det var tydelig at den ellers så sindige svensken var preget av stundens alvor. Han virket tankfull og uvanlig anspent både under kampen og da Aftenposten møtte ham tidligere på dagen. Forskjellen var stor bare fra dagen før, da han avslappet fortalte oss at uken så langt hadde vært ganske normal. På spørsmål om hvordan de siste seks årene vil sette spor i ham, neler han ikke når han svarer:

– Det kommer alltid til å være følelser mellom meg og Stabæk.

Det skapte sterke reaksjoner da Jönsson skrev under en fireårskontrakt med Rosenborg allerede i sommer. Mange mente det ville skape usikkerhet blant spillerne å vite at treneren var i klubben på lånt tid, og tvilte på at Jönsson ville klare å holde fullt fokus på Stabæk.

– Jeg har vært bestemt på at vi skal ikke glippe ett eneste poeng fordi jeg ikke fokuserer nok. Jeg tenker ikke på Rosenborg i det hele tatt enda, sier treneren fast. Uansett er det ingen tvil om at lagets formkurve har vært synkende siden bronzen i fjor. Samtidig sliter Stabæk med et større økonomisk underskudd. Det er råder mye usikkerhet rundt

Om Jönsson starter i RBK i januar som planlagt, eller blir med på europaligakampene før jul slik trenerne har uttalt at de ønsker, gjenstår å se. Selv hevder han at det siste ikke har vært diskutert.

klubben Jönsson er i ferd med å forlate.

Ble takket. Litt overraskende ytret ikke hjemmefanerne meninger av noe slag under gårsdagens oppgjør. Treneren ble faktisk ikke nevnt én eneste gang under den konstante iretting. Men etter kampen gikk svensken over til supporterne, som svarte med å reise seg og klappe for ham. Det samme gjorde de da han rett etterpå fikk tildelt en bukkert som markerte avskjeden. På storskjermen sto det kort opp-

summert: «Takk Janne». Spillerne har bare lovd ord mannen som ledet dem fra opprykk i 2005 til seriegull i 2008.

Etter å ha kjent Janne i åtte år, er han blitt en nær venn. En demokratisk og lyttende leder, som likevel har sterke meninger når det kommer til spillertil, forteller Daniel Nannskog, som i sin tid fulgte landsmannen til klubben.

– Jan har gjort mye for oss. Tre medaljer sier sitt, konkluderer Morten Skjansberg.

yasmin.sunde.hoel@aftenposten.no

Stabæk – Sandefjord 2-1 (1-1)

Mål: 1-0 Vegar Pål Gunnarson (9), 1-1 Panajotis Dimitriadis (44), 2-1 Jørgen Hammar (71).
Banens beste: Ebrima Sohna, Sandefjord
Stabæks beste: Vegar Pål Gunnarson, Stabæk

Øyeblikket: En tafatt kamp mellom to lag med bare årene igjen å spille for. Høydepunktet var nok da Tom Stenvoll ble byttet inn. På lik linje med Jönsson spilte han sin siste hjemmekamp, etter 13 sesonger i klubben. Til trampekjøp og hyllest fra publikum gikk han noen timer med datte- ren på skuldrene etter kampen.

Se intervjuer, alle scoringene og høydepunktene

Tittelen er et sitat fra Stabæk-trener Jönsson, og videre i artikkelen utgjør også intervjuer en sentral rolle. Vinklingen er dermed i stor grad knyttet til *intimisering*. Ved å fokusere på dette framfor at det ble seier i hans siste kamp, er nyheten også *aktuell*. *Konflikten* mellom Jönsson og Stabæk-supporterne trekkes også fram, selv om det er langt mindre tydelig her enn i Dagbladet (se lenger ned). Vinklingen handler også nesten utelukkende om Jönsson, og *individs-entringene* er dermed tydelig. I bylinen kan man se at en journalist og en fotograf har vært til stede på Telenor Arena, og det antyder at vi har med en *nyhetsreportasje* å gjøre. Kampen omtales bare i én kort setning (den var «ubetydelig»).

Aft.no 29 (NTB)

Stabæk-Sandefjord 2-1:

Jönsson-avskjed med seier

Stabæk-Sandefjord 2-1: Jan Jönsson hadde en vond avslutning som Stabæk-trener, men fikk iallfall med seg en seier i lagets siste seriekamp på hjemmebane.

Forholdet mellom Jönsson og supporterne i innendørshallen på Fornebu har ikke vært det beste i høst. Men mot Sandefjord ble det en etterlengtet 2-1-seier, til tross for at vertene ikke imponerte.

Veigar Páll Gunnarson ordnet 1-0, Panajotis Dimitriadis utlignet før Jørgen Hammer ble matchvinner med sitt første eliteseriemål for Stabæk.

Sistnevnte, som nå har tegnet treårskontrakt, representerer fremtiden, Jan Jönsson fortiden. Trener-Janne kan se tilbake på gull, sølv og bronse i eliteserien og mange stolte øyeblikk for klubben fra Bærum. Men i år har det vært langt mellom de stolte øyeblikkene og det gode spillet.

Men det begynte bra søndag kveld:

Se Jan Jönsson ta avskjed:

God Gunnarsson

Veigar Páll Gunnarson, som var sentral i Jan Jönsson trenerdebut mot Bryne i 2005, markerte seg også mot Sandefjord. Ledermålet var Veigars tiende i en sesong der han også står oppført med ti målgivende pasninger.

Men det gnistret da heller ikke av Stabæk søndag. Panajotis Dimitriadis utligningsmål til 1-1 like før pause var fint nok, det samme kan ikke sies om markeringen i forkant av scoringen.

Jørgen Lennartsson, påtroppende Stabæk-trener, var til stede søndag. Han fikk en entusiastisk mottakelse av Stabæk Support som ikke har vært like vennlige mot den avtroppende treneren Jan Jönsson.

– Jeg kommer til å tenke langsiktig. Laget blir nok litt nytt, nye spillere vil komme inn. Men det blir selvfølgelig snakk om å forholde seg til de økonomiske realitetene, sa Lennartsson.

(©NTB)

Vinklingen på at det ble seier i Jönssons avskjed, er hovedsakelig knyttet til at nyheten er fersk – altså *aktualitet*. At det er nettopp Jönsson som trekkes fram, er også en form for *individsentrering*. Den relativt korte artikkelen tar i liten grad for seg noen andre nyhetskriterier. Artikkelen er ikke skrevet av egne journalister, men av NTB. Det opplyses ikke at NTB har vært på Telenor Arena, og det er få observasjoner som er eksklusive fra tilskuerplass (som papirutgaven hadde). Den er dermed klassifisert som *nyhetsartikkel*. Den er også regnet som *kamppreferat*, da den omhandler målene og andre, sentrale situasjoner.

Aft.no 29.2 (NTB)

Stabæk-Sandefjord 2-1:

Høiland i Stabæk-samtaler

Se målene fra kampen mellom Stabæk og Sandefjord.

Stabæk-Sandefjord 2-1: Jon Inge Høilands kontrakt med Stabæk går ut etter sesongen. Nå er den omskolerte stopperen i samtaler om en ny.

Sparekonto fra Bank Norwegian
Ingen krav til minimumsbeleg! **3,25%**
banknorwegian.no

RELATERTE ARTIKLER

I Stabæk-miljøet har han lenge vært betraktet som tapt for klubben, men nå er en snuoperasjon på gang.

– Vi er i dialog. Jeg har ikke fått noe nytt tilbud foreløpig, men det blir samtaler kommende uke. Jeg er forberedt på å gå ned i lønn, sier Jon Inge Høiland til NTB.

På den andre siden av forhandlingsbordet sitter nå Stabæks nye sportslige leder Inge André Olsen, tidligere forsvarsmakker av Høiland.

Denne korte artikkelen spiller hovedsakelig på at den har noe nytt å melde – altså *aktualitet*. Artikkelen fokuserer nesten utelukkende på Høiland, og den har derfor *individsentrering*. Den korte lengden rommer verken plass til utførlige sitater eller observasjoner, og jeg har definert den som en kort *nyhetsartikkel*.

STABÆK-SANDEFJ. 2-1 (1-1)

Stadion: Fornebu Arena. Tilskuere: 8 369.

Mål: 1-0 Gunnarsson (10), 1-1 Dimitriadis (44), 2-1 Hammer (70).

Gult kort: Skjøsberg, Stabæk.

Stabæk (4-4-2)

Jon Knudsen	5
Morten M. Skjøsberg	4
Jon Inge Høiland	5
Jørgen Paulov Hammer	5
Vegar Eggen Hedenstad	6
Mikkel Diskerud	5
Henning Hauger	5
Pontus Farnerud	6
Pálmi Rafn Pálmason	4
Veigar Páll Gunnarsson	5
(Tom Stenvoll i 8 m.)	
Johan Andersson	4
(Jan Banan Tømmernes i 16 m.)	

SUM TI MANN

54

Sandefjord (4-3-3)

Joachim Lund Heier	4
Olav Zanetti	3
Espen Nystuen	4
Alexander Gabrielsen	4
Martin Jensen	3
Ebrima Sohna	5
Henrik Gustavsen	4
(Rune Hansen i 19 m.)	
Panojotis Dimitriadis	5
Eirik André Lamøy	3
Ørjan Røyane	2
(Vamouti Diomande i 44 m.)	
Fredrik Gulsvik	2
(Malick Mane i 44 m.)	

SUM TI MANN

39

Blandet avskjed for Jönsson

Jan Jönsson hadde i går sin siste hjemmekamp som Stabæk-trener. Det var nok en blandet opplevelse.

Takket være en tidvis glitrende Veigar Páll Gunnarsson ble det seier i avskjeden til Jönsson. Gunnarsson ordnet ledelsen tidlig i første omgang og stod bak 2-1 scoringen i andre.

Jönsson sitt forhold til supporterne på Fornebu har vel vært blandet etter at det ble klart at svensken forsvinner til Rosenborg etter sesongen. Svensken selv synes avskjeden gikk greit.

- Det var ikke vrient. Jeg fikk hyggelig respons, sa han ifølge NTB etter kampslutt. Kanskje fikk han ikke med seg de supporterne som viste finger mot den avtroppende treneren. Målscorer Gunnarsson var klar i hva han mente om saken.

- Hvis supporterne hadde startet en pipekonsert mot Janne, ville jeg ha gått bort. Kanskje vist dem finger'n, skriver NTB videre.

Vinklingen spiller på *konflikten* mellom Jönsson og supporterne. På denne måten gjør også *individsentreringen* seg gjeldende. Intervjuer opptar også store deler av brødteksten, og det er derfor en *intimisering* å spore, selv om den ikke er like tydelig som i eksempelvis Aftenpostens papirutgave. Artikkelen er kort, plassert nederst i det høyre hjørnet og har verken bilde eller byline, og den er registrert som en kort *nyhetsartikkel*. Målene gis en kort omtale, men det utgjør en såpass marginal rolle at den ikke har til hensikt å referere fra kampen.

STIKKER TIL ROSENBORG: Jan Jönsson tok farvel med Stabæk-supporterne etter søndagens 2-1-seier mot Sandefjord. Neste sesong trener han Rosenborg - noe som har falt de ivrigste supporterne tungt for brystet. Foto: Erlend Aas / Scanpix

Klappet, buet, viste fingeren og snudde ryggen til

- Hadde fansen startet pipekonsert mot Jönsson ville jeg vist fingeren, sier Gunnarsson.

SIGVE KVAMME
skv@dagbladet.no
SPORT.NO

31.10.2010, kl. 22:26

Del på Facebook

13

TIPS

Sport

mest lest siste 24 timer

(Dagbladet): Etter seks år i Stabæk tok Jan Jönsson søndag kveld [et endelig farvel med supporterne](#).

[Neste sesong er svensken trener for Rosenborg](#), et klubbskifte mange med hjertet i Stabæk har hatt [tungt for å akseptere](#). Derfor var det ikke bare klappsalver og hyllest fra supporterne da Jönsson var ute på banen for å takke for seg.

Noen supportere snudde demonstrativt ryggen til, andre viste finger'n mens en liten gruppe valgte å pipe. Et banner med påskriften «livstidskontrakt for Janne» var hengt opp feil vei. TV 2 melder at noen skrek «Judas» mot svensken.

Leder av Stabæk Support, Dag Albert Bårnes, var blant dem som valgte stillhet som metode. Supporternes avskjed med Jönsson ble likevel hyggeligere enn han hadde fryktet.

- Jeg var veldig nervøs da vi skulle hylle ham. Det har vært mange forskjellige utsagn i forkant, og flere er skuffet og frustrerte over sesongen. Men de fleste oppførte seg utmerket, klappet høflig eller sa ingenting. Noen få kom med sterke reaksjoner. Det var ikke verdig, men samtidig er det et uttrykk for kjærlighet til fotballen. Det gjaldt gjerne de aller ivrigste, de som hyllet Janne tidligere. Men det har vært seigpining for oss, at han har hatt kontrakt med en annen klubb over så lang tid, sier Bårnes til Dagbladet.

- Jeg fikk hyggelig respons

Veigar Pall Gunnarsson sier han ville reagert kraftig dersom personene som pep hadde vært i flertall.

- Hvis supporterne hadde startet en pipekonsert mot Janne, ville jeg ha gått bort. Kanskje vist dem finger?n, sier han til NTB.

Hovedpersonen selv synes avskjeden gikk knirkefritt.

- Det var ikke vrient. Jeg fikk hyggelig respons, sier Jönsson.

Årets sesong blir Stabæks nest verste i den øverste divisjonen, bare slått av nedrykksåret 2004.

Samtidig har Jönsson utrettet store ting med bærumsklubben, som å lede dem til deres første seriegull noensinne i 2008.

- Hvordan kommer du til å huske hans tid i klubben?

- Jeg kommer til å huske ham som en redningsmann, som brakte Stabæk-eventyret videre til utrolige høyder. Jeg må innrømme å ha sunget om seriegull i alle år, men at det faktisk skulle skje hadde jeg aldri trodd. Samtidig kommer jeg til å huske ham for den usedvanlig klumsete håndteringen av saken med RBK, og den manglende forståelsen for supporterkultur, sier Dag Albert Bårnes.

- Hva legger du i det?

- Innenfor moderne fotball er det veldig mange som tenker økonomi, og det er greit at folk skifter klubb fram og tilbake, men for oss supportere som bruker masse penger på fotball og er «stucked» med én klubb, er trofasthet og lojalitet enormt viktig. Å skrive under for en konkurrerende klubb mens han jobber i Stabæk, og tro at det skulle funke og være greit, var en dårlig vurdering. Der feilberegnet både han og styret, sier supporterlederen.

Mr. Stabæk hyller Jönsson

Mr. Stabæk selv, Ingebrigt Steen Jensen, fikk inntrykk av at en stor majoritet ønsket å hylle Jönsson.

- Mitt inntrykk er at han fikk en varm og god avskjed. Ikke så ekstatisk som den kunne vært, men den var god. Det var sikkert noen som gjorde noe annet enn å klappe, men jeg så ikke det fra der jeg satt. Jeg var kjempefornøyd med det jeg så og hørte, sier han til Dagbladet.

- Var du redd for at pipingene skulle bli dominerende?

- Nei, jeg var helt sikker på at det «vanlige» publikummet ville hylle Janne, som de også gjorde. Enormt mange sto igjen etter kampen for å sette pris på ham, og jeg snakket med mange i Stabæk Support, der jeg opplevde det som at de aller fleste ønsket å takke Janne. De som var negative greide ikke å ødelegge inntrykket på arenaen. Nå har jeg ikke sett TV-bildene, men kanskje folk som så dem vil synes avskjeden var fæl. Jeg vet at noen er utrolig frustrerte, sier Steen Jensen.

- Hvis du kan fatte deg i korthet: Oppsummer Jönssons tid i Stabæk.

- Det har vært fem helt fantastiske år, og et halvkjøpt år til slutt. Dessverre preger det kanskje totalinntrykket til en del mennesker. Men Janne har gjort en jobb for Stabæk som totalt sett har vært helt enestående, og tatt oss til et nivå vi aldri før har vært på. Det er det jeg vil huske ham for. I tillegg til at han er en fantastisk person, en venn, og en person som virkelig har involvert seg i Stabæk, sier han.

Tittel og ingress tar et tydelig utgangspunkt i *konflikten* mellom Jönsson og supporterne. Men fokuset i brødteksten snus fort til intervjuer med supportersjefen Dag Albert Bårnes og Ingebrigt Steen Jensen, og *intimiseringen* blir på denne måten framtrædende. Intervjuene utgjør tilnærmet hele brødteksten, og den er derfor klassifisert som et *nyhetsintervju*. I motsetning til de øvrige nettartiklene er ikke kampen i fokus, men det lenkes i første avsnitt til den samme NTB-artikkelen som Aftenposten publiserte (Aft.no 29). Den har ikke blitt registrert med aktualitet, fordi konflikten var såpass mye omtalt i de øvrige artiklene fra runden, at da denne artikkelen ble publisert, var dette allerede velkjent.

TOK LEDELSEN: Veigar Páll Gunnarsson satte inn 1-0 bak Sandefjord-keeper Joacim Heier, og løp rett for å omfavne Jan Jönsson.
Foto: Erlend Aas / Scanpix

Jönsson tok farvel med seier på hjemmebane

Vant sin siste kamp som Stabæk-trener på Fornebu.

31.10.2010, kl. 20:39

Del på Facebook

5

TIPS

Sport
mest lest siste 24 timer

Jan Jönsson hadde en vond avslutning som Stabæk-trener, men fikk iallfall med seg en seier i lagets siste seriekamp på hjemmebane.

Forholdet mellom Jönsson og supporterne i innendørshallen på Fornebu har ikke vært det beste i høst. Men mot Sandefjord ble det en etterlengtet 2-1-seier, til tross for at vertene ikke imponerte.

Hammer matchvinner

Veigar Páll Gunnarson ordnet 1-0, Panajotis Dimitriadis utlignet før Jørgen Hammer ble matchvinner med sitt første eliteseriemål for Stabæk.

Sistnevnte, som nå har tegnet treårskontrakt, representerer fremtiden, Jan Jönsson fortiden. Trener-Janne kan se tilbake på gull, sølv og bronse i eliteserien og mange stolte øyeblikk for klubben fra Bærum. Men i år har det vært langt mellom de stolte øyeblikkene og det gode spillet.

Men det begynte bra søndag kveld:

God Gunnarsson

Veigar Páll Gunnarson, som var sentral i Jan Jönsson trenerdebut mot Bryne i 2005, markerte seg også mot Sandefjord. Ledermålet var Veigars tiende i en sesong der han også står oppført med ti målgivende pasninger.

Men det gnistret da heller ikke av Stabæk søndag. Panajotis Dimitriadis utligningsmål til 1-1 like før pause var fint nok, det samme kan ikke sies om markeringen i forkant av scoringen.

Jørgen Lennartsson, påtroppende Stabæk-trener, var til stede søndag. Han fikk en entusiastisk mottakelse av Stabæk Support som ikke har vært like vennlige mot den avtroppende treneren Jan Jönsson.

— Jeg kommer til å tenke langsiktig. Laget blir nok litt nytt, nye spillere vil komme inn. Men det blir selvfølgelig snakk om å forholde seg til de økonomiske realitetene, sa Lennartsson.

(NTB)

Dette er den samme NTB-artikkelen som Aft.no 29. Derfor gjør de samme nyhetskriteriene seg gjeldende: Aktualitet og individsentrering. Sjanger: Nyhetsartikkel, kampreferat.

I SAMTALER: Trener Jan Jönsson forlater Stabæk, men Jon Inge Høiland vurderer å fortsette i klubben.
Foto: Rune Stoltz Bertinussen / Scanpix .

- Jeg er forberedt på å gå ned i lønn

Høiland vil likevel forhandle med Stabæk.

31.10.2010, kl. 22:09

Del på Facebook

1

TIPS

Sport
mest lest siste 24 timer

Jon Inge Høilands kontrakt med Stabæk går ut etter sesongen. Nå er den omskolerte stopperen i samtaler om en ny.

I Stabæk-miljøet har han lenge vært betraktet som tapt for klubben, men nå er en snuoperasjon på gang.

- Vi er i dialog. Jeg har ikke fått noe nytt tilbud foreløpig, men det blir samtaler kommende uke. Jeg er forberedt på å gå ned i lønn, sier Jon Inge Høiland til NTB.

På den andre siden av forhandlingsbordet sitter nå Stabæks nye sportslige leder Inge André Olsen, tidligere forsvarsmakker av Høiland.

(NTB)

Den samme NTB-artikkelen som Aft.no 29.2. Aktualitet, vesentlighet, individsentrering, nyhetsartikkel.

VGs dekning av den 29. eliteserierunden

VG 29

NOVEMBER 2010 7 7

RUNDE 29

SISTE KAMP: Jan Jönsson fikk fanget fullt av blomster etter kampen mot Sandefjord. Foto: SCANPIX

— RIKTIG AT JEG GÅR NÅ

Av Camilla Vesteng

BÆRUM (Stabæk-Sandefjord 2-1) Jan Jönsson tror det er riktig for alle at han forlater Stabæk til fordel for gullvinner Rosenborg.

Etter å ha avsluttet en stusslig sesong med seier i årets siste hjemmekamp fikk Jönsson blomster og stående applaus fra mange Stabæk-patrloter etter sine seks år i klubben.

— Jeg tror det er riktig for alle at jeg går til Rosenborg nå. Både i fotball, som i livet, så skal man treffe andre mennesker, sier Jönsson.

— Jeg tror det blir utviklende for meg å komme til Rosenborg nå, sier Jönsson.

Han oppsummerer årene i Stabæk med tre ord: Varme, kjemi og glede.

Denne korte artikkelen har stor grad av *intimisering* i vinklingen, og hele artikkelen er konstruert rundt Jönsson-sitater. På denne måten er også *individsentreringen* tydelig. Journalisten har ifølge bylinen vært i Bærum, og hele brødteksten er i relasjon til intervjuet med Jönsson. Den inneholder de fleste elementene som tilhører sjangeren *nyhetsreportasje*, og vil på tross av dens magre omfang kunne defineres som en kort nyhetsreportasje.

2		1	
STABÆK		SANDEFJORD	
Jon Knudsen	5	Jøachim Heier	5
Monten Skjensberg	5	Olav Zanetti	3
Jon Inge Høiland	4	Espen Nystuen	4
Jørgen Hammer	5	Alex. Gabrielsen	3
Vegar Hedenstad	5	Martin Jensen	3
Mikkel Diskerud	5	Henrik Gustavsen	4
Henning Hauger	4	Ørjan Røyane	3
Pontus Færnø	5	Ebriima Sohrå	5
Pålmi R. Pålsson	4	Pensj. Dimitriadis	5
V. P. Gunnarsson	5	Erik A. Lemay	4
Johan Andersson	4	Fredrik Gulsvik	3
Sum 11 menn:	51	Sum 11 menn:	43
		Malik Mané	4
		Vam. Diomandé	4
PAUSE: 1-1. MÅL: 1-0 (9) Gunnarsson, 1-1 (44) Dimitriadis (Gulsvik), 2-1 (71) Hammer (Diskerud). TILSKUERE: 8369 på Telenor Arena. GULT KORT: Stabæk: Skjensberg. INNBYTTERE: Stabæk: Jan Tømmernes 17 min. for Andersson, Tom Stenvoll 9 min. for Gunnarsson. Sandefjord: Mané 45 min. for Gulsvik, Diomandé 45 min. for Røyane, Rune Hansen 19 min. for Gustavsen. DOMMER: Tom Harald Hagen 6 poeng.			
SJANSER	7-2	CORNERE	5-3
SKUDD PÅ MÅL	13-6	UTEINFOR	8-6
FRISPARK MOT	5-7	OFFSIDE	3-4
Vurdert av: Camilla Vesteng			
FAKTANIH			

Hammer sikret seieren mot Sandefjord

VGTV Stabæk - Sandefjord: Mål : 2-1 - Hammer [Se flere videoer fra VGTV](#)

Av [Anders Halvorsen](#)

Publisert 31.10.10 - 20:15, endret 31.10.10 - 22:22 (VG NETT)

Siste fotball på VG Nett

(VG Nett) (Stabæk-Sandefjord 2-1) Jørgen Hammer sikret tre poeng mot Sandefjord ved å hamre inn en retur fra kort hold.

Ronaldo: - Mascherano har lært tjuvtriksene i Barcelona

Huseklepp kan gå gratis

Fergusons råd til van der Sar: - Legg opp

Tyve minutter før slutt fikk Stabæk frispark utenfor boksen til gjestene. Veigar Pall Gunnarsson tok ansvar og feide ballen i stolpen.

VG LIVE: [Her avgjør Hammer!](#)

På returen var 19-åringen Jørgen Hammer våken, og dunket den kontant i nota til 2-1 bak Sandefjord-keeper Joacim Lund Heier.

VG LIVE: [Vi fulgte kampen her!](#)

- Vi ville virkelig ha tre poeng i denne kampen, sier Stabæk-trener Jan Jönsson, som ledet sin siste hjemmekamp for Bærrums-klubben, før han overtar Rosenborg.

Gunnarsson-scoring

Hjemmelaget kom best i gang på Telenor Arena, og Stabæk startet kampen med å presse gjestene fra Sandefjord skikkelig tilbake. Etter bare ni minutters spill sendte Gunnarsson hjemmelaget opp i ledelsen.

Islendingen fikk ballen i mellomrommet og stormet mot stopperparet til Sandefjord. Stabæk-spilleren skaffet seg rom og plasserte ballen fint i det høyre hjørnet til 1-0.

- Krampeaktig

Stabæk fortsatte å eie ballen i store deler av omgangen, uten å få utelling. Sandefjord lå lavt, og vertene maktet ikke å bryte gjennom.

- Vi var litt for forsiktige i dag, og manglet bevegelse i boksen, mener Jönsson.

VG LIVE: [Høydepunktene fra kampen!](#)

Og rett før pause kom kalddusjen: Panajotis Dimitriadis fikk kjempetreff på halvvolley fra distanse. Stabæk-keeper Jon Knudsen var sjanseløs på skuddet - og 1-1.

Andreomgang mer jevnspilt enn den første, men det var hjemmelaget som evnet å score ved Jørgen Hammer.

VG LIVE: [Se alle målene fra runden her!](#)

- Alt var litt krampeaktig, men det var deilig å ta tre poeng, sier Jan Jönsson.

Kjempemiss

Bare minutter før avgjørelsen falt, fikk Stabæk-spiller Pálmi Rafn Pálmason en gedigen mulighet, som rett og slett virket umulig å bomme på.

Morten M. Skjønberg serverte ballen på åpent mål, men fra to meter presterte islendingen å bomme.

VG LIVE: [Se den utrolige missen her!](#)

Etter søndagens trepoenger inntok Stabæk tiendeplassen på tabellen med 39 poeng.

Sandefjord-trener Patrick Walker var fornøyd med kampen i Telenor Arena tross tap.

- 2-2 ville vært et riktig resultat her. Vi spilte godt etter pause og skapte sjanser.

- Stabæk startet kampen best, men vi kjempet oss tilbake, sier treneren, som blir med Sandefjord ned i Adeccoligaen neste sesong.

Tittel og ingress er informativ, og knytter seg hovedsakelig til nyhetskriteriet *aktualitet*. Det fokuseres også på at det var unge midtstopperen Jørgen Hammer som ble matchvinner, og dette er et eksempel på *individsentrering*. I brødteksten kan vi også lese noen *intensiverende* vendinger, som at Gunnarsson «feide ballen i stolpen», hvorpå Hammer «dunket den kontant i nota». Det opplyses ikke at journalisten har vært i Bærum, og den konsentrerer seg i stor grad om det som gikk for seg på banen. Den kan derfor hevdes å være *nyhetsartikkel* som refererer fra kampen.

Tårevåt avskjed for Stenvoll

Av Camilla Vesteng

Publisert 31.10.10 - 21:05, endret 31.10.10 - 21:34 (VG NETT)

FORNEBU (VG Nett)(Stabæk-Sandefjord 2-1) Etter en sms fra lagkamerat Pontus Farnerud, kjente Tom Stenvoll (32) at dette var en helt spesiell dag.

GLEDE: Stabæk-spiller Tom Stenvoll ble hyllet av medspillere og publikum etter kampen mot Sandefjord. Da kom tårene. Foto: Erlend Aas/Scanpix

Etter 14 år som Stabæk-spiller avsluttet Tom Stenvoll fotballkarrieren med et innhopp ti minutter før slutt. Etterpå fikk 32-åringen blomster og hyllest fra hjemmefansen. Da kom tårene.

VG LIVE: [Vi fulgte kampen!](#)

- Jeg er en lettrørt mann. Det var vanskelig å holde igjen i dag. Jeg sender en stor takk til alle som møtte opp. Det var veldig rørende, sier Stenvoll.

Spesiell sms

Han syns det er vemodig å gi seg, men knærne vil ikke mer.

- Jeg var rolig da jeg la meg i går, og rolig da jeg sto opp. Men rundt klokken 12 kom en sms fra Pontus. Hvordan er dagen?

Sto det der. Da kjente jeg at dette er en spesiell dag. Carpe Diem var beskjeden fra Pontus, sier Stenvoll til VG Nett.

Hjemmelaget tok ledelsen etter ni minutter ved Veigar Pall Gunnarson. Panajotis utlignet for Sandefjord da han fikk stå helt upresset på cirka 18 meter like før pause.

VG LIVE: [Se alle scoringene fra runden!](#)

- Jeg tror det kommer til å gå veldig bra med Stabæk i årene fremover. Janne (Jan Jönsson, avtroppende Stabæk-trener) har lagt et godt fundament å bygge videre på, sier Stenvoll.

Hammer avgjorde

Jørgen Hammer sørget for hjemmeseier i det som er både Stenvoll og Jönssons siste hjemmekamp i Bærum.

VG LIVE: [Her avgjør Hammer!](#)

Jönsson var selvfølgelig veldig glad for å få seier i sin siste hjemmekamp som Stabæk-trener.

- Det var en fantastisk hyllest. Det var bare varme. Varme og glede. Som det har vært i seks år, sier Jönsson.

Han tok seg god tid til å takke fansen for kampen og årene og slo high five med "halve" stadion.

- Jeg tror det er riktig for alle at jeg går til Rosenborg nå. Både i fotball, som i livet, så skal man treffe andre mennesker, sier Jönsson.

Intimiseringen kommer til uttrykk gjennom at avskjeden var «tårevåt», og vi blir tatt med under overflaten ved hjelp av Farneruds sms og at Stenvoll ble rørt. På denne måten gjør også *individsentreringen* seg gjeldende. Det er en fersk nyhet, og *aktualiteten* opprettholdes. Selve kampen omtales kun i korte vendinger. Journalisten har vært i Bærum, og intervjuer spiller en relativt sentral rolle. Den regnes derfor som *nyhetsreportasje*. Kampforløpet er ikke i fokus i brødteksten.